

Dato
18-05-2020

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og forskellige andre love

(Reform af udligningssystemet)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 1084 af 28. oktober 2019, som ændret ved § 5 i lov nr. 1557 af 27. december 2019 og § 16 i lov nr. 1558 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* til kapitel 2 affattes således:

"Kapitel 2

Udligning af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov".

2. § 2 affattes således:

"§ 2. Kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis beskatningsgrundlag er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet.

Stk. 2. En kommunes tilskud eller bidrag pr. indbygger efter stk. 1 beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med en udligningsprocent på 75 pct. og med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter stk. 6. Det samlede tilskud eller bidrag for kommunen opgøres ved at gange kommunens tilskud eller bidrag pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 3. Kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er mindre end 90 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, modtager et tilskud, der beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og 90 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med en udligningsprocent på 20 pct. og med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter stk. 6. Det samlede tilskud for kommunen opgøres ved at gange kommunens tilskud pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 4. Kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end 125 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, yder et bidrag, der beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og

125 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med en udligningsprocent på 18 pct. og med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter stk. 6. Det samlede bidrag for kommunen opgøres ved at gange kommunens bidrag pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 5. Overstiger det samlede tilskud efter stk. 3 det samlede bidrag efter stk. 4, finansieres nettotilskuddet af alle kommuner efter indbyggertal. Overstiger det samlede bidrag efter stk. 4 det samlede tilskud efter stk. 3, tilbagebetales nettobidraget til alle kommuner efter indbyggertal.

Stk. 6. Det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau opgøres som summen af provenuet af indkomstskat og grundskyld for alle landets kommuner divideret med det samlede kommunale beskatningsgrundlag.”

3. § 3 affattes således:

”**§ 3.** Kommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger, jf. stk. 4, er mindre end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis udgiftsbehov er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet.

Stk. 2. En kommunes tilskud eller bidrag efter stk. 1 beregnes ved at gange forskellen mellem kommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet med kommunens indbyggertal og med en udligningsprocent på 93 pct.

Stk. 3. Kommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet, modtager et yderligere tilskud. Tilskuddet beregnes ved at gange forskellen mellem kommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet med kommunens indbyggertal og med en udligningsprocent på 2 pct. Tilskuddet finansieres af alle kommuner efter indbyggertal.

Stk. 4. En kommunes udgiftsbehov opgøres som summen af kommunens aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 4, og kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov, jf. § 5.

Stk. 5. Af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter henregnes 67 pct. til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov og 33 pct. til kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov.”

4. § 4 affattes således:

”**§ 4.** En kommunes aldersbestemte udgiftsbehov beregnes som summen af følgende:

- 1) Kommunens indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper, jf. § 31, ganget med det beregnede enhedsbeløb.
- 2) Et gennemsnit af de for de seneste tre år opgjorte nedgange i befolkningstallet i kommuner, som i året har et beskatningsgrundlag pr. indbygger mindre end 125 pct. af det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger, jf. stk. 3, ganget med et enhedsbeløb. Enhedsbeløbet opgøres som en vægt på 0,62 pct. af den del af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter, som henregnes til aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 3, stk. 5, jf. dog stk. 2, divideret med det samlede antal enheder, der henregnes til kriteriet.

Stk. 2. Overstiger enhedsbeløbet, som beregnet under stk. 1, nr. 2, 100.000 kr., nedsættes vægten på kriteriet svarende til, at enhedsbeløbet fastsættes til 100.000 kr.

Grænsen for enhedsbeløbet på 100.000 kr. reguleres fra og med 2022 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Det beregnede enhedsbeløb for de fastsatte aldersgrupper forhøjes proportionalt, så det samlede aldersbestemte udgiftsbehov udgør 67 pct. af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter.

Stk. 3. Nedgangen i befolkningstallet efter *stk. 1, nr. 2*, opgøres i hvert af de tre år for kommuner med en samlet nedgang i befolkningstallet over de seneste 5 år som summen af de årlige nedgange over den 5-årige periode.”

5. I § 5, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres ”§ 3, *stk. 1*” til: ”§ 3, *stk. 4*”, og i *2. pkt.*, ændres ”§ 3, *stk. 2*” til: ”§ 3, *stk. 5*”.

6. § 5, *stk. 2, nr. 2*, affattes således:

”2) antallet af 25-49-årige uden erhvervsuddannelse eksklusive indvandrere, som var over 20 år på indvandringstidspunktet, med en vægt på 13 pct.”.

7. § 5, *stk. 2, nr. 3*, affattes således:

”3) antallet af billige privat udlejede boliger samt antal familier i privat udlejede enfamiliehuse fra før 1970 i landdistrikter og i byer op til 5.000 indbyggere og beboede sommerhuse med en vægt på 6 pct.”.

8. I § 5, *stk. 2, nr. 4*, ændres ”5 pct.” til: ”2 pct.”

9. § 5, *stk. 2, nr. 5*, affattes således:

”5) antallet af almene familieboliger med en vægt på 12 pct.”.

10. § 5, *stk. 2, nr. 6*, affattes således:

”6) antallet af børn i familier, hvor forsørgerne har kort uddannelse, ikke er studerende og ikke er indvandrere, som var over 20 år på indvandringstidspunktet, med en vægt på 9 pct.”.

11. I § 5, *stk. 2, nr. 7*, ændres ”2,5 pct.” til: ”3 pct.”

12. I § 5, *stk. 2, nr. 8*, ændres ”8 pct.” til: ”5 pct.”

13. I § 5, *stk. 2, nr. 9*, ændres ”5 pct.” til: ”4 pct.”

14. § 5, *stk. 2, nr. 10*, affattes således:

”10) antallet af indvandrere og efterkommere, eksklusive indvandrere med opholdsgrundlag som au pair med en vægt på 6 pct.”.

15. I § 5, *stk. 2, nr. 11*, ændres ”5 pct.” til: ”4 pct.”

16. § 5, *stk. 2, nr. 12*, ophæves.

Nr. 13 og 14 bliver herefter nr. 12 og 13.

17. § 5, *stk. 2, nr. 13*, der bliver nr. 12, affattes således:

”12) det gennemsnitlige antal af 0-15-årige af enlige forsørgere over 3 år med en vægt på 2 pct.”

18. I § 5, *stk. 2, nr. 14*, der bliver nr. 13, ændres ”2,5 pct.” til: ”3 pct.”

19. I § 5, stk. 2, indsættes som nr. 14-18:

”14) afstand til nærmeste 500 arbejdspladser med en vægt på 2 pct.,

15) regional ledighed for forsikrede ledige med en vægt på 2 pct.,

16) antallet af 45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring med en vægt på 5 pct.,

17) befolkningstæthed opgjort som den gennemsnitlige rejseafstand til 2.000 indbyggere, dog højst kommunens indbyggertal, med en vægt på 1 pct. og

18) lav middellevetid i forhold til den kommune, der har den højeste middellevetid med en vægt på 2 pct.”

20. § 5, stk. 3, og § 6 ophæves.

21. Kapitel 3 og 4 ophæves.

22. § 13 affattes således:

”§ 13. Der udregnes en maksimal udligningsprocent for kommuner, som er omfattet af § 2, stk. 4. Den maksimale udligningsprocent beregnes som kommunens udskrivningsprocent, dog mindst 23,25 pct., ganget med 93 pct. og divideret med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter § 2, stk. 6, hvorefter udligningsprocenten efter § 2, stk. 2 fratrækkes.

Stk. 2. Hvis udligningsprocenten efter § 2, stk. 4, overstiger den maksimale udligningsprocent, korrigeres udligningen efter § 2, stk. 4, således at den maksimale udligningsprocent anvendes i udligningen efter § 2, stk. 4.

Stk. 3. Den samlede korrektion efter stk. 2 fordeles i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal i hele landet.”

23. § 14, stk. 2, nr. 5, litra a-d, affattes således:

”a) arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp, aktivitetstillæg, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, ledighedsydelse, ressourceforløbsydelse som led i et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, revalidering og førtidspension,

b) aktivering af arbejdsløshedsdagpenge-, kontanthjælps-, uddannelseshjælps-, overgangsydelses- og ledighedsydelsesmodtagere, personer i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, revaliderer, ledige selvforsørgende, nyuddannede personer med handicap, som er ansat med løntilskud, og sygedagpengemodtagere, bortset fra driftsudgifter til aktivering af sygedagpengemodtagere, som er visiteret til kategori 1, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om sygedagpenge,

c) driftsudgifter til aktivering af førtidspensionister og unge under 18 år samt driftsudgifter vedrørende personer ansat i fleksjob og personer, som får tilskud til at drive selvstændig virksomhed efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,

d) mentorstøtte, personlig assistance til handicappede og jobrotationsydelse, samt hjælpemidler til personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v. eller selvstændig virksomhed,”

24. § 14, stk. 4, 2. pkt., affattes således:

”Ved fordelingen reguleres tilskuddet forlods for udgifterne til finansiering af tilskuddet efter § 17 og kommunernes andel af udgifterne til finansiering af tilskuddet efter § 17 a.”

25. § 16 affattes således:

”§ 16. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner. Tilskudsrammen udgør 350 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.”

26. Efter § 16 indsættes:

”§ 16 a. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til grænsenære kommuner i Syddanmark og Øresundsregionen. Tilskudsrammen udgør 100 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1. fordeles med 25 mio. kr. til Aabenraa Kommune, 25 mio. kr. til Københavns Kommune, 9 mio. kr. til Tønder Kommune, 17 mio. kr. til Sønderborg Kommune, 10 mio. kr. til Tårnby Kommune, 4 mio. kr. til Glostrup Kommune og 10 mio. kr. til Helsingør Kommune.

§ 16 b. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner med boligområder med en særlig høj kriminalitet. Tilskudsrammen udgør 90 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 fordeles med 25 mio. kr. til Københavns Kommune, 5 mio. kr. til Høje-Taastrup Kommune, 5 mio. kr. til Helsingør Kommune, 5 mio. kr. til Køge Kommune, 10 mio. kr. til Slagelse Kommune, 15 mio. kr. til Odense Kommune, 5 mio. kr. til Esbjerg Kommune, 5 mio. kr. til Kolding Kommune og 15 mio. kr. til Aarhus Kommune.”

27. Efter § 17 indsættes:

”§ 17 a. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner. Tilskudsrammen udgør 1,5 mia. kr., hvoraf 0,5 mia. kr. finansieres af kommunerne, og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Den kommunale andel af tilskuddet finansieres fra og med tilskudsåret 2021 af det kommunale bloktilskud.

Stk. 2. Det samlede tilskud efter stk. 1 fordeles mellem de tilskudsberettigede kommuner, jf. stk. 3, efter kommunernes indbyggertal ganget med en faktor som fastsat for hver kommune i stk. 3.

Stk. 3. De tilskudsberettigede kommuner efter stk. 1 omfatter Faxe Kommune med faktoren 1, Kalundborg Kommune med faktoren 2, Sorø Kommune med faktoren 1, Lolland Kommune med faktoren 3, Guldborgsund Kommune med faktoren 3, Vordingborg Kommune med faktoren 3, Bornholm Kommune med faktoren 4, Assens Kommune med faktoren 2, Faaborg-Midtfyn med faktoren 3, Kerteminde Kommune med faktoren 2, Nyborg Kommune med faktoren 3, Svendborg Kommune med faktoren 3, Nordfyn Kommune med faktoren 3, Langeland Kommune med faktoren 5, Ærø Kommune med faktoren 5, Haderslev Kommune med faktoren 3, Sønderborg Kommune med faktoren 2, Tønder Kommune med faktoren 3, Varde Kommune med faktoren 2, Aabenraa Kommune med faktoren 2, Lemvig Kommune med faktoren 2, Struer Kommune med faktoren 3, Syddjurs Kommune med faktoren 2, Norddjurs Kommune med faktoren 3, Samsø Kommune med faktoren 3, Ringkøbing-Skjern Kommune med faktoren 1, Morsø Kommune med faktoren 3, Skive Kommune med faktoren 3, Thisted Kommune med faktoren 2, Brønderslev Kommune med faktoren 3, Frederikshavn Kommune med faktoren 3, Vesthimmerlands Kommune med faktoren

3, Læsø Kommune med faktoren 3, Mariagerfjord Kommune med faktoren 1, Jammerbugt Kommune med faktoren 2 og Hjørring Kommuner med faktoren 3.

§ 17 b. Social- og indenrigsministeren yder et særligt kompensationsstilskud til de kommuner, der har et byrdefordelingsmæssigt tab som følge af omlægning af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af udlændingeudligning, udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme samt justering af selskabsskatteandel. Tilskud ydes til kommuner efter stk. 2 og 3.

Stk. 2. For kommuner, hvis beskatningsgrundlag er mindre end 180.000 kr. pr. indbygger og som har et byrdefordelingsmæssigt tab, som overstiger 0,15 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, fastsættes tilskuddet til den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger 0,15 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.

Stk. 3. For kommuner, hvis beskatningsgrundlag er større end 180.000 kr. pr. indbygger og som har et byrdefordelingsmæssigt tab, som overstiger 0,4 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, fastsættes tilskuddet til den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger 0,4 pct. af kommunens beskatningsgrundlag.

Stk. 4. Tilskud efter stk. 2 og stk. 3 finansieres af bidrag fra de øvrige kommuner efter indbyggertal.

Stk. 5. De byrdefordelingsmæssige tab og tilskud efter stk. 1-3 fastsættes efter de af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020.

§ 17 c. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud på 3,5 mia. kr. til kommunerne.

Stk. 2. Af tilskuddet efter stk. 1 fordeles 1,5 mia. kr. til alle kommuner efter indbyggertal. Resten af tilskuddet er beregnet efter kriterier for lavt beskatningsgrundlag og højt strukturelt underskud efter det opgjorte grundlag i tilskudsudmeldingen for 2020 pr. 25. september 2019. Tilskud reguleres herefter med udviklingen i befolkningen i kommunerne.”

§ 17 d. Social- og indenrigsministeren yder i årene 2021-2024 et tilskud til de kommuner, der har et samlet byrdefordelingsmæssigt tab som følge af omlægning af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af udlændingeudligning, nyt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner, justering af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner, udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme, særlig kompensationsordning for tab, justering af selskabsskatteandel, justeret modregning for indtægter for parkering, kompensation for visse udgifter til grænsependlere i Syddanmark og Øresundsregionen samt midler til kommuner med boligområdet med høj kriminalitet. Tilskuddet ydes til kommuner efter stk. 2 og 3.

Stk. 2. For de kommuner, som har et samlet byrdefordelingsmæssigt tab på op til 0,5 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, udgør tilskuddet for 2021 den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger 0,1 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med 0,1 procentpoint frem til og med 2024.

Stk. 3. For de kommuner, som har et samlet byrdefordelingsmæssigt tab over 0,5 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, udgør tilskuddet for 2021 den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger en grænse, som svarer til en femtedel af

kommunens tab. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med en femtedel af kommunens tab frem til og med 2024.

Stk. 4. De kommuner, der har en samlet byrdefordelingsmæssig gevinst, som følge af omlægning af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af udlændingeudligning, nyt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner, justering af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner, udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme, særlig kompensationsordning for tab, justering af selskabsskatteandel, justeret modregning for indtægter for parkering, compensation for visse udgifter til grænsependlere i Syddanmark og Øresundsregionen samt midler til kommuner med boligområdet med høj kriminalitet, betaler et bidrag. Bidraget for 2021 udgør den del af den samlede byrdefordelingsmæssige gevinst, som overstiger 0,4 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for bidrag forhøjes herefter årligt med 0,4 procentpoint frem til og med 2024.

Stk. 5. For 2021 overstiger det samlede bidrag efter stk. 4 det samlede tilskud efter stk. 2 og stk. 3. I det omfang det samlede bidrag efter stk. 4 overstiger det samlede tilskud efter stk. 2 og 3, tilbagebetales nettobidraget til alle kommuner efter indbyggertal.

Stk. 6. De samlede byrdefordelingsmæssige tab, tilskud og bidrag efter stk. 1-4 fastsættes efter de af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020.

§ 17 e. Der ydes et årligt tilskud til de kommuner, som gennemfører en nedsættelse af udskrivningsprocenten for årene 2021 til 2025. Tilskuddet til den enkelte kommune som følge af skattenedsættelser kan højst udgøre 90 pct. af provenutabet i første og andet år, 85 pct. i tredje år, 80 pct. i fjerde år og 75 pct. i femte år.

Stk. 2. Der ydes et årligt tilskud til de kommuner, der i 2020 har en udskrivningsprocent over 26,3 pct., og som gennemfører en nedsættelse af udskrivningsprocenten for årene 2021 til 2025. Tilskuddet udgør for hvert tilskudsår fra og med det år, hvor udskrivningsprocenten nedsættes, 100 pct. af provenutabet for nedsættelser af udskrivningsprocenten ned til 26,3 pct.

Stk. 3. Tilskudsrammen til skattenedsættelser efter stk. 1 og 2 fastsættes, således at tilskudsrammen samlet svarer til rammen til skatteforhøjelser for de enkelte år. Tilskudsrammen kan højst udgøre 398 mio. kr. for 2021, 308 mio. kr. for 2022, 228 mio. kr. for 2023, 175 mio. kr. for 2024 og 68 mio. kr. for 2025.

Stk. 4. Tilskud efter stk. 1 og 2 fordeles af social- og indenrigsministeren efter ansøgning fra kommunerne for de enkelte år og under hensyn til ansøgte skatteforhøjelser i året. Skattenedsættelser med tilskud kan ikke overstige den efter ansøgning tildelte ramme til skatteforhøjelser i året.

Stk. 5. Tilskud efter stk. 1 bortfalder forholdsmæssigt, hvis kommunen igen forhøjer udskrivningsprocenten, eller den samlede beskatning øges i tilskudsperioden. Tilskud efter stk. 2 bortfalder helt, hvis kommunen igen forhøjer udskrivningsprocenten, eller den samlede beskatning øges.

Stk. 6. Modtager en kommune tilskud efter stk. 1 som følge af en nedsættelse af udskrivningsprocenten, medgår denne skattenedsættelse ikke i beregningen af kommunens skattenedsættelse efter § 8 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning i tilskudsperioden tillagt et år.

Stk. 7. Modtager en kommune tilskud efter stk. 2 som følge af en nedsættelse af udskrivningsprocenten, medgår skattenedsættelser ned til 26,3 pct. ikke i beregningen

af kommunens skattenedsættelse efter § 8 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning.

Stk. 8. Modtager en kommune tilskud efter stk. 1 og 2 som følge af en nedsættelse af udskrivningsprocenten, medgår denne skattenedsættelse ikke i opgørelsen af forhøjelsen af den samlede kommunale skatteudskrivning efter § 1, stk. 2 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning.

§ 17 f. Social- og Indenrigsministeren yder et tilskud inden for en tilskudsramme på 1.123,5 mio. kr. for hvert af årene 2021 og 2022 til de kommuner, hvor Social- og Indenrigsministeriet pr. 26. maj 2020 har opgjort et tab som følge af manglende uddannelsesoplysninger før revisionen af Uddannelsesstatistikken, der er gennemført i 2017.

Stk. 2. De tilskudsberettigede kommuner efter stk. 1 omfatter Ballerup, Brøndby, Dragør, Herlev, Albertslund, Hvidovre, Rødovre, Tårnby, Helsingør, Egedal, Frederikssund, Halsnæs, Gribskov, Bornholm, Køge, Roskilde, Solrød, Odsherred, Holbæk, Faxe, Kalundborg, Ringsted, Slagelse, Stevns, Sorø, Lejre, Lolland, Næstved, Guldborgsund, Vordingborg, Middelfart, Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nyborg, Odense, Svendborg, Nordfyn, Langeland, Ærø, Haderslev, Sønderborg, Tønder, Esbjerg, Aabenraa, Fredericia, Kolding, Horsens, Holstebro, Lemvig, Struer, Syddjurs, Norddjurs, Odder, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Hedensted, Skive, Viborg, Morsø, Thisted, Brønderslev, Frederikshavn, Vesthimmerland, Læsø, Rebild, Mariagerfjord, Jammerbugt, Aalborg og Hjørring Kommuner.

§ 17 g. I 2021 ydes et tilskud til Furesø Kommune. Tilskuddet udgør 77,3 mio. kr., der reguleres med væksten i det kommunale beskatningsgrundlag for kommunerne i hovedstadsområdet fra 2020 til 2021. Samtlige kommuner i hovedstadsområdet bidrager hertil i forhold til de enkelte kommuners andel af beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.”

28. § 19 affattes således:

”§ 19. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til udsatte kommuner i hovedstadsområdet. Samtlige kommuner i hovedstadsområdet bidrager hertil med 0,04 pct. af kommunernes beskatningsgrundlag for 2020. Kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2020 er større end 120 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet, yder et ekstra bidrag på 1 pct. af den del af kommunens beskatningsgrundlag, der overstiger 120 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2020 for kommunerne i hovedstadsområdet.

Stk. 2. Tilskudsrammen udgør 604,6 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Stk. 3. Det samlede tilskud efter stk. 2 fordeles mellem de tilskudsberettigede kommuner, jf. stk. 4, efter kommunernes indbyggertal ganget med en faktor, som fastsat for hver kommune i stk. 4.

Stk. 4. De tilskudsberettigede kommuner efter stk. 1 omfatter Ballerup Kommune med faktoren 1, Brøndby Kommune med faktoren 3, Glostrup Kommune med faktoren 1, Herlev Kommune med faktoren 2, Albertslund Kommune med faktoren 2, Hvidovre Kommune med faktoren 2, Høje-Taastrup Kommune med faktoren 2, Rødovre Kommune med faktoren 2, Ishøj Kommune med faktoren 3, Tårnby Kommune med

faktoren 2, Frederikssund Kommune med faktoren 2, Køge Kommune med faktoren 2, Halsnæs Kommune med faktoren 3, Stevn's Kommune med faktoren 2 og Lejre Kommune med faktoren 1.

Stk. 5. Bidrag efter stk. 1 er beregnet efter de af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020. Bidraget reguleres én gang årligt fra og med 2021 med udviklingen i den samlede tilskudsramme efter stk. 2.”

29. § 21, stk. 2, ændres ”69,8” til ”148,1”, og ”2010” ændres til ”2021”.

30. § 22 affattes således:

”§ 22. Til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende flygtninge, indvandrere og efterkommere ydes et årligt tilskud. Tilskuddet ydes med 6.500 kr. pr. flygtning og indvandrer, som pr. 1. januar i beregningsåret har haft opholdstilladelse i Danmark fra 0 til 10 år eksklusive indvandrere med opholdsgrundlag som au pair. Der ydes yderligere tilskud på henholdsvis 10.000 kr. pr. 0-5-årig flygtning, indvandrer og efterkommer og 17.500 kr. pr. 6-16-årig flygtning, indvandrer og efterkommer.

Stk. 2. Samtlige kommuner bidrager til de årlige tilskud efter stk. 1 i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte beløb reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.”

31. § 23 a ophæves.

32. I § 23 b, stk. 2, 1. pkt. og 2. pkt., ændres ”5 procentpoint” til: ”3 procentpoint”.

33. Efter § 23 b indsættes i *kapitel 7*:

”§ 23 c. Kommuner, hvis provenu pr. indbygger af dækningsafgift på offentlige ejendomme, jf. § 23, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunal ejendomsskat, er højere end landsgennemsnittet pr. indbygger, yder årligt et tilskud til de kommuner, hvis provenu pr. indbygger af dækningsafgift på offentlige ejendomme, jf. § 23, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunal ejendomsskat, er lavere end landsgennemsnittet pr. indbygger.

Stk. 2. En kommunes tilskud eller bidrag pr. indbygger efter stk. 1 beregnes som 10 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger af dækningsafgift på offentlige ejendomme og det landsgennemsnitlige provenu pr. indbygger. Det samlede tilskud eller bidrag for kommunen fremkommer ved at gange tilskuddet eller bidraget pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

Stk. 3. Social- og Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om kommunernes indberetning af oplysninger om provenu af dækningsafgift på offentlige ejendomme.

34. I § 24, stk. 1, ændres ”jf. §§ 16 og 19” til: ”jf. § 16”.

35. I § 27, stk. 1, ændres ”jf. §§ 6, 11 og 14” til: ”jf. §§ 2 og 14”.

36. I § 28, stk. 1, 1. pkt., ændres ”jf. §§ 3, 8 og 11” til: ”jf. § 3”.

37. § 29, 1. pkt., affattes således:

”Ved opgørelsen af det indbyggertal i kommunen, der indgår ved beregning af tilskud og bidrag efter denne lov, anvendes antallet af personer, der er bopælsregistreret i kommunen.”

38. I § 31, 1. pkt., udgår ”og 8-10” og ””, og § 9, nr. 1”.

39. I § 35, stk. 2, ændres "efter §§ 16 og 19" til: "efter § 16".

§ 2

I lov om regionernes finansiering, jf. lovbekendtgørelse nr. 797 af 27. juni 2011, som senest ændret ved lov nr. 1731 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 6, nr. 9, affattes således:

"9) Befolkningstæthed opgjort som den gennemsnitlige rejseafstand til 18.000 indbyggere ganget med antallet af indbyggere med en vægt på 5 pct."

2. § 5, stk. 5, nr. 2, affattes således:

"2) Befolkningstæthed opgjort som den gennemsnitlige rejseafstand til 18.000 indbyggere ganget med antallet af indbyggere med en vægt på 5 pct."

§ 3

I lov nr. 477 af 17. juni 2008 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning, som ændret ved lov nr. 709 af 25. juni 2010 og lov nr. 751 af 25. juni 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 2, udgår ", 9".

2. § 8, stk. 1, affattes således:

"§ 8. "For kommuner reduceres en beregnet skattestigning efter § 3, hvis kommunens samlede beskatning er nedsat i perioden fra og med budgetåret 2021. Nedsættelsen af beskatningen opgøres af social- og indenrigsministeren."

3. § 9 ophæves.

§ 4

I lov nr. 699 af 8. juni 2018 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

"§ 1. Social- og indenrigsministeren nedsætter statens tilskud, jf. § 14 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, til de kommuner, der har indtægter fra opkrævet betaling for parkering, der overstiger et fast loft opgjort til 320 kr. pr. indbygger. Nedsættelsen svarer til det fulde beløb, som indtægterne overstiger loftet.

Stk. 2. Det fastsatte loft på 320 kr. pr. indbygger efter stk. 1 reguleres én gang årligt fra og med 2021 med pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor."

2. § 2, § 3, stk. 2, og § 4 ophæves.

3. § 5 affattes således:

"§ 5. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om opgørelse af indtægter fra opkrævet betaling for parkering."

4. I § 6, stk. 1, udgår "og parkeringsafgifter".

§ 5

I fondsbeskatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 961 af 17. august 2015, som senest ændret ved lov nr. 1723 af 27. december 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 13, 1. pkt., ændres "15,24 pct." til: "14,24 pct.", og 2. og 3. pkt. ophæves.

§ 6

I lov om kommunal indkomstskat, jf. lovbekendtgørelse nr. 935 af 30. august 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, 2. pkt., ændres "flere decimaler, forhøjes den første med 1, og de øvrige bortkastes" til: "flere decimaler end to, forhøjes den anden decimal med 1, og den tredje og eventuelle efterfølgende decimaler fjernes".

2. I § 11, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

"I budgetåret 2021 udbetaler staten dog til hver enkelt kommune alene en andel på 14,24/15,24 af beløb opgjort efter reglerne i stk. 1-3 og § 10."

§ 7

I selskabsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1164 af 6. september 2016, som senest ændret ved § 4 i lov nr. 1577 af 27. december 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 23, stk. 1, 1. pkt., ændres "15,24 pct." til: "14,24 pct.", og 2. og 3. pkt. ophæves.

§ 8

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 646 af 2. juni 2017, som ændret ved § 25 i lov nr. 503 af 23. maj 2018, lov nr. 747 af 8. juni 2018, § 39 i lov nr. 1711 af 27. december 2018 og § 4 i lov nr. 1722 af 27. december 2018, foretages følgende ændring:

1. I *bilag 1, nr. 12*, udgår »tidligere opholdskommune, når denne kommune har den generelle betalingsforpligtelse (lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner § 29),«.

§ 9

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2020 og har virkning fra og med tilskudsåret 2021.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 31, finder ikke anvendelse for efterregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2020. For denne regulering finder de hidtil gældende regler i § 23 a i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Stk. 3. § 4 finder anvendelse for fastsættelse og afregning af nedsættelser af statstilskuddet som følge af indtægter fra parkering fra og med regnskab 2019.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af bekendtgørelse nr. 543 af 28. april 2020 om opgørelse af kommunale parkeringsindtægter, jf. lov nr. 699 af 8. juni 2018 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 5 i lov nr. 699 af 8. juni 2018 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering.

Stk. 5. §§ 5 og 7 har virkning for den kommunale andel af selskabsskatten for indkomståret 2019 og senere indkomstår.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Udligning af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Udgiftsbehovsopgørelsen
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2.2.1. Det aldersbestemte udgiftsbehov
 - 2.2.2.1.1. Kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet
 - 2.2.2.2. Det socioøkonomiske udgiftsbehov
 - 2.2.2.2.1. Nye kriterier
 - 2.2.2.2.2. Ændrede kriterier
 - 2.2.2.2.2.1. Boligkriterierne
 - 2.2.2.2.2.2. Uddannelseskriterierne
 - 2.2.2.2.2.3. Kriterium vedr. befolkningstæthed
 - 2.2.2.2.3. Samlet opgørelse af udgiftsbehov
 - 2.3. Afskaffelse af hovedstadsudligningen og ordningen for kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Overudligning
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Ny tilskudsordning for udsatte yderkommuner
 - 2.5.1. Gældende ret

- 2.5.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.6. *Særlig kompensation for tab*
- 2.7. *Finansieringstilskud*
 - 2.7.1. *Gældende ret*
 - 2.7.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.8. *Indfasning af virkningerne af reformen*
- 2.9. *Tilskud til skattnedsættelser*
- 2.10. *Bagudrettet kompensation for tab før revision af Uddannelsesstatistikken*
- 2.11. *Omlægning af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner*
 - 2.11.1. *Gældende ret*
 - 2.11.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.12. *Nedjustering af den særskilte udlændeudligningsordning*
 - 2.12.1. *Gældende ret*
 - 2.12.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.13. *Indarbejdelse af beskæftigelsestilskuddet i det generelle system*
 - 2.13.1. *Gældende ret*
 - 2.13.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.14. *Ændring fra betalingskommunefolketal til bopælskommunefolketal ved opgørelsen af tilskud efter udligningsloven*
 - 2.14.1. *Gældende ret*
 - 2.14.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.15. *Tilpasning af kriterier for fordeling af regionernes finansiering*
 - 2.15.1. *Gældende ret*
 - 2.15.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.16. *Justering af regler om frit lejde i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning*
 - 2.16.1. *Gældende ret*
 - 2.16.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.17. *Justeret modregningsordning for parkeringsindtægter*
 - 2.17.1. *Gældende ret*
 - 2.17.2. *Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.18. *Nedsættelse af den kommunale andel af selskabsskatten*

2.18.1. Gældende ret

2.18.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

6. De miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Alternativet har d. 5. maj 2020 indgået Aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

Aftaleparterne er enige om et nyt og bedre udligningssystem, som kan skabe stabilitet og forudsigelighed om de økonomiske rammer for kommunerne.

Med aftalen skabes forudsætningerne for et Danmark i bedre balance. Aftalen skaber grundlaget for et mere robust udligningssystem, hvor en række kendte problemer løses, samt et udligningssystem, der får Danmark til at hænge bedre sammen.

Aftaleparterne er enige om følgende hovedelementer:

Et mere robust udligningssystem

- Tilpasninger af udgiftsbehovet
- Indarbejdelse af beskæftigelsestilskuddet i den generelle udligning som foreslået i Finansieringsudvalgets afrapportering fra 2018
- Styrkelse af den kommunale forsikringsordning for forsikrede ledige
- Justering af udlændingeudligningen
- Nyt kriterium for middellevetid

Et mere enkelt udligningssystem

- Udligning af udgiftsbehov og beskatningsgrundlag
- Afskaffelse af hovedstadsudligningen og omlægning af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner

Et udligningssystem, der giver bedre forudsætninger for velfærd i hele landet

- Overudligningsordningen tilpasses
- Nye tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner
- Særlig kompensationsordning for tab og overgangsordning
- Øget udligning af selskabsskatten
- Udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme
- Justeret modregningsordning for parkeringsindtægter
- Forhøjelse af særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner (§ 16)
- Særtilskud til grænsenære kommuner i Syddanmark og Øresundsregionen
- Særtilskud til kommuner med boligområder med særlig høj kriminalitet
- Videreførelse og forhøjelse af særligt ø-tilskud

Øvrige elementer i aftalen

- Tilpasning af den centrale refusionsordning på socialområdet
- Uændret kommunal skat og målrettet tilskud til skattnedsættelser til kommuner med de højeste udskrivningsprocenter
- Tilskud til kommuner med tab som følge af manglende oplysninger om medbragt uddannelse
- Ekstra statslig finansiering
- Forpligtende kommunalt samarbejde
- "Rejsetidskriteriet" i fordelingen af tilskud til regionerne
- Den kommunale medfinansiering

Formålet med lovforslaget er at udmønte Aftalen om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem, dog undtagen elementerne vedr. tilpasning af den centrale refusionsordning på socialområdet samt vedr. forpligtende kommunalt samarbejde. Den aftalte reform af den kommunale udligning er bl.a. baseret på arbejdet i Finansieringsudvalgets rapport fra 2018. I den forbindelse omlægges beskæftigelsestilskuddet til at indgå i den generelle udligning og udgiftsbehovsopgørelsen tilpasses.

2. Lovforslagets hovedpunkter

Den kommunale udligning er baseret på to centrale forhold, som belyser forskelle i kommunernes økonomiske vilkår: beskatningsgrundlaget og udgiftsbehovet. Beskatningsgrundlaget er et mål for den enkelte kommunes muligheder for at skaffe indtægter via skatteudskrivning. Formålet med udgiftsbehovsopgørelsen er at opstille et mål for det udgiftspres, en kommune står overfor, hvis den skal yde en gennemsnitlig service til sine borgere. Det vil sige, at formålet med udgiftsbehovet er at afspejle det udgiftspres, som kommunerne har for som en følge af befolkningens størrelse, alderssammensætning og de socioøkonomiske forhold i kommunen.

2.1. Udligning af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov

2.1.1. Gældende ret

Efter de gældende regler består det kommunale tilskuds- og udligningssystem af et bloktilskud samt et generelt udligningssystem, som udgøres af en landsudligning, en hovedstadsudligning og en tilskudsordning for kommuner med højt strukturelt underskud. Herudover er der et separat beskæftigelsestilskud samt visse særlige tilskuds- og udligningsordninger.

Udligningssystemet er baseret på en såkaldt nettoudligningsmetode. Det betyder, at udligningen beregnes ud fra en kommunes beregnede strukturelle overskud eller underskud. Det strukturelle overskud eller underskud opgøres som forskellen mellem en kommunes beregnede udgiftsbehov og kommunens skatteindtægter beregnet ud fra en gennemsnitlig skatteprocent. Det strukturelle overskud eller underskud viser således, om en kommune er i stand til at finansiere sit udgiftsbehov ved opkrævning af skat med en gennemsnitlig skatteprocent og afspejler dermed en kommunes samlede økonomiske situation, under hensyntagen til både udgiftsbehov og beskatningsmuligheder.

Hvis en kommune har et strukturelt underskud, modtager den i landsudligningen et tilskud svarende til 61 pct. af det strukturelle underskud. Hvis den har et strukturelt overskud, betaler den 61 pct. heraf til ordningen. Hovedparten af udgifterne til ordningen finansieres af staten via bloktilskuddet, idet de strukturelle underskud i væsentlig grad overstiger de strukturelle overskud.

Størstedelen af bloktilskuddet går til finansiering af landsudligningen samt udligningstilskuddet til kommuner med højt strukturelt underskud, som således er statsfinansieret. Den resterende del fordeles til kommuner i forhold til deres indbyggertal.

2.1.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås strukturen i den generelle udligning grundlæggende omlagt. Der foreslås etableret en ny landsudligningsordning, som vil blive delt op i en separat udligning af henholdsvis udgiftsbehov og beskatningsgrundlag omkring landsgennemsnittet. Ordningen foreslås etableret som en såkaldt mellemkommunal ordning, altså som en omfordeling mellem landets kommuner, mens bloktilskuddet vil overgå til fuldt ud at blive fordelt til kommuner i forhold til deres indbyggertal.

Det foreslås, at kommuner med et beregnet udgiftsbehov over landsgennemsnittet vil modtage et tilskud på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Omvendt foreslås, at kommuner med et beregnet udgiftsbehov under landsgennemsnittet vil betale et bidrag på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet.

Der foreslås herudover, at vil blive givet et tillæg til kommuner med et beregnet udgiftsbehov over landsgennemsnittet. Herunder, at tillægget vil udgøre 2 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet, mens tilskud i tillægsordningen vil blive finansieret af et bidrag fordelt på kommunerne efter indbyggertal.

Endvidere foreslås, at kommuner med et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet vil modtage et tilskud på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Omvendt foreslås, at kommuner med et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet vil betale et bidrag på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet.

Der foreslås herudover, at et tillæg vil blive givet til kommuner med et relativt lavt beskatningsgrundlag, hvor tillægget vil udgøre 20 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og 90 pct. af landsgennemsnittet.

Desuden foreslås der, at kommuner med et relativt højt beskatningsgrundlag vil betale et bidrag på 18 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og 125 pct. af landsgennemsnittet. Hvis tilskud og bidrag i tillægsordningen ikke modsvarer hinanden, foreslås der, at en eventuel afvigelse vil blive fordelt på kommunerne efter indbyggertal.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-3, nr. 20 og nr. 24.

2.2. Udgiftsbehovsopgørelsen

2.2.1. Gældende ret

Udgiftsbehovsopgørelsen har til formål at afspejle det udgiftspres, som kommunerne har som en følge af befolkningens størrelse, alderssammensætning og de socioøkonomiske forhold i kommunen.

Det beregnede udgiftsbehov har således til formål at afspejle de objektive forhold, som påvirker kommunens udgifter til de opgaver, som kommunen skal løse og i udgangspunktet ikke selv kan påvirke. Det er ikke hensigten, at udgiftsbehovet afspejler mere subjektive forhold, som f.eks. et prioriteret højere serviceniveau eller forhold, som kommunen har kontrol over, såsom f.eks. om kommunen har en effektiv opgaveløsning.

En kommunes udgiftsbehov ændrer sig løbende. Det kan skyldes flere forskellige forhold, bl.a. udviklingen i befolkningens størrelse, ændringer i alderssammensætningen, ændringer i en række socioøkonomiske faktorer, som påvirker befolkningens behov for offentlige ydelser og indsatser, ændrede regler og normer mv.

Opgørelsen af udgiftsbehovet er derfor vidt muligt indrettet, så der med årlige opdateringer af opgørelsen opfanges den aktuelle udvikling i de ovennævnte forhold.

Ved lovændringer, som indebærer større ændringer i de kommunale udgifter eller finansieringsomlægninger, er der i nogle tilfælde behov for at tilpasse udgiftsbehovsopgørelsen, så den afspejler den nye udgiftssammensætning i kommunerne. Det er f.eks. tilfældet med refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet.

Herudover er der i nogle situationer er der med mellemrum behov for at justere opgørelsen med henblik på at tage hensyn til udviklingstendenser, som ikke fanges op af de årlige opdateringer. F.eks. er der ved udligningsreformen med virkning fra 2007 og den seneste justering af udligningen med virkning fra 2013 taget hensyn til en udvikling i retning af, at udgiftspresset på det sociale område ikke i samme grad som tidligere er koncentreret i byerne, men i øget omfang også gør sig gældende i land- og yderkommuner.

Det er på den ene side et krav til udgiftsbehovsopgørelsen, at den afspejler kommunernes udgifter, men også at den opgøres ud fra objektive kriterier, som kommunen ikke direkte kan påvirke. Det er ikke hensigten, at udligningssystemet i sig selv påvirker den måde, den enkelte kommune vælger at løse sine opgaver på. Systemet er så vidt muligt indrettet sådan, at det tilskynder kommunerne til at vælge opgaveløsninger, der sigter mod at maksimere kommunens tilskud. Det er derfor søgt at undgå, at kriterier, der indgår i opgørelsen af udgiftsbehovet, kan påvirkes direkte af kommunen.

Det samlede udgiftsbehov for kommunerne består af summen af et aldersbestemt og et socioøkonomisk udgiftsbehov. Det er i loven fastsat, hvor stor en andel af det samlede udgiftsbehov, der henføres til hver af de to dele.

Det aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 4 i lovbekendtgørelse nr. 1084 af 28. oktober 2019 om kommunal udligning og generelle tilskud (udligningsloven), opgøres på den måde, at der for hver aldersgruppe, f.eks. antallet af 0-5 årige (dagpasning), antallet af 6-16 årige (skoler) osv., opgøres et enhedsbeløb, som afspejler den landsgennemsnitlige kommunale udgift til en person i den pågældende aldersgruppe. Opgørelsen sker på grundlag af en opdeling af befolkningen i 15 aldersgrupper. På grundlag af antallet af personer i hver aldersgruppe i den enkelte kommune kan kommunens demografiske udgiftsbehov beregnes.

Det bemærkes, at enhedsbeløbet for den enkelte aldersgruppe afspejler alle de forskellige typer af udgifter, der kan henføres til personer i den pågældende aldersgruppe. Det vil sige, at de sociale udgifter og overførsler også afspejles i enhedsbeløbene i det demografiske udgiftsbehov. Som et eksempel kan nævnes, at udgifterne til kontanthjælp er fordelt på aldersgrupperne ud fra oplysninger om aldersfordelte kontanthjælpsudgifter.

De udgifter, der ikke ud fra statistikker mv. kan fordeles på aldersgrupper, fordeles efter indbyggertal, dvs. med det samme beløb pr. person i alle aldersgrupper.

Udgiftsfordelingen sker for hvert udgiftsområde ud fra områdets andel af budgettet fra året før tilskudsåret.

Det bemærkes endelig, at der i det demografiske udgiftsbehov ud over de 15 aldersgrupper også indgår et kriterium for befolkningens tæthed i bosætningen, det såkaldte rejsetidskriterium. Det er et kriterium af mere strukturel karakter.

Det socioøkonomiske udgiftsbehov, jf. i udligningslovens § 5, opgøres ud fra 14 socioøkonomiske kriterier, som afspejler forskellige forhold i kommunens socioøkonomiske struktur, dvs. f.eks. forskelle i uddannelse, indkomst, arbejdsmarkedstilknytning, boligstruktur, helbredsforhold mv. Der indgår dog også et kriterium vedr. nedgang i befolkningstallet, som afspejler et mere strukturelt forhold.

Kriterierne regnes sammen til et socioøkonomisk indeks, som især skal afspejle udgiftsbelastningen på det sociale område og beskæftigelsesområdet, men som også i nogen grad kan indikere udgiftspresset på de øvrige områder i kommunen, f.eks. dagpasning, skoler mv. Flere af de socioøkonomiske kriterier er såkaldte paraplykriterier, der udtrykker kommunens udgiftsbelastning på flere udgiftsområder. Der er således ikke nødvendigvis en en-til-en sammenhæng mellem et kriterium og et specifikt udgiftsområde.

Sammenvejningen af de 14 socioøkonomiske kriterier til et samlet socioøkonomisk indeks sker med vægte, som er fastsat i loven.

En kommunes socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger beregnes ved, at kommunens socioøkonomiske indeks ganges med det gennemsnitlige socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger.

Det socioøkonomiske udgiftsbehov opgøres ud fra følgende 14 kriterier:

- Antal 20-59 årige uden beskæftigelse, jf. § 5, stk. 2, nr. 1.
- Antal 25-49 årige uden erhvervsuddannelse, jf. § 5, stk. 2, nr. 2.
- Antal udlejede beboelseslejligheder, jf. § 5, stk. 2, nr. 3.
- Antal diagnosticerede psykiatriske patienter, jf. § 5, stk. 2, nr. 4.
- Antal familier i bestemte boligtyper, jf. § 5, stk. 2, nr. 5.
- Antal børn i familier hvor forsørgerne har lav uddannelse, jf. § 5, stk. 2, nr. 6.
- Antal enlige over 65 år, jf. § 5, stk. 2, nr. 7.
- Antal personer med lav indkomst i tre ud af fire år, jf. § 5, stk. 2, nr. 8.
- Antal handicappede, jf. § 5, stk. 2, nr. 9.
- Antal indvandrere og efterkommere, jf. § 5, stk. 2, nr. 10.
- Antal 20-59 årige lønmodtagere med færdigheder på grundniveau, jf. § 5, stk. 2, nr. 11.
- Beregnet nedgang i befolkningstallet, jf. § 5, stk. 2, nr. 12.
- Antal børn af enlige forsørgere, jf. § 5, stk. 2, nr. 13.
- Antal børn som har flyttet tre gange, jf. § 5, stk. 2, nr. 14.

Som nævnt ovenfor er der ikke nødvendigvis en direkte sammenhæng mellem et kriterium og et specifikt udgiftsområde. Der er ofte flere forskellige kriterier, der tilsammen afspejler variationen i kommunernes udgifter på det enkelte område. F.eks. afspejles variationen i kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet i fire kriterier: antal 20-59 årige uden beskæftigelse, antal familier i bestemte boligtyper, antal

personer med lav indkomst i tre ud af fire år og antal 20-59 årige lønmodtagere med færdigheder på grundniveau.

Samtidigt er det også sådan, at hvert enkelt kriterium ikke bare har sammenhæng med udgifterne på et enkelt område. Det enkelte kriterium er en funktion af en række underliggende sociale og strukturelle forhold i kommunen, som typisk har sammenhæng med en række forskellige udgiftsområder. F.eks. har kriteriet "Antal 20-59 årige uden beskæftigelse", som ovenfor nævnt, sammenhæng med kommunernes beskæftigelsesudgifter, men analyser har vist, at kriteriet også har sammenhæng med følgende udgiftsområder: Bibliotek, fritid og kultur, ældre, handicappede og udsatte voksne, udsatte børn og unge, førtidspension og boligstøtte. Kriteriet må således opfattes som et paraplykriterium, som opfanger bagvedliggende forhold, der har betydning for kommunernes udgifter på flere forskellige områder.

Det kan endelig nævnes, at der blandt de socioøkonomiske kriterier også er et kriterium, som er af mere strukturel karakter. Det er kriteriet "Beregnet nedgang i befolkningstallet". Dette kriterium har specielt værdi for yderkommuner og sigter mod i et vist omfang at tilgodese disse kommuner i forhold til udgiftsbelastningen ved tilpasning af institutionsstruktur mv. til et faldende befolkningstal.

Ved udvælgelsen af egnede kriterier er der også et hensyn til kriteriets stabilitet og eventuelle incitamentsvirkninger.

Med hensyn til stabilitet indebærer det en afvejning af to forhold. På den ene side at det enkelte kriterium er forholdsvis stabilt over tid, så de årlige opdateringer ikke i sig selv giver anledning til større forskydninger i fordelingen mellem kommunerne. På den anden side at det enkelte kriterium afspejler udgiftspresset på bestemte områder, som for den enkelte kommune ændrer sig over tid.

Med hensyn til eventuelle incitamentsvirkninger bemærkes det, at det ved udvælgelsen af kriterier forsøges at undgå mulige incitamentsvirkninger. Baggrunden er, at det er hensigten, at udligningssystemet afspejler kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår, men at systemet ikke i sig selv tilskynder kommunerne til at løse opgaverne på bestemte måder. Hvis det var tilfældet, ville udligningssystemet indebære en forvridding af den enkelte kommunes valg af løsninger med henblik på at optimere kommunens kriterieværdi og dermed kommunens tilskud fra udligningssystemet. Det indgår derfor også i udvælgelsen af kriterier, at det enkelte kriterium som udgangspunkt er upåvirkeligt for kommunen.

Som det fremgår, er der to typer af sammenvejninger i opgørelsen af udgiftsbehovet. For det første er der en sammenvejning af det demografiske og det socioøkonomiske udgiftsbehov. Denne sammenvejning er i et vist omfang dynamisk, idet vægten af det socioøkonomiske udgiftsbehov hvert år forhøjes med ¼ procentpoint.

For det andet er der sammenvejningen af de 14 socioøkonomiske kriterier til et socioøkonomisk indeks. Denne sammenvejning er statisk, idet vægtene er fastsat i loven. Vægtene er bl.a. fastsat ud fra en afvejning om størrelsen af de udgifter, som kriteriet viser sammenhæng med og relationen til andre kriterier, men også ud fra en overordnet vurdering af det samlede udgiftsbehov. I den forbindelse tages også hensyn til incitament og stabiliteten i kriterierne.

Det følger heraf, at der ved større forskydninger i sammensætningen af de kommunale udgifter i nogle tilfælde er behov for tilpasse vægtene.

2.2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslaget bygger på en opgørelse af de enkelte kommuners udgiftsbehov, som tager udgangspunkt i arbejdet i Finansieringsudvalgets rapport fra 2018. I den forbindelse vil beskæftigelsestilskuddet blive omlagt til at indgå i den generelle udligning. Med lovforslaget foreslås følgende tilpasninger i udgiftsbehovet mv.

Følgende ændringer er baseret på Finansieringsudvalgets rapport:

- Den årlige forhøjelse af vægten på det socioøkonomiske udgiftsbehov vil blive stoppet fra 2021.
- Kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet i landsudligningen vil blive flyttet til det demografiske udgiftsbehov, der vil blive lagt et loft over kriteriets "enhedsbeløb" på 100.000 kr., og kriteriet vil blive opgjørt som et gennemsnit over 3 år med henblik på at imødegå store udsving i tilskud og udligning for kommuner med nedgang i befolkningstallet. Se yderligere justeringer nedenfor.
- De to boligkriterier "Familier i bestemte boligtyper" og "Udlejede beboelseslejligheder" vil blive erstattet med et kriterium vedr. almene familieboliger og et kriterium vedr. billige privat udlejede boliger og familier i visse boliger i yderkommunerne og beboede sommerhuse, hvor billige private udlejede boliger vil blive afgrænset som boliger med en husleje på max. 5.000 kr.
- Afgrænsningen af kriterierne vedr. uddannelse vil blive ændret med henblik på, at kriterierne gøres uafhængige af en vis usikkerhed vedr. oplysninger om medbragt uddannelse fra udlandet i Uddannelsesstatistikken. De to uddannelseskriterier "25-49 årige uden erhvervsuddannelse" og "Børn i familier med lav uddannelse" vil blive ændret således, at indvandrede personer, der var over 20 år på indvandringstidspunktet, ikke vil indgå. Til gengæld vil vægten på kriteriet for udlændinge fra ikke-vestlige lande blive øget.
- Rejsetidskriteriet vil blive forenklet fra at måle rejsetid via vejnettet til at måle afstande i fugleflugtslinje mellem befolkningen, således at der fremover vil være en stabil kilde til årlig opdatering af kriteriet.
- For at supplere med kriterier, der kan afspejle beskæftigelsessituationen i områder med færre tilgængelige arbejdspladser vil der blive indført et nyt kriterium vedr. gennemsnitlig afstand til nærmeste 500 arbejdspladser.
- Med omlægningen af beskæftigelsestilskuddet vil blive tilføjet et nyt udgiftsområde (udgifter til dagpenge mv.) til det generelle system. Flere kriterier, som afspejler variationer i kommunernes udgifter på førtidspension- og kontanthjælpsområdet, vil også i et omfang afspejle variationer i kommunernes udgifter til dagpenge. Udgiftsbehovsopgørelsen vil samtidig blive suppleret med nye kriterier, som er mere målrettet udgifter til dagpenge. Der vil blive indført yderligere to nye kriterier:
 - Kriteriet "Regional ledighed for forsikrede ledige" skal afspejle forskelle i ledigheden på tværs af regioner.

- Kriteriet "45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring" skal afspejle særlige risikofaktorer for offentlig forsørgelse på tværs af kommuner, herunder på dagpengeområdet.

Herudover er der for at imødegå udfordringer med registreringer aftalt justeringer med henblik på at sikre et mere robust og upåvirkeligt datagrundlag for udligningen:

- Befolkningstallet vil blive ændret fra en opgørelse på betalingskommune til bopælskommune bredt set i tilskuds- og udligningsystemet.
- Muligheden for at indgå i kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet på baggrund af udviklingen over kun 2 år vil blive afskaffet.
- I kriteriet vedr. nedgang i befolkningen vil kommuner med særligt højt skattegrundlag på over 125 pct. af landsgennemsnittet ikke kunne indgå.
- Kriteriet for "Børn af enlige forsørgere" vil indgå med mindre vægt og blive opgjort som et 3-årigt gennemsnit.

Endelig er aftalt en række supplerende justeringer:

- Au pairs vil blive taget ud af kriteriet for udlændinge i den generelle udligning samtidig med, at de vil blive taget ud af den særlige udlændingeuudligning.
- Der vil blive foretaget yderligere tilpasninger i vægtningen af de kriterier, som indgår i udgiftsbehovsopgørelsen med henblik på at tage højde for, at særlige forskelle inden for hovedstadsområdet ikke længere håndteres med en særskilt hovedstadsudligning.
- Vægtene på det demografiske og socioøkonomiske udgiftsbehov vil blive justeret yderligere til at udgøre henholdsvis 67,0 og 33,0 pct.
- Der vil blive indført et kriterium for "Lav middellevetid" i det socioøkonomiske udgiftsbehov med en vægt på 2 pct. I den forbindelse vil blive de øvrige vægte i det socioøkonomiske udgiftsbehov blive tilpasset proportionalt og afrundet mekanisk til hele procenter.
- I kriteriet for billige privat udlejede boliger og familier i visse boliger i yderkommunerne og beboede sommerhuse vil husleje grænsen på 5.000 kr. blive reguleret med huslejeudviklingen i nettoprisindekset.

2.2.2.1. Det aldersbestemte udgiftsbehov

I opgørelsen af det aldersbestemte udgiftsbehov foreslås opgørelse af rejsetidskriteriet ændret og flyttet til opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov som et kriterium for befolkningstæthed. Opgørelsen af kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet foreslås ændret og flyttet til opgørelsen af det aldersbestemte udgiftsbehov.

2.2.2.1.1. Kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet

Der har været rejst kritik af det nuværende kriterium vedr. nedgang i befolkningstallet, da det opfattes som relativt ustabil. Store bevægelser i tilskud og udligning kan være en udfordring for den kommunale budgetlægning. Små ændringer i kriteriet kan give relativt store bevægelser i tilskud og udligning – ikke mindst, da det øgede udligningsniveau fra 2016 har øget kriteriets samlede betydning i systemet. Kriteriet er således også forholdsvist følsomt over for registreringer af borgere i kommunerne.

For at imødegå disse problemstillinger foreslås det at flytte kriteriet over i det demografiske udgiftsbehov og samtidig fastsætte et "loft" på 100.000 kr. for kriteriets enhedsbeløb i udgiftsbehovsopgørelsen.

Kriteriet indgår som udgangspunkt med en vægt på 0,62 pct. af den del af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter, som henregnes til det aldersbestemte udgiftsbehov. Hvis enhedsbeløbet ved denne vægt dog overstige 100.000 kr., vil vægten på kriteriet blive nedsat, så enhedsbeløbet bliver fastholdt på 100.000 kr. Den beregnede gennemsnitsomkostning, dvs. enhedsbeløbet, for de fastsatte aldersgrupper vil blive forhøjet proportionalt, så det samlede aldersbestemte udgiftsbehov udgør 67 pct. af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter.

For at sikre yderligere stabilitet foreslås også, at kriteriet vil indgå i beregning af tilskud og udligning som et gennemsnit af kriteriet over de seneste tre år. Det vil dæmpe udsvingene i tilskud og udligning som følge af dette kriterium.

Det foreslås herudover, at kommuner, som har et højt beskatningsgrundlag, ikke kan indgå ved opgørelsen af kriteriet. Ved opgørelsen af kriteriet vil foreslås således kun at indgå kommuner med beskatningsgrundlag pr. indbygger, der er mindre end 125 pct. af det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger.

2.2.2.2. Det socioøkonomiske udgiftsbehov

Social- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg har i forbindelse med udvalgets analyser og generelle gennemgang af udligningssystemet identificeret en række mulige forbedringer af udgiftsbehovsopgørelsen.

De regionale og strukturelle elementer i udligningssystemet kan med fordel styrkes i udligningssystemet. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at en analyse fra VIVE viser mindre uforklarede – men systematiske – regionale forskelle i risikoen for at modtage langvarig offentlig forsørgelse. Der er således "skjulte variable", som har statistisk betydning, men som ikke er afdækkede.

De socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier anvendt i dag synes samlet at overkompensere bykommunerne for udgiftsudviklingen på især førtidspensionsområdet – dog med en betydelig variation inden for kommunegruppen. Det omvendte gør sig gældende for yderkommunerne og mellemkommunerne. Dette synes i et omfang balanceret af andre kriterier, herunder ikke mindst kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet.

Boligkriterierne bør revideres set i lyset af, at kriterierne i en vis grad overkompenserer bykommuner og underkompenserer yderkommuner, samt at de statistiske analyser påviser en svækket sammenhæng mellem kriteriet og variationer i kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet. Det vurderes således også, at der er sket en udvikling i den private boligudlejning og befolkningssammensætningen heri, som begrundes, at kriterierne genovervejes.

Der er med Danmarks Statistiks revision af Uddannelsesstatistikken i 2017 vedrørende oplysninger om medbragt uddannelse fra udlandet sket en opretning af en tidligere skævhed i grundlaget for de to uddannelseskriterier i udligningssystemet.

Den årlige, automatiske opjustering af det socioøkonomiske udgiftsbehovs vægt i den samlede udgiftsbehovsopgørelse vurderes på baggrund af Finansieringsudvalgets analyser ikke relevant at videreføre. Den årlige stigning i vægten har været begrundet

med indfasningen af tidligere reformer på førtidspensionsområdet, hvor den årlige virkning af denne indfasning er aftaget.

Endelig understøtter Finansieringsudvalgets statistiske analyser af sammenhæng mellem kriterier og variationer i kommunernes udgifter på delområder på beskæftigelsesområdet de nuværende kriterier, som er relevante for beskæftigelsesområdet. Dog ses ikke en sammenhæng mellem kriteriet "Psykiatriske patienter" og variationerne i udgifterne, men kriteriet har tidligere vist sammenhæng med udgifterne på sundhedsområdet. Analyserne understøtter endvidere følgende nye kriterier "Afstand til arbejdsplads", "45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring" og "Regional ledighed for forsikrede ledige".

Analyserne peger desuden på, at der bør gennemføres en justering af udgiftsbehovsopgørelsen med henblik på at imødegå de mere langsigtede udfordringer, som følger af refusionsomlægningen, indarbejde beskæftigelsestilskuddet i det generelle tilskuds- og udligningssystem samt rette op på nuværende skævheder i udgiftsbehovsopgørelsen.

Den foreslåede justering af udgiftsbehovsopgørelsen på baggrund af Finansieringsudvalgets analyser indebærer, at der tilføjes de ovennævnte tre nye kriterier. Desuden indebærer justeringen, at der indføres kriteriet "Lav middellevetid i forhold til den kommune, der har den højeste middellevetid" med en vægt på 2 pct.

Der er derudover set på afgrænsningen af kriterier, der er relevante for beskæftigelsesområdet og strukturelle kriterier, og på den baggrund foreslås en ændret afgrænsning af fem eksisterende kriterier. Det omfatter de to uddannelseskriterier, de to boligkriterier og kriteriet for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Endvidere flyttes det nuværende socioøkonomiske kriterium vedr. nedgang i befolkningstallet til det demografiske udgiftsbehov med en ændret opgørelse, mens det nuværende demografiske kriterium vedr. rejsetid flyttes til det socioøkonomiske udgiftsbehov, hvor det justeres til et kriterium vedr. befolkningstæthed baseret på rejseafstand.

I forbindelse med justeringen af kriterierne sker der også en tilpasning af kriteriernes indbyrdes vægte. I den forbindelse har det været et hensyn at minimere vægten på kriterier, hvor der er konstateret udfordringer med incitamentspåvirkning, stabilitet eller svagere sammenhæng mellem variationer i kriterierne og kommunernes udgifter. Endelig vil den automatiske forhøjelse af vægten på det socioøkonomiske udgiftsbehov blive stoppet og fastsat til fremover fast at udgøre 33 pct.

2.2.2.2.1. Nye Kriterier

Med henblik på at forbedre udgiftsbehovsopgørelsen i forhold til kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet vil blive indført et nyt udgiftsbehovskriterium. Det drejer sig om kriteriet "Afstand til nærmeste 500 arbejdspladser".

Baggrunden for forslaget om indførelse af kriteriet er blandt andet Finansieringsudvalgets analyser, som peger på, at strukturelle forhold også har betydning på beskæftigelsesområdet. Udgifter på beskæftigelsesområdet afhænger bl.a. af de lokale beskæftigelsesmuligheder og potentielt set borgernes fysiske nærhed til det lokale arbejdsmarked. Bor ledige borgere tæt på mange arbejdspladser, forventes der at være større sandsynlighed for at finde beskæftigelse, i modsætning til der, hvor borgerne bor langt fra arbejdspladserne og eventuelt skal pendle langt eller flytte for at

komme i beskæftigelse. Udvalgets analyser bekræfter en sammenhæng mellem det nye kriterium vedr. afstand til nærmeste 500 arbejdspladser og kommunernes variationer i udgifter til førtidspension tilkendt før 1. juli 2014 samt kommunernes variationer i skønnede merudgifter på førtidspensionsområdet.

Kriteriet vedr. afstand til arbejdspladser vil blive opgjort som den gennemsnitlige afstand for borgere i kommunen til de nærmeste 500 arbejdspladser målt i fugleflugtslinje gange med kommunens antal 18-64 årige.

I sammenhæng med omlægningen af beskæftigelsestilskuddet vil blive tilføjet et nyt udgiftsområde (udgifter til dagpenge mv.) til det generelle tilskuds- og udligningssystem. Flere kriterier, som afspejler variationer i kommunernes udgifter på førtidspensions- og kontanthjælpsområdet, vil også i et omfang afspejle variationer i kommunernes udgifter til dagpenge. Udgiftsbehovsopgørelsen foreslås dog suppleret med nye kriterier, som er mere målrettet udgifter til dagpenge. Det omfatter to nye udgiftsbehovskriterier "Regional ledighed for forsikrede ledige" og "45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring".

Baggrunden for forslaget om at indføre et kriterium vedr. regional ledighed for forsikrede ledige er blandt andet VIVE's analyse, der viser, at der er uforklarede forskelle i risikoen for langvarig forsørgelse mellem landsdele. Samtidig kan der være forskelle på de regionale ledighedsniveauer afhængig af typen af lav- eller højkonjunktur og strukturelle forhold på de lokale arbejdsmarkeder. Det nuværende beskæftigelsestilskud er også sammensat således, at kommunerne kompenseres fuldt ud for udgifterne til dagpenge på landsdelsniveau.

Finansieringsudvalgets analyser bekræfter endvidere, at det nye kriterium vedr. regional ledighed for forsikrede ledige bidrager til forklaring af variationer i kommunernes udgifter til dagpenge. Konkret opgøres kriteriet som den regionale ledighedsprocent for forsikrede ledige gange kommunens antal 16-64 årige i arbejdsstyrken. Den regionale ledighedsprocent opgøres for de 8 landsdele, der blev anvendt i beskæftigelsestilskuddet.

Baggrunden for forslaget om at indføre et kriterium vedr. personer med begrænset erhvervs erfaring er VIVE's analyse af risikofaktorer for langvarig offentlig forsørgelse, som peger på, at høj erhvervs erfaring mindsker risikoen for langvarig offentlig forsørgelse.

Finansieringsudvalgets analyser bekræfter i forlængelse heraf, at et kriterium vedr. personer med begrænset erhvervs erfaring bidrager til forklaring af variationer i kommunernes udgifter på dagpengeområdet.

Herudover foreslås indført et kriterium for lav middellevetid i det socioøkonomiske udgiftsbehov. Det foreslås således, at der i højere grad tages højde for, at ældre i kommuner med en lav gennemsnitlig levetid bliver tidligere svækkede og plejetrængende. Det skal ses i sammenhæng med, at der er ulighed i sundheden, og at det er afspejlet i store forskelle på den gennemsnitlige levetid i kommunerne. Der indgår i fordelingen af regionernes tilskud efter kriterier for udgiftsbehovet på sundhedsområdet således også et kriterium for middellevetid.

Kriteriet for lav middellevetid vil blive opgjort som forskellen i middellevetiden mellem den kommune, som har den højeste middellevetid, og den enkelte kommunes

middellevetid. Denne forskel ganges med antallet af personer i kommunen, som er 65 år og ældre.

2.2.2.2.2. Ændrede kriterier

Det skal indledningsvis bemærkes, at de enkelte kriterier fastsættes i loven, mens de mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

2.2.2.2.2.1. Boligkriterierne

Kriteriet "Familier i bestemte boligtyper" opgøres som antal familier, der bor i almene boliger, privat udlejning med mangler, privat udlejning uden mangler bygget før 1920 beliggende i landdistrikter eller i byer med færre end 5.000 indbyggere, og beboede sommerhuse. Endvidere beregnes et tillæg, såfremt en kommune i byområder mellem 5.000 og 100.000 indbyggere har et antal familier i ældre privat udlejning, der overstiger 5 pct. af det samlede antal familier i kommunen og en andel af familier i kommunens almene boliger, der er lavere end gennemsnittet. Derudover udelades familier i ældreboliger i opgørelsen.

Kriteriet "Udlejede beboelseslejligheder" opgøres som antal udlejede beboelseslejligheder eksklusiv kollegieboliger og andelslejligheder.

I Finansieringsudvalgets rapport peges på følgende centrale problemstillinger vedr. disse to boligkriterier:

Kommunerne registrerer selv boligerne i BBR, ligesom der også er andre, som kan komme til ved en fejl at ændre i boligernes ejerskabsform. Der er således også bl.a. konstateret fejl i registreringen af almene boliger. Siden tilskudsåret 2014 har datagrundlaget for kriteriet "Familier i bestemte boligtyper" derfor været korrigeret med data om almene boliger fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Kriteriet "Udlejede beboelseslejligheder" baseres endvidere på oplysninger fra BBR om boligens mangler. Der har også været indikationer på, at efter renovering af en bolig med mangler kan opdateringen i BBR om boligens tilstand være forsinket.

Dette kriterium omfatter også dyre lejeboliger – bl.a. efter renoveringer, og er derfor ikke længere udtryk for en boligmasse, der indebærer et højt udgiftspres for kommunerne.

Der vurderes således at være et behov for at finde en mere stabil og upåvirkelig løsning vedr. opgørelsesgrundlaget for boligkriterier, og endelig søges boligkriterier, som kan forbedre sammenhængen med variationer i kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet. Finansieringsudvalgets analyser indikerer et behov for justering af kriteriet "Familier i bestemte boligtyper". I analysen om udgiftsbehovsopgørelsen ses en tendens til, at kriteriet overvurderer kommunernes udgiftsbehov i bykommuner og undervurderer udgiftsbehovet i yderkommunerne. Samtidig viser Finansieringsudvalgets analyse af sammenhæng mellem kriteriet og variationer i kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet også en svækket sammenhæng i analyser på det seneste års data.

På denne baggrund foreslås det derfor at ændre afgrænsningen af de to nuværende boligkriterier til et kriterium udelukkende baseret på almene familieboliger og i et kriterium baseret på privat udlejning.

Kriteriet "Almene familieboliger" kan baseres på statistik fra Landsbyggefonden. I modsætning til BBR, har kommuner ikke i samme grad mulighed for at påvirke Landsbyggefondens registre, da det er boligorganisationerne, som indberetter data til Landsbyggefonden. Samtidig vil det forenkle opgørelsen, da det ikke længere vil være nødvendigt at koble data med statistik om boligydelse til personer i ældreboliger for at frasortere ældreboliger i opgørelsen.

Det andet nye boligkriterium "Antal billige boliger samt familier i visse boliger i yderområder og beboede sommerhuse" kan bl.a. baseres på data med huslejeoplysninger om privat udlejede boliger. Disse data indeholder dog skønnede (imputerede) oplysninger. Det sker ved, at huslejen vurderes for etageboliger ud fra oplysninger for de lejligheder i ejendommen, hvor der gives boligstøtte og derfor er registreret oplysninger om husleje.

Data for boliger med huslejeoplysninger fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen dækker ca. $\frac{3}{4}$ af de private udlejningsboliger, da der ikke i alle ejendomme er lejligheder med registreringer af huslejen. De boliger, hvor man ikke kender huslejen, er

primært i mindre private udlejningsejendomme (herunder udlejet parcelhuse) og udlejede kollegieværelser.

Som supplement, og for at opfange privat udlejede huse i yderområder, tillægges i kriterieopgørelsen derfor oplysninger om antal familier i ældre privat udlejede enfamiliehuse beliggende i landdistrikter og små byer samt antal familier i beboede sommerhuse.

Konkret indebærer lovforslaget således, at kriteriet opgøres som antal private udlejede boliger med husleje på maksimalt 5.000 kr. samt antal familier i privat udlejede enfamiliehuse bygget før 1970 beliggende i landdistrikter og i byer med maksimalt 5.000 indbyggere og antal familier i beboede sommerhuse. Huslejegrænsen vil blive reguleret med huslejeudviklingen i nettoprisindekset.

Samlet set vil de to nye boligkriterier være mindre påvirkelige for kommunerne og samtidig forenkle boligkriterierne.

Kriteriet "Antal billige boliger samt familier i visse boliger i yderområder og beboede sommerhuse" indeholder dog skønnede (imputerede) oplysninger, hvilket som udgangspunkt kan betyde, at datagrundlaget bliver mindre gennemskuelige for kommunerne. På den anden side er der tale om en metode, der træder i stedet for den tidligere huslejeundersøgelse, som tidligere også har indgået i grundlaget for udligning.

Det bemærkes dog, at kriteriet vil rumme den usikkerhed, at det ikke er alle ejendomme, hvor der er registreringer, men ovenstående "tillæg" i opgørelsen vil i et vist omfang rette op herpå for yderområderne. Det bemærkes også, at kriteriet vil afspejle geografiske forskelle i huslejeniveauerne, hvor huslejerne generelt vil være højest i de største byer. Omvendt vil der i de største byer kunne være flere lejligheder med lave huslejeniveauer, som er beboet af studerende. Det skal dog også bemærkes, at boligerne over hele landet i både det foreslåede og de nuværende boligkriterier vil kunne være beboet af både ressourcestærke og ressourcesvage

beboere, og at der således er tale om et kriterium, der har karakter af et kriterium for strukturelle forhold. Boligkriterierne skal således også afspejle kommuners vilkår som en del af et samlet beregnet udgiftsbehov.

Samlet vurderes det, at de beskrevne kilder til usikkerhed ikke vil overstige den ikke uvæsentlige usikkerhed, som ligger i de nuværende boligkriterier.

Endelig understøttes de nye boligkriterier af Finansieringsudvalgets analyser, som viser, at det nye boligkriterium "Antal billige boliger samt familier i visse boliger i yderområder og beboede sommerhuse" bidrager til styrket forklaring af variationer i kommunernes udgifter til førtidspension tilkendt før 1. juli 2014. Kriteriet kan også forklare variationer i kommunernes skønnede merudgifter til kontanthjælp.

Finansieringsudvalgets analyser viser også, at boligkriteriet "Almene familieboliger" i en vis grad har sammenhæng med variationer i kommunernes udgifter til kontanthjælp.

2.2.2.2.2. Uddannelseskriterierne

Finansieringsudvalgets analyser viser, at over tid har nogle kommunegruppers andel af kriteriet "25-49 årige uden erhvervsuddannelse" udviklet sig i en anden retning end kommunegruppernes andel af udgifterne. Det skal ses på baggrund af, at Danmarks Statistik i en periode ikke har indhentet oplysninger om indvandreres medbragte uddannelse. Som følge heraf har kategorien "uoplyst" i grundlaget for kriterierne i stigende grad over denne periode dækket over et antal personer, som er indvandret fra udlandet, hvoraf nogle har medbragt uddannelse på et højere niveau end grundskole.

Danmarks Statistik har i 2017 foretaget en revision af Uddannelsesstatistikken med nye oplysninger om indvandrernes medbragte uddannelse. Det har rettet op på skævheden i grundlaget for kriterierne

Oplysningerne om medbragt uddannelse fra udlandet er dog i vidt omfang baseret på spørgeskemaundersøgelser samt oplysninger, som er skønnede (imputerede). Derfor er det relevant at overveje, om disse oplysninger har den fornødne kvalitet og stabilitet på kommuneniveau.

Det vurderes derfor hensigtsmæssigt at ændre opgørelsen af kriteriet, så det er uafhængigt heraf. Dette gøres ved at ændre afgrænsningen af kriteriet, således at kriteriet opgøres som antal 25-49 årige uden erhvervsuddannelse eksklusiv indvandrere, som indvandrede efter det 20. år.

Finansieringsudvalgets analyser bekræfter endvidere, at kriteriet opgjort efter den nye afgrænsning kan forklare variationer i kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet.

Ovennævnte problematik med kvaliteten i Uddannelsesstatistikens oplysninger om indvandrernes medbragte uddannelse har også betydning for kriteriet "Børn i familier med lav uddannelse". Dette kriterium er ikke direkte relateret til beskæftigelsesområdet, men på grund af problematikken med datagrundlaget indføres tilsvarende ændringer i opgørelsen af dette kriterium. Kriteriets afgrænsning foreslås derfor ændret således, at det opgøres som antal børn i familier, hvor forsørgerne har lav uddannelse, ikke er studerende og ikke er indvandrere, som indvandrede efter det 20. år.

I de to uddannelseskriterier medregnes fortsat personer med uoplyst uddannelse. Kriterierne tilpasses ved at udtage alle udlændinge, men det må forventes, at indvandrere fra ikke-vestlige lande i et vist omfang er kendetegnet ved et lavt uddannelsesniveau. Derfor har Finansieringsudvalget samtidig foreslået at øge vægten på kriteriet for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

2.2.2.2.3. Kriterium vedr. befolkningstæthed

Finansieringsudvalget har påpeget en problemstilling vedr. opgørelsen af det nuværende rejsetidskriterium.

Det nuværende rejsetidskriterium har over de senere år ikke kunnet opdateres som forudsat. For at opdatere kriteriet kræves med de nuværende beregningsmoduler en omlægning med hensyn til det anvendte elektroniske vejnet, hvilket i sig selv vil indebære en ustabilitet i kriteriet. Der vurderes således at være behov for en mere sikker og stabil kilde til opdatering af kriteriet.

På denne baggrund foreslås kriteriet ændret til et kriterium for befolkningstæthed beregnet på baggrund af rejseafstande (i lige linje), som vil kunne baseres på oplysninger fra Danmarks Statistik. Det vil give en enklere opgørelse, og kriteriet vil kunne opdateres årligt. Ændringen vurderes kun at have små fordelingsmæssige konsekvenser, og mindre end ved omlægningen til nyt vejnet, hvis den nuværende metode skal fastholdes.

Lovforslaget indebærer, at kriteriet for befolkningstæthed vil blive opgjort som den gennemsnitlige afstand for borgere i kommunen til de nærmeste 2.000 medborgere målt i fugleflugtslinje gange antal indbyggere i kommunen. Kriteriet vil samtidig blive flyttet til det socioøkonomiske udgiftsbehov.

2.2.2.3. Samlet opgørelse af udgiftsbehov

Lovforslaget vil således samlet set indebære:

Det samlede udgiftsbehov vil blive opgjort som summen af et demografisk udgiftsbehov og et socioøkonomisk udgiftsbehov med fastlagte vægte på hhv. 67 pct. og 33 pct., jf. § 4 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (udligningsloven).

Det demografiske udgiftsbehov vil blive opgjort ud fra de 15 aldersgrupper, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, i udligningsloven, samt et kriterium for nedgang i befolkningstallet, jf. § 4, stk. 1, nr. 2, i udligningsloven.

Det socioøkonomiske udgiftsbehov vil blive opgjort ud fra følgende 18 kriterier:

- Antal 20-59 årige uden beskæftigelse, jf. § 5, stk. 2, nr. 1.
- Antal 25-49-årige uden erhvervsuddannelse eksklusiv indvandrere, som indvandrede efter det 20. år, jf. § 5, stk. 2, nr. 2.
- Antallet af billige boliger samt familier i visse boliger i yderområder og beboede sommerhuse, jf. § 5, stk. 2, nr. 3.
- Antal diagnosticerede psykiatriske patienter, jf. § 5, stk. 2, nr. 4.
- Antallet af almene familieboliger, jf. § 5, stk. 2, nr. 5.
- Antal børn i familier, hvor forsørgerne har kort uddannelse, ikke er studerende og ikke er indvandrere, som indvandrede efter det 20. år, jf. § 5, stk. 2, nr. 6.
- Antal enlige over 65 år, jf. § 5, stk. 2, nr. 7.
- Antal personer med lav indkomst i tre ud af fire år, jf. § 5, stk. 2, nr. 8.
- Antal handicappede, jf. § 5, stk. 2, nr. 9.

- Antal indvandrere eksklusiv indvandrere med opholdsgrundlag som au pair, jf. § 5, stk. 2, nr. 10.
- Antal 20-59 årige lønmodtagere med færdigheder på grundniveau, jf. § 5, stk. 2, nr. 11.
- Antal børn af enlige forsørgere i gennemsnit over 3 år, jf. § 5, stk. 2, nr. 12.
- Antal børn som har flyttet tre gange, jf. § 5, stk. 2, nr. 13.
- Afstand til nærmeste 500 arbejdspladser, jf. § 5, stk. 2, nr. 14
- Regional ledighed for forsikrede ledige, jf. § 5, stk. 2, nr. 15.
- Antal 45-64 årige med begrænset erhvervs erfaring, jf. § 5, stk. 2, nr. 16.
- Befolkningstæthed, jf. § 5, stk. 2, nr. 17.
- Lav middellevetid, jf. § 5, stk. 2, nr. 18.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3-20.

2.3. Afskaffelse af hovedstadsudligningen og ordningen for kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud

2.3.1. Gældende ret

Efter gældende regler er kommunerne i hovedstadsområdet i tillæg til landsudligningen omfattet af den særlige hovedstadsudligning.

Hovedstadsudligningen er konstrueret som en mellemkommunal udigningsordning, hvilket vil sige, at der alene er tale om en omfordeling mellem kommunerne i hovedstadsområdet. De tilskud, som nogle kommuner i området modtager, betales således af andre kommuner i området.

Hovedstadsudligningen er – på samme måde som landsudligningen - opbygget som en nettoudligning. Det vil sige, at der for hver kommune beregnes et strukturelt underskud eller overskud, der beregnes som forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

De kommuner, der har et beregnet strukturelt underskud, modtager et udigningstilskud på 27 pct. af det beregnede strukturelle underskud. Omvendt vil de kommuner, der har et beregnet strukturelt overskud, skulle betale et udigningsbidrag, der udgør 27 pct. af kommunens strukturelle overskud.

Til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder, ydes efter udigningslovens § 19 endvidere særtilskud inden for en samlet tilskudspulje på 0,05 procent af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet. Tilskudspuljen udgør for 2020 i alt 236,6 mio. kr.

Størstedelen af pulje fordeles efter konkrete ansøgninger. Som en del af aftalen af 19. maj 2005 om de økonomiske vilkår for sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner, ydes til og med 2021 dog inden for denne tilskudspulje et tilskud til Furesø Kommune, hvor tilskuddet for 2020 udgør 77,3 mio. kr. Som en del af den nye aftale af 8. marts 2011 er aftalt et nyt særtilskud til kommunen fra og med 2022, men som ikke er knyttet til denne tilskudspulje.

For kommunerne uden for hovedstadsområdet er der i tillæg til landsudligningen etableret en ordning for kommuner med et højt strukturelt underskud. Hvis en kommunes strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 95 pct. af det landsgennemsnitlige underskud pr. indbygger, ydes der tilskud til kommunen efter denne ordning. Tilskuddet pr. indbygger udgør 32 pct. af den del af kommunens

strukturelle underskud pr. indbygger, der overstiger den nævnte grænse. Det samlede tilskud til kommunen fremkommer ved at gange det beregnede tilskud pr. indbygger med kommunens indbyggertal. Udgifterne til denne tilskudsordning finansieres af statens samlede tilskud til kommunerne.

2.3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget vil hovedstadsudligningen og ordningen for kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud som konsekvens af den nye udligningsstruktur blive afskaffet således, at den generelle udligning fremover for alle kommuner udgøres alene af en landsudligning.

I forlængelse heraf foreslås særtilskudspuljen for hovedstadskommuner efter udligningslovens § 19 (hovedstadspuljen) omlagt. Den del af puljen, som efter de nuværende regler ydes efter ansøgning, foreslås fremadrettet ydet efter faste og objektive kriterier, som er målrettet de mest vanskeligt stillede hovedstadskommuner. Det nye tilskud udgør ca. 0,6 mia. kr., hvoraf 0,2 mia. kr. er ny statslig finansiering.

Tilskuddet foreslås beregnet én gang for alle, dog justeres fordelingen af tilskuddet med befolkningsudviklingen for de kommuner, som omfattes af ordningen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 21 og 28.

2.4. Overudligning

2.4.1. Gældende ret

Overudligningsloftet indebærer, at ændringer i en kommunes udskrivningsgrundlag ikke kan udløse modgående bevægelser i udligningen, som overstiger 93 pct. af kommunens skatteprovenu af ændringen. En kommune vil således højst kunne komme til at miste 93 pct. af et ekstra skatteprovenu i udligning.

Alle kommuner er omfattet af landsudligningen med et udligningsniveau på 61 pct. Det indebærer ikke i sig selv risiko for overudligning. Men for de kommuner, der er omfattet af en af de to overbygninger på landsudligningen, dvs. hovedstadsudligningen eller udligningen for kommuner med højt strukturelt underskud, opstår der mulighed for overudligning. Hovedstadsudligningen indebærer en yderligere udligning på 27 pct., mens udligningen for kommuner med højt strukturelt underskud indebærer en yderligere udligning på 32 pct.

Hvis en kommune er omfattet af en af disse to yderligere udligningsordninger og har en tilstrækkelig lav udskrivningsprocent, vil den blive omfattet af overudligningsbestemmelsen. Det skyldes, at en kommunes udligningsbeløb fastsættes uafhængigt af kommunens udskrivningsprocent, mens kommunens skatteprovenu afhænger af udskrivningsprocenten. Hvis en kommunes udskrivningsprocent er tilstrækkelig lav, vil der således opstå en situation, hvor en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag ville udløse en ændring i udligningsbeløbene, som ville overstige 93 pct. af ændringen i kommunens skatteprovenu.

Overudligningsreglen indebærer, at hvis en kommune er i en sådan situation, vil dens udligningsbeløb blive reduceret, således at en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag højst vil kunne resultere i en modgående ændring i udligningsbeløbene, som svarer til 93 pct. af kommunens ekstra skatteprovenu.

For en hovedstadskommune sker det ved en reduktion af det udligningsniveau for hovedstadsudligningen, som den pågældende kommunes udligningsbeløb i hovedstadsudligningen beregnes med. Tilsvarende gælder for en kommune omfattet af udligningen for kommuner med højt strukturelt underskud. I dette tilfælde reduceres udligningsniveauet for den pågældende kommune i denne udligningsordning.

For kommuner i hovedstadsområdet, der betaler i hovedstadsudligningen, og som er i overudligning, gælder en særlig bestemmelse i de tilfælde, hvor kommunens beskatningsniveau er højere end udskrivningsprocenten. I disse tilfælde beregnes et særligt bidragsbeløb, der skal modsvare den fordel kommunen eventuelt kunne få ved at sætte udskrivningsprocenten lavt i forhold til grundskyldspromillen. Bestemmelsen skal sikre, at hovedstadskommuner, der betaler til udligningen, ikke kan mindske udligningen ved at fastsætte en høj grundskyldspromille i forhold til kommunens udskrivningsprocent.

2.4.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Fastlæggelsen af udligningsniveauet er grundlæggende en politisk beslutning, hvor flere hensyn afvejes, herunder bl.a. at udligningssystemet skal sikre kommunerne et nogenlunde ensartet økonomisk udgangspunkt for opgavevaretagelsen samt, at kommunerne skal have økonomiske incitamenter til en effektiv opgaveløsning og til at understøtte økonomisk vækst og beskæftigelse.

I forbindelse med etableringen af et nyt system, hvor udligningen er på 93 pct. af de højeste og 95 pct. af de laveste beskatningsgrundlag, foreslås grænsen for overudligning fastsat uændret til 93 pct. Det foreslås dog, at overudligningsordningen fremover alene vil gælde for kommuner med et beskatningsgrundlag pr. indbygger, der er større end 125 pct. af det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger. Det betyder isoleret set, at disse kommuner vil kunne beholde 7 pct. af en fremgang i indkomstskatteprovenuet opgjort med kommunens egen udskrivningsprocent.

Bestemmelsen om overudligning har specielt betydning for kommuner, som er bidragsydere i udligningen og har en lav udskrivningsprocent. Disse kommuner opnår med overudligningen en rabat i deres bidrag til udligningen. Jo lavere udskrivningsprocent, desto større rabat.

Der foreslås et nyt loft over rabatten i overudligningsordningen, så der fremover kun vil blive givet rabat svarende til en udskrivningsprocent ned til 23,25 pct.

Som følge af afskaffelsen af hovedstadsudligningen og forslaget om indførelse af et nyt loft over rabatten i overudligningsordningen foreslås den særlige bestemmelse efter gældende lovs § 13, stk. 5, for kommuner i hovedstadsområdet, der betaler i hovedstadsudligningen, afskaffet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 22.

2.5. Ny tilskudsordning for udsatte ø- og yderkommuner

2.5.1. Gældende ret

Det kommunale udligningssystem er baseret på en udligning af forskelle mellem kommunernes økonomiske forudsætninger som følge af forskelle i beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

Systemet indeholder desuden nogle særlige tilskudsordninger med henblik på at kunne tage hensyn til særlige forhold, som ikke i fuldt omfang kan forventes afspejlet i det generelle udligningssystem. Det drejer sig bl.a. om en pulje til særligt vanskeligt stillede kommuner, jf. § 16, og en pulje til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår, jf. § 17.

2.5.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Aftalepartierne er enige om, at det nye udligningssystem skal ledsages af et nyt tilskud, som er målrettet udsatte ø- og yderkommuner. Det samlede tilskud foreslås fastsat til 1,5 mia. kr., hvor 0,5 mia. kr. foreslås finansieret af kommunerne selv efter indbyggertal gennem en nedsættelse af det kommunale bloktilskud. Det samlede tilskud vil blive reguleret årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Det lægges til grund, at det er en forudsætning for tilskud, at kommunen er en yder- og mellemkommune uden for hovedstadsområdet og kommunens beskatningsgrundlag er mindre end 190.000 kr. pr. indbygger.

Herudover skal kommunen opfylde mindst 3 af følgende kriterier:

- Andelen af 70+årige er over 15,5 pct.
- Landdistriktsgraden er over 60 pct. Landdistriktsgraden måles som antal indbyggere, der bor i landdistrikter eller by med op til 1.000 indbyggere i forhold til alle indbyggere i kommunen.
- Antal arbejdspladser pr. 100 17-64-årige er under 79,5 pct.
- Ø og selvstændig kommune.
- Beskatningsgrundlag under 178.000 kr. pr. indbygger.
- Andelen af "gamle" førtidspensionister pr. indbygger over 0,7 pct. I kriteriet indgår antal førtidspensionister, som har fået tildelt førtidspension før 2010 og som på tilkendelsestidspunktet var over 40 år.
- Andelen af førtidspensionister (alle førtidspensionister pr. indbygger) er over 1,75 pct.

Tilskuddets størrelse vil afhænge af, hvor mange kriterier kommunen opfylder, og af de tilskudsberettigede kommuners indbyggertal. For hver tilskudsberettiget kommune vil blive udregnet et korrigeret "indbyggertal". Hvis en kommune opfylder 3 kriterier, vil kommunens indbyggertal blive ganget med 1. Hvis kommunen opfylder 4 kriterier, vil kommunens indbyggertal blive ganget med 2 osv. Tilskuddet for en tilskudsberettiget kommune vil udgøre kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede tilskud, hvor det korrigerede indbyggertal vil blive anvendt.

Fordelingen af tilskud forudsættes beregnet en gang for alle ud fra opfyldelsen af de opstillede kriterier og den beskrevne model for beregning af tilskud og herefter justeret alene med den relative udvikling i befolkningen i de kommuner, som er omfattet af ordningen, inden for den samlede tilskudsramme.

På baggrund af det af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte grundlag for aftalen om en udligningsreform vil følgende 36 kommuner få tilskud efter ordningen: Faxe, Kalundborg, Sorø, Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Bornholm, Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nyborg, Svendborg, Nordfyn, Langeland, Ærø, Haderslev, Sønderborg, Tønder, Varde, Aabenraa, Lemvig, Struer, Syddjurs, Norddjurs, Samsø,

Ringkøbing-Skjern, Morsø, Skive, Thisted, Brønderslev, Frederikshavn, Vesthimmerlands, Læsø, Mariagerfjord, Jammerbugt og Hjørring Kommuner.

På samme grundlag kan for hver af de tilskudsberettigede kommuner opgøres en faktor, som fremover ganges på kommunens indbyggertal, der således udgør det korrigerede indbyggertal, i fordelingen af den samlede tilskudsramme.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27.

2.6. Særlig kompensationsordning for tab

Aftalepartierne er ligeledes enige om, at det nye udligningssystem skal ledsages af en særlig kompensationsordning for tab. Ordningen vil blive finansieret af de øvrige kommuner efter indbyggertal.

Det foreslås, at ordningen kompenserer kommuner med tab på over 0,15 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, hvis kommunen har et beskatningsgrundlag under 180.000 kr. pr. indbygger, henholdsvis tab på over 0,40 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, hvis kommunen har et beskatningsgrundlag over 180.000 kr. pr. indbygger.

Den særlige kompensationsordning vil blive beregnet for tab som følge af omlægning af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af udlændingeudligning, udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme samt justering af selskabsskatteandel, jf. punkt 1-2, 4, 7-8 og 10 i bilag 1. De enkelte elementer i aftale af en reform af det kommunale udligningssystem af 5. maj 2020.

Kompensationen foreslås beregnet en gang for alle efter de af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020 og tildeles med et fast beløb årligt, indtil næste gang der gennemføres en udligningsreform. Finansieringen ved bidrag fra de øvrige kommuner efter indbyggertal foreslås ligeledes beregnet en gang for alle.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27.

2.7. Finansieringstilskud

2.7.1. Gældende ret

Gennem en årrække er i de årlige aftaler med KL om kommunernes økonomi aftalt et ekstraordinært likviditetstilskud eller finansieringstilskud på 3,5 mia. kr.

Tilskuddet har i forlængelse heraf fremgået af aktstykke for statens bloktilskud til kommunerne og fordelt af Social- og Indenrigsministeren.

Ved fordelingen af finansieringstilskuddet for 2020 er 1,5 mia. kr. fordelt som et grundbeløb til alle kommuner efter indbyggertal. De resterende 2,0 mia. kr. er fordelt efter indbyggertal til kommuner, der opfylder kriterier om højt strukturelt underskud og lavt beskatningsgrundlag, hvoraf 1 mia. kr. er fordelt til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet og 1 mia. kr. er fordelt til kommuner med et beskatningsgrundlag under 183.900 kr. pr. indbygger.

2.7.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Aftaleparterne er optaget af at styrke kommunernes mulighed for langsigtet planlægning og at skabe ro om usikkerheden om det midlertidige ekstraordinære likviditetstilskud på 3,5 mia. kr.

Aftaleparterne er enige om at sikre en permanent videreførelse af likviditetstilskuddet på 3,5 mia. kr. Fordelingen vil ske efter fastholdte parametre for 2020, dog opdateret med udviklingen i kommunernes befolkningsandel.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27.

2.8. Indfasning af virkningerne af reformen

I aftalen om reform af udligningssystemet indgår en overgangsordning, hvor virkningerne af reformen indfases over en årrække, så reformen er fuldt indfaset for alle kommuner i 2025.

Overgangsordningen medfører, at de kommuner, der har et beregnet byrdefordelingsmæssigt tab på op til 0,5 pct. af beskatningsgrundlaget, vil modtage et tilskud i 2021 svarende til den del af tabet, der overstiger 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget. Grænsen for tilskud vil herefter årligt blive forhøjet med 0,1 procentpoint frem til og med 2024.

For de kommuner, der har et beregnet byrdefordelingsmæssigt tab, der overstiger 0,5 pct. af beskatningsgrundlaget, vil tilskuddet for 2021 blive fastsat til den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger en grænse, som svarer til en femtedel af kommunens tab. Grænsen for tilskud vil herefter årligt blive forhøjet med en femtedel af kommunens tab frem til og med 2024.

Overgangsordningen medfører endvidere, at de kommuner, der har en beregnet byrdefordelingsmæssig gevinst, skal betale et bidrag. Bidraget for 2021 vil blive fastsat til den del af den samlede byrdefordelingsmæssige gevinst, som overstiger 0,4 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for tilskud vil herefter årligt blive forhøjet med 0,4 procentpoint frem til og med 2024.

De beregnede byrdefordelingsmæssige tab og gevinster til brug for opgørelsen af overgangstilskuddet vil blive beregnet en gang for alle efter de beregnede konsekvenser pr. 26. maj 2020.

Overgangsordningen forudsættes beregnet for tab og gevinster som følge af omlægning af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af udlændingeudligning, nyt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner, justering af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner, udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme, særlig kompensationsordning for tab, justering af selskabsskatteandel, justeret modregning for indtægter for parkering, kompensation for visse udgifter til grænsependlere i Syddanmark og Øresundsregionen samt midler til kommuner med boligområdet med høj kriminalitet, jf. punkt 1-2, 4-11 og 16-17, jf. punkt 1-2, 4-11 og 16-17 i bilag 1. De enkelte elementer i aftale af en reform af det kommunale udligningssystem af 5. maj 2020.

Beregningerne forudsættes at tage udgangspunkt i de beregnede byrdefordelingsmæssige konsekvenser angivet i bilag 2, dog fra regnet virkningen af forhøjet tilskud til ø-kommunerne Læsø, Ærø og Samsø.

Ordningen vil i 2021 indebære et overskud på 231 mio. kr., som vil blive fordelt mellem kommunerne efter indbyggertal. I 2022-2024 vil ordningen indebære en statslig finansiering på 239 mio. kr. i 2022, 223 mio. kr. i 2023 og 68 mio. kr. i 2024.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27.

2.9. Tilskud til skattenedsættelser

I aftalen om en reform af udligningssystemet indgår det, at kommuner, som skal bidrage mere til udligningssystemet, vil få mulighed for at sætte indkomstkatten tilsvarende op. Det indebærer, at kommunerne vil få mulighed for at sætte indkomstkatten op svarende til deres tab inden for en ramme på i alt 1,32 mia. kr., når tabene er fuldt indfaset i 2025.

Rammen til skatteforhøjelser vil følge indfasningen af tab frem til 2025, hvor reformvirkningen forudsættes fuldt indfaset. Kommuner med tab vil dermed have mulighed for ved budgetlægningen gradvist at sætte indkomstkatten op for budgetårene 2021-2025, da det foreslås, at tab indfases over en periode på op til fem år.

Samtidig er aftalepartierne enige om at understøtte, at den kommunale indkomstskat under ét ikke stiger som følge af udligningsreformen.

Det foreslås, at etablere en tilskudsordning til skattenedsættelser, som svarer til rammen for skatteforhøjelser, så der så vidt muligt er sammenhæng mellem skatteforhøjelser og skattenedsættelser. Muligheden for at gennemføre skattenedsættelser med tilskud vil således afhænge af, at der gennemføres tilsvarende skattestigninger.

Det foreslås, at tilskudsprocenten højst kan udgøre 90 pct. af provenutabet i første og andet år, 85 pct. i tredje, 80 pct. i fjerde og 75 pct. i femte år. I sjette år og frem vil tilskuddet bortfalde.

Det foreslås videre, at kommuner med høje udskrivningsprocenter kan få et højere tilskud til skattenedsættelser for derved at fremme skattenedsættelser i kommuner med høje udskrivningsprocenter. For kommuner med en udskrivningsprocent på over 26,3 pct. foreslås det statslige tilskud til skattenedsættelser ned til 26,3 pct. permanent at udgøre 100 pct. af provenutabet.

Tilskuddet til skattenedsættelser vil blive finansieret af staten.

Tilskud vil blive fordelt efter ansøgning inden budgetlægningen for de enkelte år og vil ikke kunne overstige den efter ansøgning årligt tildelte ramme til skatteforhøjelser. Såfremt der søges om tilskud til skattenedsættelser, der overstiger den fastsatte ramme til skatteforhøjelser på baggrund af kommunernes ansøgninger, vil Social- og Indenrigsministeriet ved udmøntningen bl.a. lægge vægt på, at skatten kan sættes ned i kommuner med en høj udskrivningsprocent.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27.

2.10 Bagudrettet kompensation for tab før revision af Uddannelsesstatistikken

I aftalen om reform af udligningssystemet indgår en 2-årig kompensation for kommuner, som bagudrettet har haft tab for manglende oplysninger i den uddannelsesstatistik, der

indgår i udligningssystemet. Tilskudsrammen udgør 1.123,5 mio. kr. i hvert af årene 2021 og 2020.

I efteråret 2017 efter tilskudsudmeldingen for 2018 foretog Danmarks Statistik en revision af Uddannelsesstatistikken med nye oplysninger om udlændinges medbragte uddannelse. Tidligere havde disse udlændinge talt med som personer med uoplyst uddannelse i de to udligningskriterier "25-49-årige uden erhvervsuddannelse" og "Børn i familier med lav uddannelse". Som følge heraf var en række kommuner årligt blevet overkompenseret igennem disse kriterier. Social- og Indenrigsministeriet har for disse kommuner opgjort et tab som følge af revisionen af Uddannelsesstatistikken fra udmeldingen af tilskud og udligning for 2019 og kommunerne fik en 2-årig overgangsordning med fuld kompensation for det opgjorte tab. Denne fremadrettede kompensation udgør i hver af årene 2019 og 2020 tilskud for samlet 1.123,5 mio. kr.

Det foreslås, at der på samme beregningsgrundlag som den fremadrettede kompensation etableres en 2-årig kompensationsordning på 1.123,5 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til de kommuner, hvor der er opgjort et bagudrettet tab i udligningen som følge af de manglende uddannelsesoplysninger før revisionen af Uddannelsesstatistikken, som fik gennemslag fra tilskudsudmeldingen for 2019.

Tilskuddet vil blive ydet til følgende kommuner (tilskud er angivet i parentes i mio. kr.): Ballerup (34,6), Brøndby (19,0), Dragør (0,3), Herlev (13,7), Albertslund (35,9), Hvidovre (15,6), Rødovre (13,3), Tårnby (19,1), Helsingør (34,6), Egedal (4,5), Frederikssund (29,2), Halsnæs (10,8), Gribskov (9,7), Bornholm (16,0), Køge (38,7), Roskilde (15,6), Solrød (2,5), Odsherred (22,1), Holbæk (35,7), Faxe (11,0), Kalundborg (36,5), Ringsted (0,1), Slagelse (49,3), Stevns (10,0), Sorø (11,9), Lejre (9,1), Lolland (39,0), Næstved (38,9), Guldborgsund (43,4), Vordingborg (26,9), Middelfart (6,5), Assens (7,8), Faaborg-Midtfyn (19,5), Kerteminde (8,2), Nyborg (20,4), Odense (62,9), Svendborg (24,9), Nordfyn (4,4), Langeland (4,5), Ærø (0,4), Haderslev (9,7), Sønderborg (14,1), Tønder (6,7), Esbjerg (18,9), Aabenraa (11,4), Fredericia (26,0), Kolding (13,8), Horsens (2,1), Holstebro (9,8), Lemvig (0,5), Struer (1,8), Syddjurs (6,2), Norddjurs (6,1), Odder (0,3), Randers (30,8), Silkeborg (6,4), Skanderborg (3,3), Hedensted (3,7), Skive (14,3), Viborg (9,1), Morsø (14,2), Thisted (6,6), Brønderslev (12,3), Frederikshavn (6,3), Vesthimmerland (0,3), Læsø (1,0), Rebild (4,7), Mariagerfjord (9,4), Jammerbugt (16,8), Aalborg (29,5) og Hjørring (21,3).

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27.

2.11. Omlægning af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner

2.11.1. Gældende ret

Kommunerne i hovedstadsområdet er efter gældende regler omfattet af landsudligningen og herudover af den særlige mellemkommunale hovedstadsudligning.

Til kommunerne i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder, ydes efter udligningslovens § 19 endvidere særtilskud inden for en samlet tilskudspulje på 0,05 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet. Tilskudspuljen udgør for 2020 i alt 236,6 mio. kr.

Størstedelen af pulje fordeles efter konkrete ansøgninger. Som en del af aftalen af 19. maj 2005 om de økonomiske vilkår for sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner, ydes til og med 2021 dog inden for denne tilskudspulje et tilskud til Furesø

Kommune, hvor tilskuddet for 2020 udgør 77,3 mio. kr. Som en del af den nye aftale af 8. marts 2011 er aftalt et nyt særtilskud til kommunen fra og med 2022, men som ikke er knyttet til denne tilskudspulje.

2.11.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at holde hånden under de mest udsatte hovedstadskommuner foreslås i tilknytning til forslaget om afskaffelse af hovedstadsudligningen en omlægning af særtilskudspuljen efter udligningslovens § 19.

Den samlede tilskudsramme foreslås at udgøre 600 mio. kr. og reguleret årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Det lægges til grund, at det er en forudsætning for tilskud, at kommunens beskatningsgrundlag er mindre end 220.000 kr. pr. indbygger.

Kommunen skal herudover opfylde mindst et af følgende kriterier:

- Andelen af almene boliger pr. indbygger er over 12 pct. og beskatningsgrundlaget under 215.000 kr. pr. indbygger.
- Antal tabte leveår i forhold til middellevetid for 65+ årig i forhold til indbyggertallet er over 47 pct.
- Andelen af "gamle" førtidspensionister (tilkendt førtidspension før 2010 og over 40 år på tilkendelsestidspunktet) pr. indbygger er over 0,7 pct.
- Yder- eller mellemkommune.
- Hvis en kommune har et provenu fra selskabsskat på mere end 6.000 kr. pr. indbygger, tæller det negativt, så kommunen dermed opfylder et mindre af ovenstående kriterier.

Tilskuddets størrelse vil for den enkelte kommune afhænge af, hvor mange kriterier kommunen opfylder, og de tilskudsberettigede kommuners indbyggertal. For hver tilskudsberettiget kommune vil blive udregnet et korrigeret "indbyggertal": Hvis kommunen opfylder 1 kriterium, bliver kommunens indbyggertal ganget med 1. Hvis kommunen opfylder 2 kriterier, bliver kommunens indbyggertal ganget med 2 osv. Tilskuddet for en tilskudsberettiget kommune vil udgøre kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede tilskud, hvor det korrigerede indbyggertal vil blive anvendt.

Fordelingen af tilskud forudsættes beregnet en gang for alle ud fra opfyldelsen af de opstillede kriterier og den beskrevne model for beregning af tilskud og herefter justeret alene med den relative udvikling i befolkningen i de kommuner, som er omfattet af ordningen, inden for den samlede tilskudsramme.

På baggrund af det af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte grundlag for aftalen om en udligningsreform vil følgende 15 kommuner få tilskud efter ordningen: Ballerup, Brøndby, Glostrup, Herlev, Albertslund, Hvidovre, Høje-Taastrup, Rødovre, Ishøj, Tårnby, Frederikssund, Køge, Halsnæs, Stevns og Lejre Kommuner.

På samme grundlag kan for hver af de tilskudsberettigede kommuner opgøres en faktor, som fremover ganges på kommunens indbyggertal, der således udgør det korrigerede indbyggertal, i fordelingen af den samlede tilskudsramme.

Det generelle bidrag fra hovedstadskommunerne foreslås fastsat til 0,04 pct. af kommunernes beskatningsgrundlag for 2020 efter statsgarantiordningen. Der foreslås indført et ekstra bidrag for kommuner med et beskatningsgrundlag på over 120 pct. af hovedstadsgennemsnittet i 2020. Det ekstra bidrag vil udgøre 1 pct. af den del af beskatningsgrundlaget, der overstiger 120 pct. af hovedstadsgennemsnittet.

Den enkelte hovedstadskommunes bidrag til finansieringen forudsættes ligeledes beregnet en gang for alle på baggrund af det af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte grundlag for aftalen om en udligningsreform og herefter opdateret alene med udviklingen af den samlede tilskudsramme.

Tilskud til Furesø Kommune fra den nuværende § 19-pulje vil blive opretholdt for 2021 i overensstemmelse med det, som tidligere regeringer har aftalt med Furesø Kommune som led i aftalen om de økonomiske vilkår for sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27 og 28.

2.12. Nedjustering af den særskilte udlændingeudligningsordning

2.12.1. Gældende ret

Efter udligningslovens § 22 er der en særskilt udlændingeudligningsordning. Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter til særlige indsatser rettet mod udlændinge.

Kommunerne finansierer denne ordning under ét, således at bidraget fordeles i forhold til kommunens folketal. Kommuner med få flygtninge, indvandrere og efterkommere vil således samlet yde et bidrag til ordningen, mens kommuner med mange flygtninge, indvandrere og efterkommere samlet vil modtage et tilskud.

I udligningsordningen ydes der et generelt tilskud til dækning af merudgifter vedrørende flygtninge, indvandrere og efterkommere. Ordningen tager sigte på generelle merudgifter til særlige indsatser på en række områder som sociale og sundhedsmæssige udgifter vedrørende børn, folkeskoleundervisning, udgifter til ekstra administrativt personale mv. Kommunen modtager et tilskud pr. flygtning, indvandrer og efterkommer, som i 2020 udgør 6.228 kr. Herudover ydes yderligere tilskud pr. flygtning, indvandrer og efterkommer i aldersgrupperne 0-5 år og 6-16 år på henholdsvis 6.091 kr. og 25.017 kr. i 2020 niveau.

2.12.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er gennemført to undersøgelser af kommunernes gennemsnitlige merudgifter pr. borger i målgruppen på området, som er gennemført i henholdsvis 2010 og 2013 og offentliggjort i henholdsvis Finansieringsudvalgets betænkning nr. 1533 fra marts 2012 samt udvalgets rapport om udligningsordningen vedr. indvandrere og efterkommere fra marts 2014. Heri konkluderer udvalget, at det samlede beløb i ordningen er omkring 50 pct. højere, end de undersøgte gennemsnitlige udgifter. Samtidig pegede undersøgelserne på, at det var relevant at tilpasse tilskudsbeløbene pr. 0-5 årig og 6-16 årig som følge af en forskydning af udgifter fra børn i skolealderen til de mindre børn.

Der er efterfølgende i 2016 gennemført et eftersyn af den samlede kommunale økonomi på integrationsområdet med baggrund i udviklingen i flygtningestrømmen på dette tidspunkt.

Finansieringsudvalget vurderede på baggrund heraf i sin afrapportering, at det kan være hensigtsmæssigt at målrette tilskuddene, således at de i højere grad rettes mod den gruppe af flygtninge og indvandrere, som også i højere grad må forventes at indebære udgifter inden for de områder, som ordningen dækker.

I Finansieringsudvalgets rapport fra 2018 er opstillet tre mulige modeller for en tilpasning af udlændingeudligningen.

Med Aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem er der aftalt en tilpasning af udlændingeudligningen, hvor justeringen af ordningen sker gennem en tilpasning af målgruppen for basisbeløbet i ordningen, og hvor forholdet mellem tilskudsbeløbene pr. 0-5 årig og 6-16 årig tilpasses på baggrund af undersøgelsen fra 2013, med henblik på en reduktion i volumen i ordningen på ca. 50 pct.

Med lovforslaget vil der ske en tilpasning af målgruppen for basistilskuddet, som i 2020 udgør 6.228 kr., så efterkommere ikke indgår i beregningen af basisbeløbet. Endvidere medtages ikke flygtninge og indvandrere med en opholdstid på mere end 10 år ved beregningen af basisbeløbet samt indvandrere med opholdsgrundlag som au pair. Basisbeløbet foreslås afrundet til 6.500 kr.

Når au pairs er taget ud af udligningen, skal det ses i sammenhæng med, at denne gruppe vurderes ikke at indebære væsentlige merudgifter for kommunen.

Det foreslås endvidere, at tilskudsbeløbene pr. 0-5 årig og 6-16-årig ændres til henholdsvis 10.000 kr. og 17.500 kr. Ved beregningen af beløb knyttet til aldersgrupperne 0-5 årige og 6-16-årige bibeholdes den nuværende afgrænsning af målgruppen, så den fortsat omfatter flygtninge, indvandrere og efterkommere i de to aldersgrupper.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 29.

2.13. Indarbejdelse af beskæftigelsestilskuddet i det generelle system

2.13.1. Gældende ret

Beskæftigelsestilskuddet, jf. udligningslovens § 23 a, indebærer, at kommunerne under ét kompenseres fuldt ud for de kommunale nettoudgifter til indsatsen for de forsikrede ledige og udgifter til personlig assistance til handicappede.

Beskæftigelsestilskuddet består af et grundtilskud, som svarer til den enkelte kommunes samlede tilskud i året to år før tilskudsåret opreguleret til tilskudsårets forventede pris- og lønniveau og reguleret for ændringer i love og regler på de områder, der er omfattet af beskæftigelsestilskuddet.

Tilskuddet består herudover af et merudgiftsbehov, der for kommunerne under ét beregnes som forskellen mellem kommunernes grundtilskud og de skønnede kommunale nettoudgifter for tilskudsåret.

Der udmeldes et foreløbigt beskæftigelsestilskud til kommunerne i året før tilskudsåret. Herefter foretages der en midtvejsregulering af merudgiftsbehovet i tilskudsåret og en efterregulering af merudgiftsbehovet i året efter tilskudsåret

Grundtilskuddet opgøres som ovenfor nævnt i forbindelse med den foreløbige udmelding af tilskuddet i året før tilskudsåret og ændres som udgangspunkt ikke ved midtvejsreguleringen og efterreguleringen.

I den foreløbige udmelding opgøres merudgiftsbehovet som forskellen mellem grundtilskuddet og de skønnede kommunale udgifter for tilskudsåret. Merudgiftsbehovet skønnes på baggrund af den forventede udvikling i ledigheden, jf. Økonomisk Redegørelse fra maj måned i året før tilskudsåret og Beskæftigelsesministeriets budgettering af udgifterne omfattet af beskæftigelsestilskuddet på forslaget til finanslov. Merudgiftsbehovet fordeles på kommunerne i forhold til den enkelte kommunes andel af bruttoledigheden for dagpengemodtagere i året to år før tilskudsåret.

Ved midtvejsreguleringen foretages en fornyet beregning af den enkelte kommunes merudgiftsbehov. Merudgiftsbehovet beregnes som de skønnede nettoudgifter for hele landet fratrukket det samlede beregnede grundtilskud. De samlede nettoudgifter skønnes på baggrund af den forventede udvikling i ledigheden, jf. Økonomisk Redegørelse fra maj måned i tilskudsåret, og Beskæftigelsesministeriets skøn over udgifterne omfattet af beskæftigelsestilskuddet i forbindelse med Rammeredegørelse I for tilskudsåret. Reguleringen af merudgiftsbehovet fordeles på kommunerne efter samme fordelingsnøgle som ved den foreløbige udmelding.

Ved efterreguleringen foretages en endelig opgørelse af merudgiftsbehovet på landsdelsniveau. Merudgiftsbehovet for den enkelte landsdel opgøres som de faktiske kommunale nettoudgifter omfattet af beskæftigelsestilskuddet i tilskudsåret for kommunerne i landsdelen fratrukket grundtilskuddet til disse kommuner. Merudgiftsbehovet for hver enkelt landsdel fordeles på kommunerne i landsdelen i forhold til ledigheden i året 2 år før tilskudsåret. Efterreguleringen udgør forskellen mellem den endelige opgørelse af merudgiftsbehovet og merudgiftsbehovet opgjort ved midtvejsreguleringen.

Beskæftigelsestilskuddet omfatter i dag kommunernes nettoudgifter til arbejdsløshedsdagpenge, løntilskud til arbejdsgivere, der ansætter forsikrede ledige i løntilskudsjob, personlig assistance til handicappede, befordringsgodtgørelse til forsikrede ledige og hjælpemidler bortset fra undervisningsmaterialer til forsikrede ledige og beskæftigede.

2.13.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Finansieringsudvalgets analyser peger på, at det nuværende beskæftigelsestilskud efterhånden vil få en stadig svagere sammenhæng med den enkelte kommunes faktiske udgifter på området. Det skyldes, at den væsentligste del af den enkelte kommunes beskæftigelsestilskud består af et grundtilskud, som er forankret i den historiske ledighedssituation i kommunen. Der vil være en tendens til, at udviklingen for en række kommuner vil indebære, at kommunens beskæftigelsestilskud vil fjerne sig stadig mere fra de faktiske udgifter på området, fordi udviklingen i ledigheden i disse kommuner ikke svarer til gennemsnittet for landsdelen.

Med hensyn til de incitamentsmæssige virkninger peger analyserne på, at både det nuværende beskæftigelsestilskud og en kompensation via bloktilskuddet vil virke på nogenlunde samme måde for de fleste kommuner. I begge tilfælde er den væsentligste incitamentsvirkning for kommunen, at når en ledig kommer i

beskæftigelse, vil kommunen få en besparelse svarende til den kommunale andel af udgifterne til dagpenge mv., svarende til ca. 139.000 kr. pr. fuldtidsledig, mens der kun vil være en marginal virkning på tilskuddet til kommunen. For de største kommuner vil en omlægning have positive incitamentsmæssige virkninger, da disse kommuner har en større virkning på beskæftigelsestilskuddet, når en ledig kommer i beskæftigelse.

Med lovforslaget vil beskæftigelsestilskuddet blive omlagt med virkning fra 2021. Det betyder, at kommunernes udgifter til indsatsen for de forsikrede ledige m.v. ikke længere vil blive kompenseret via det særlige beskæftigelsestilskud, men i stedet via det generelle bloktilskud. Reguleringen af bloktilskuddet sker ved, at kommunernes udgifter til de forsikrede ledige med virkning fra 2021 vil indgå i budgetgarantien efter § 14, stk. 2, nr. 5 i udligningsloven.

Finansieringsudvalget har anbefalet en omlægning af tilskuddet til den generelle udligning, og i rapporten fra februar 2018 har udvalget undersøgt og fremlagt en mulig løsning for indarbejdelsen af beskæftigelsestilskuddet i den generelle udligning. Indarbejdelsen af beskæftigelsestilskuddet i den generelle udligning vil være en mærkbar forenkling af det samlede tilskuds- og udligningssystem. Lovforslaget er baseret herpå.

Det indebærer, at kompensationen for kommunernes udgifter til forsikrede ledige vil ske via bloktilskuddet, der reguleres bl.a. for udviklingen i konjunkturfølsomme udgifter gennem budgetgarantien.

Kommunernes udgifter til forsikrede ledige m.v. vil desuden blive udlignet som følge af, at de vil indgå i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov i det nye udligningssystem. Det samlede udgiftsbehov opdateres årligt for den skønnede udvikling i de konjunkturfølsomme udgifter.

Som led i den umiddelbare indarbejdelse af beskæftigelsestilskuddet vil der også ske en tilpasning af de aldersbetingede udgiftsbehov.

Finansieringsudvalget har i sin rapport fra februar 2018 analyseret, hvilke kriterier for befolkningens socioøkonomiske sammensætning og strukturelle forhold, der viser sammenhæng med variationen i kommunernes udgifter til forsikrede ledige.

I udvalgets rapport peges på en sammenhæng med bl.a. kriterierne "Regional ledighed for forsikrede ledige", "45-64-årige med begrænset erhvervserfaring", "25-49 årige uden erhvervsuddannelse" og "20-59 årige uden beskæftigelse".

Der foreslås på den baggrund lagt op til tilpasninger i det socioøkonomiske udgiftsbehov med bl.a. indarbejdelse af de nye kriterier "Regional ledighed for forsikrede ledige" og "45-64-årige med begrænset erhvervserfaring".

Udgiftsbehovsopgørelsen vil årligt blive opdateret og dermed give et mere nuanceret og aktuelt billede af de kommunale forskelle i udgifterne til bl.a. forsikrede ledige gennem de parametre, der i dag ligger til grund for fordelingen af beskæftigelsestilskuddet.

For den enkelte kommune vil kompensationen for udgifter til forsikrede ledige m.v. ske på samme måde som kompensationen for de øvrige udgifter på overførselsområdet gennem bloktilskud og inddragelse i den generelle udligning efter en række objektive kriterier og ikke i en særskilt ordning, hvor fordelingen primært sker efter et historisk ledighedstal.

Ordningerne, der er i dag er omfattet af beskæftigelsestilskuddet, indarbejdes i budgetgarantien således, at udgifter til arbejdsløshedsdagpenge bliver omfattet af litra a. Driftsudgifter ved aktivering af forsikrede ledige inkl. udgifter til mentorstøtte er omfattet af litra c, men da udgifter til løntilskud til forsikrede ledige også skal omfattes, slettes driftsudgifter ved aktivering af forsikrede ledige i litra c og i stedet tilføjes udgifter til aktivering af forsikrede ledige i litra b. Udgifter til hjælpemidler og befordringsgodtgørelse vedrørende forsikrede ledige er således også omfattet. Udgifter til personlig assistance til handicappede, som ikke kun omfatter forsikrede ledige, og som også omfatter personer i ordinær beskæftigelse, tilføjes i litra d. Der er i nugældende regler for budgetgaranti præciseringer af, at der omfattes udgifter til ikke-forsikrede nyuddannede personer med handicap, som er ansat med løntilskud, og udgifter til hjælpemidler til ikke-forsikrede personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v. eller selvstændig virksomhed. Det skyldes, at tilsvarende udgifter for forsikrede ledige er omfattet af nugældende regler for beskæftigelsestilskuddet. Med samlingen af ordningerne under budgetgarantien kan præciseringen af udgifter til ikke-forsikrede personer derfor slettes.

Arbejdsløshedsdagpenge og befordringsgodtgørelse til forsikrede ledige udbetales af arbejdsløshedskasserne. Det er kommunernes medfinansiering heraf, der omfattes af budgetgarantien på samme måde som under beskæftigelsestilskuddet.

Beskæftigelsestilskuddet opgøres til og med efterreguleringen 2020.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 23 og nr. 31 samt § 9.

2.14. Ændring fra betalingskommunefolketal til bopælskommunefolketal ved opgørelsen af tilskud efter udligningsloven

2.14.1. Gældende ret

Ved opgørelsen af det folketal, der indgår ved beregning af tilskud og bidrag efter denne lov, henregnes efter gældende regler, jf. udligningslovens § 29, til folketallet i en kommune personer, for hvilke kommunen i henhold til lov om social service, lov om aktiv socialpolitik, lov om almene boliger m.v. og lov om social pension har den generelle betalingsforpligtelse. Dette kaldes betalingskommunefolketal, og det opgøres af Danmarks Statistik på baggrund af CPR.

Kommunerne skal registrere oplysninger om eventuelle kommunale forhold i CPR, herunder skal bl.a. registreres oplysning om tidligere opholdskommune, når denne kommune har den generelle betalingsforpligtelse.

Det kan eksempelvis dreje sig om, at den tidligere bopælskommune for en person, som er anbragt på institution eller tilkendt førtidspension, stadig har betalingsforpligtelsen.

Registreringen i CPR af oplysning om betalingskommune foretages af personens bopælskommune eventuelt i samråd med kommunens socialforvaltning efter anmodning fra socialforvaltningen i den tidligere bopælskommune (betalingskommunen). Det er understøttet i den tekniske løsning, som indebærer, at det kun er bopælskommunen, som kan registrere oplysning om betalingskommune henholdsvis slette en sådan oplysning på ny. Ændrer en bopælskommune registreringen af betalingsforpligtelsen for en borger, vil det både påvirke betalingskommunefolketal for kommunen selv samt for en anden kommune.

Oplysninger om betalingskommune blev indført i CPR i december 1984, og betalingskommunefolketallet blev indført i den kommunale udligning med virkning fra 1986 for at få en bedre sammenhæng mellem udgifter og finansiering.

2.14.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Social- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg har gennemgået datagrundlaget for kriterierne i tilskuds- og udligningssystemet for at undersøge, om kommuner har mulighed for og incitamenter til at tilrettelægge kommunale registreringer, så det påvirker datagrundlaget for udligningen.

Det er en væsentlig forudsætning for anvendelsen af betalingskommunefolketallet i udligningen, at betalingskommunefolketallet kan opgøres på et tilstrækkeligt sikkert og objektivt grundlag. Udvalgets analyse tyder på, at der ikke er sikkerhed for, at denne betingelse er opfyldt.

Det er således vurderet, at der kan være en risiko i forhold til påvirkeligheden og kvaliteten af oplysninger om betalingskommune, da de er baseret på kommunale registreringer, som foretages direkte mhp. anvendelse til udligningsformål.

Kommunernes registreringer af betalingskommunefolketallet kontrolleres kun ved, at en bopælskommunes ændring af registreringen af betalingsforpligtigelsen for den enkelte borger påvirker en anden kommunes folketal. Denne kommune har så mulighed for at tage spørgsmålet om registreringen op med bopælskommunen. Social- og Indenrigsministeriet har ingen mulighed for at kontrollere kvaliteten af oplysningerne. For de fleste kommuner er der dog en forholdsvis beskedne forskel mellem de to opgørelser.

Der foreslås på baggrund af Finansieringsudvalgets arbejde en omlægning, så tilskuds- og udligningssystemet generelt baseres på bopælskommunefolketallet.

Med lovforslaget vil bopælskommunefolketallet indgå ved beregningen af tilskud og bidrag i udligningen af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov samt i opgørelsen af det aldersbestemte udgiftsbehov, herunder i opgørelsen af kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet. I opgørelsen af de socioøkonomiske kriterier vil bopælskommunefolketallet indgå i opgørelsen af kriterierne "Enlige over 65 år" og "Børn af enlige forsørgere i gennemsnit over 3 år" i stedet for betalingskommunefolketallet. Bopælskommunefolketallet vil endvidere indgå ved fordeling af det generelle tilskud fra staten til kommunerne, ved fordelingen af bidrag i den særlige udligningsordning vedrørende udlændinge og i ordningen vedrørende udligning af selskabsskat.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 37.

2.15. Tilpasning af kriterier for fordeling af regionernes finansiering

2.15.1. Gældende ret

Med henblik på at give regionerne lige muligheder for at drive sundhedsvæsen fordeles bloktilskuddet dels som et basisbeløb og dels efter en række objektive fordelingskriterier, der afspejler udgiftsbehovet. Udgiftsbehovskriterierne skal tage højde for den aldersmæssige sammensætning af befolkningen i de enkelte regioner og dels for den socioøkonomiske struktur i regionerne, som kan have betydning for forbruget af sundhedsydelser.

Udgiftsbehovet på sundhedsområdet består af et basisbeløb på 100 mio. kr., et aldersbestemt udgiftsbehov og et socioøkonomisk udgiftsbehov, som opgøres på baggrund af følgende ni kriterier:

- Antallet af børn af enlige forsørgere, jf. § 4, stk. 6, nr. 1
- Antallet af enlige i aldersgruppen 65 år og derover, jf. § 4, stk. 6, nr. 2
- Antallet af personer i udlejningsboliger, jf. § 4, stk. 6, nr. 3
- Antallet af familier på overførselsindkomst, jf. § 4, stk. 6, nr. 4
- Beregnet antal tabte leveår, jf. § 4, stk. 6, nr. 5
- Antallet af psykiatriske patienter, jf. § 4, stk. 6, nr. 6
- Antallet af skizofrene patienter, jf. § 4, stk. 6, nr. 7
- Antallet af indbyggere på øer uden fast forbindelse, jf. § 4, stk. 6, nr. 8
- Gennemsnitlig rejsetid til 18.000 indbyggere, jf. § 4, stk. 6, nr. 9

Til finansiering af regionernes udviklingsområde fordeles et statsligt bloktilskud til regionerne efter et mål for regionernes udgiftsbehov, som opgøres ud fra befolkningens størrelse og de strukturelle forhold i regionen.

Det strukturelle udgiftsbehov på udviklingsområdet opgøres på baggrund af følgende otte kriterier:

- Antallet af indbyggere uden for bymæssig bebyggelse eller i byer med op til 1.000 indbyggere, jf. § 5, stk. 5, nr. 1
- Gennemsnitlig rejsetid til 18.000 indbyggere, jf. § 5, stk. 5, nr. 2
- Antallet af ledige 20-59 årige, jf. § 5, stk. 5, nr. 3
- Antallet af personer i arbejdsstyrken uden videregående uddannelse, jf. § 5, stk. 5, nr. 4
- Antallet af 20-59 årige lønmodtagere med forudsatte færdigheder på grundniveau, jf. § 5, stk. 5, nr. 5
- Antallet af biler pr. kilometer vej, jf. § 5, stk. 5, nr. 6
- Antallet af personer med mere end 12 km mellem arbejdssted og bopæl eller med arbejdssted i en anden kommune end bopælskommunen, jf. § 5, stk. 5, nr. 7
- Antallet af kilometer privatbanespor, jf. § 5, stk. 5, nr. 8

En regions udgiftsbehov ændrer sig løbende. Det kan skyldes flere forskellige forhold, bl.a. udviklingen i befolkningens størrelse, ændringer i alderssammensætningen og ændringer i en række socioøkonomiske faktorer, som påvirker befolkningens behov for sundhedsydelse, eller ændringer i strukturelle forhold i regionen, som påvirker behovet på udviklingsområdet.

Der sigtes på, at opgørelsen af udgiftsbehovene afspejler den løbende udvikling i ovennævnte forhold. Kriterierne i udgiftsbehovsopgørelsen opgøres på baggrund af forskellige statistikker og beregninger, som årligt opdateres - dog undtagen rejsetidskriteriet, der i forudsættes opdateret hvert tredje år.

2.15.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Finansieringsudvalget har i forbindelse med arbejdet om ændringer i den kommunale udligning påpeget en problemstilling vedr. opgørelsen af det nuværende rejsetidskriterium og en problemstilling i Uddannelsesstatistikken.

Den første problemstilling vurderes også at have betydning på det regionale område. Derimod vurderes problemstillingen med usikkerhed i oplysninger om medbragt uddannelse fra udlandet at have mindre betydning på regionsniveau end på kommuneniveau.

Forslag om justeringer i et af udgiftsbehovskriterierne i regionernes tilskudssystem er således afledt af de justeringer, som foreslås i udgiftsbehovsopgørelsen i det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

Det nuværende rejsetidskriterium har over de senere år ikke kunnet opdateres som forudsat. For at opdatere kriteriet kræves med de nuværende beregningsmoduler en omlægning med hensyn til det anvendte elektroniske vejnet, hvilket i sig selv vil indebære en ustabilitet i kriteriet. Der vurderes således at være behov for en mere sikker og stabil kilde til opdatering af kriteriet.

På denne baggrund foreslås kriteriet tilsvarende ændret til et kriterium for befolkningstæthed beregnet på baggrund af rejseafstande til nærmeste 18.000 medborgere (i lige linje). Det vil give en enklere opgørelse og kriteriet vil kunne opdateres årligt. Ændringen vurderes kun at få små fordelingsmæssige konsekvenser, og mindre end ved omlægningen til nyt vejnet, hvis den nuværende metode skulle fastholdes.

Der henvises til lovforslagets § 2.

2.16. Justering af regler om frit lejde i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning

2.16.1. Gældende ret

Efter gældende regler nedsættes statstilskuddet til kommunerne ved en samlet forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning. Nedsættelsen udgøres af en kombination af individuelle nedsættelser og en kollektiv nedsættelse af det samlede bloktilskud for alle kommunerne.

Den individuelle nedsættelse af bloktilskuddet gælder som udgangspunkt for den enkelte kommune, som har forhøjet skatten og kan højst udgøre 75 pct. af den pågældende kommunes skatteforhøjelse i budgetåret, 50 pct. i det første og andet år efter budgetåret og 25 pct. i det tredje år efter budgetåret.

Den resterende del af skatteforhøjelsen, der ikke er inddraget ved individuel modregning, inddrages fra alle kommuner gennem en generel nedsættelse af statstilskuddet til kommunerne. Fra og med det femte år med skatteforhøjelsen modregnes hele nedsættelsen i det generelle statstilskud.

I §§ 8 og 9 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning er fastsat regler om undtagelse for kommuner, der har nedsat skatten tidligere og optjent "frit lejde".

Bestemmelserne efter § 8-9 indebærer, at de kommuner, der i nærmere angivne perioder har sat skatten ned, vil kunne forhøje skatten tilsvarende uden at blive omfattet af en individuel nedsættelse af statstilskuddet.

Bestemmelsen i § 8 omhandler ikke-sammenlagte kommuner, og det følger af bestemmelsen, at en eventuel skattestigning vil blive reduceret, hvis kommunens samlede beskatning er nedsat i en periode, der løber fra og med budgetåret 2003 til

og med budgetåret 2006 og fra og med budgetåret 2008 og til og med budgetåret 2010. Herudover reduceres en beregnet skattestigning, hvis kommunens samlede beskatning er nedsat i perioden fra og med budgetåret 2011. Bestemmelsen i § 9 omhandler sammenlagte kommuner, og det følger af bestemmelsen, at en eventuel skattestigning vil blive reduceret, hvis kommunens samlede beskatning er nedsat i perioden fra og med budgetåret 2008 og til og med budgetåret 2010. Herudover reduceres en beregnet skattestigning, hvis kommunens samlede beskatning er nedsat i perioden fra og med budgetåret 2011.

Bestemmelserne indebærer, at hvis den pågældende kommune vedtager en skattestigning, der ligger inden for rammen af det "frit lejde", vil denne kommune ikke blive ramt af en eventuel individuel nedsættelse af statstilskuddet. Kommunen vil fortsat være omfattet af en eventuel kollektiv nedsættelse af statstilskuddet.

2.16.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås at nulstille den nuværende ordning om "frit lejde". Det vil indebære, at den nuværende ordning om "frit lejde" afskaffes og tidligere optjent frit lejde vil bortfalde. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kommuner, der sætter skatten ned fremover fra og med budgetåret 2021 vil kunne optjene frit lejde til igen at kunne sætte skatten op uden individuel nedsættelse af statstilskuddet.

Forslaget om at nulstille "frit-lejde"-ordningen skal ses i lyset af, at rammen for kommunale skatteforhøjelser for perioden 2021-2025 vil være fastsat med aftalen om en udligningsreform og samlet over denne periode vil udgøre 1,2 mia. kr.

Da bestemmelserne omkring "frit lejde" betyder, at kommuner, der over en periode har gennemført en samlet skattnedsættelse, har optjent frit lejde til at hæve skatten igen uden individuel sanktion, bidrager ordningen til en væsentlig usikkerhed i forhold til kommunernes overholdelse af de aftalte rammer for den kommunale skattefastsættelse.

"Frit-lejde"-ordningen vurderes desuden at være mindre væsentlig, når der foreslås tilskud til skattnedsættelser for perioden 2021 til 2025 efter dette lovforslags § 1, nr. 27.

Der henvises til lovforslagets § 3.

2.17. Justeret modregningsordning for parkeringsindtægter

2.17.1. Gældende ret

Kommuner har efter § 90 i lov om offentlige veje m.v. adgang til at opkræve betaling for parkering, herunder af hensyn til trafikregulering. Efter bestemmelsen i § 90, stk. 1, kan kommunen alene opkræve en betaling, der dækker kommunens udgifter til anlæg og drift, herunder tilsyn med de parkerede biler. Efter bestemmelsen i § 90, stk. 2, kan kommunen – med politiets samtykke – bestemme, at der skal opkræves en betaling med henblik på at begrænse parkering på bestemte steder i kommunen, typisk de bytætte og stærkt trafikerede områder. Denne bestemmelse tager ikke stilling til, hvor stor en betaling der må opkræves, men betalingsordningen skal være trafikalt begrundet og have et trafikadfærdsregulerende formål.

Det fremgår af § 122 a i færdselsloven, at kontrollen med overholdelse af visse standsnings- og parkeringsregler helt eller delvist kan overlades til

kommunalbestyrelsen. Kommunen indgår en aftale med Vejdirektoratet herom, hvor det bl.a. aftales, hvor stort et provenu fra parkeringsafgifter, der skal tilfalde hhv. staten og den pågældende kommune. Udgangspunktet er, at provenuet deles ligeligt mellem kommune og stat, men det varierer fra kommune til kommune.

Den nuværende modregningsordning indebærer, at kommunens statstilskud efter § 14 i udligningsloven nedsættes som følge af indtægter fra parkering, jf. lov nr. 699 af 8. juni 2018.

Den gældende ordning for nedsættelse af tilskuddet som følge af kommunale parkeringsindtægter indebærer, at kommunerne kan beholde 30 pct. af bruttoindtægterne fra betalingsparkering og parkeringsafgifter. Konkret indebærer ordningen at 70 pct. af kommunens bruttoindtægter fra betaling for parkering modregnes fuldt ud i kommunens bloktilskud. 20 pct. af kommunens bruttoindtægter fra parkeringsafgifter modregnes fuldt ud i kommunens bloktilskud. En modregning på 20 pct. supplerer de indgåede aftaler om parkeringskontrol, hvor udgangspunktet er, at ca. 50 pct. af indtægten tilfalder staten. Samlet set giver det kommunerne mulighed for at beholde ca. 30 pct. af bruttoindtægten fra parkeringsafgifter som for indtægter fra parkeringsbilletter.

Den gældende ordning indeholder desuden en bestemmelse om, at forrentning og afskrivning på investeringer i parkeringsanlæg kan fratrækkes ved opgørelsen af modregningen. Det gælder kommunens hidtidige investeringer og de planlagte investeringer, som er taget eller tages i brug i perioden 2018-2020.

2.17.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Aftaleparterne er enige om en balanceret og ubureaukratisk ordning for modregning af kommunens indtægter fra betaling for parkering, som understøtter, at kommunerne investerer i og driver parkeringspladser til gavn for borgerne.

Den gældende modregningsordning blev vedtaget i 2018 og er blevet kritiseret for at begrænse kommunernes muligheder for fremadrettet at investere i og drive parkeringspladser til gavn for borgerne. Flere kommuner har således påpeget, at den nuværende modregningsordning kan forårsage færre investeringer på området. Endvidere er ordningen blevet kritiseret for ikke i tilstrækkelig grad at modvirke stigninger i kommunernes indtægter fra betalingsparkering.

Med lovforslaget foreslås ordningen derfor ændret, således at der vil blive indført et loft over kommunernes parkeringsindtægter på 320 kr. pr. indbygger. Det betyder, at det kun vil være indtægter fra betalingsparkering, der overstiger loftet, der vil være omfattet af modregning. Indtægter fra betalingsparkering, der overstiger loftet vil blive modregnet fuldt ud i statens tilskud.

De nye bestemmelser vil medføre, at statens tilskud udelukkende nedsættes for de kommuner, der har eller indfører indtægter fra parkering, der overstiger loftet. Med ordningen fastsættes således en øvre grænse for, hvor mange indtægter fra betalingsparkering, den enkelte kommune kan beholde.

Den nuværende ordnings øvrige bestemmelser omkring modregning vil blive afskaffet. Det betyder, at kommunernes indtægter fra parkeringsafgifter ikke længere vil indgå i modregningsordningen.

Muligheden for at fradrage omkostninger til afskrivning og forrentning af parkeringsanlæg vil blive afskaffet. Omkostningerne hertil vil kunne dækkes af kommunens indtægter inden for loftet.

Lovforslaget vil medføre, at den enkelte kommune kan beholde en større andel af indtægterne fra betalingsparkering. Derved understøttes kommunernes mulighed for at foretage de nødvendige investeringer i parkeringsanlæg.

Med lovforslaget ændres der ikke på kommunernes mulighed for at anvende betalingsparkering for at tilgodese trafikale hensyn.

Med lovforslaget lægges der op til, at en nedsættelse af statstilskuddet efter de foreslåede bestemmelser vil gælde fra og med regnskab 2019 og således blive meddelt til kommunerne i forbindelse med Social- og Indenrigsministeriets udmelding af tilskuds- og udligningsbeløb i juni 2020. Til brug for beregning af nedsættelsen i kommuners statstilskud vedrørende 2019 anvendes oplysninger om indtægter fra betalingsparkering, som kommunerne har indberettet i maj 2020 i henhold til bekendtgørelse nr. 543 af 28. april 2020 om opgørelse af kommunale parkeringsindtægter.

Der henvises til lovforslagets § 4.

2.18. Nedsættelse af den kommunale andel af selskabsskatten

2.18.1. Gældende ret

Kommunerne modtager efter gældende regler en andel på 15,24 pct. af provenuet af selskabsskatten svarende til ca. 3,35 pct. af selskabsskattegrundlaget.

Den kommunale andel af selskabsskatten afregnes over for kommunerne 3 år efter indkomstårets udløb, jf. § 11, stk. 4, i lov om kommunal indkomstskat. Den kommunale andel af selskabsskatten for indkomståret 2018 afregnes således i 2021.

Skatteforvaltningen beregner grundlaget for kommunernes andel af selskabsskatten. Beregningen foretages i november måned i året efter indkomstårets udløb på grundlag af selskabernes indberettede skattepligtige indkomst. Beregningen danner grundlaget for fordelingen af kommunernes andel af selskabsskatten mellem de enkelte kommuner, jf. §§ 10-13 i lov om kommunal indkomstskat.

Den kommunale andel af provenuet fra selskabsskatten tilfalder som udgangspunkt den kommune, hvor selskabet m.v. driver virksomhed den 1. april i kalenderåret efter indkomståret. Hvis et selskab driver virksomhed i flere kommuner, fordeles skatteprovenuet mellem kommunerne på grundlag af selskabets lønudgifter til ansatte i hver kommune, medmindre de berettigede kommuner træffer anden aftale.

Der er af administrative grunde fastsat nogle bagatelgrænser i lov om kommunal indkomstskat. Der skal således ikke foretages nogen fordeling mellem kommunerne, hvis den kommunale andel af selskabsskatten fra et selskab m.v. udgør mindre end 51.000 kr. (2018-niveau). I dette tilfælde får den kommune, hvor selskabet m.v. er hjemmehørende, hele provenuet. Hvis den beregnede andel af selskabsskatten, som i udgangspunktet skulle viderefordes til en anden kommune, udgør mindre end 7.000 kr. (2018-niveau), viderefordes denne andel ikke, men forbliver hos den kommune, hvor selskabet er hjemmehørende.

Den kommune, selskabet er hjemmehørende i, har ansvaret for at foretage fordelingen af selskabsskatteprovenuet fra det pågældende selskab mellem de enkelte kommuner. I praksis er det dog Skatteforvaltningen, der foretager fordelingen for ca. 2/3 af kommunerne.

I maj måned i det andet år efter indkomstårets udløb foreligger den endelige fordeling af provenuet mellem de enkelte kommuner. Kommunerne får herefter besked om deres andel af selskabsskatten, der er til udbetaling det kommende år.

For indkomståret 2018 er fordelingen således færdigberegnet i maj 2020, hvorefter skatten udbetales til kommunerne i 2021 med 1/12 pr. måned.

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes, jf. udligningslovens § 23.

Det vil sige, at de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet, modtager et tilskud pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet. Omvendt skal de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, betale et bidrag pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet.

2.18.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Aftaleparterne er enige om at øge udligningen mellem kommunerne ved at nedsætte kommunernes andel af provenuet fra selskabsskat med 1 procentpoint. Aftaleparterne er enige om at nedsætte kommunernes andel af provenuet fra selskabsskat med 1 procentpoint og samtidig løfte kommunernes finansiering gennem bloktilskud tilsvarende. Dermed udlignes 100 procent på denne andel.

Det foreslås, at kommunernes andel af selskabsskatten nedsættes med 1 procentpoint til 14,24 pct., så andelen udgør ca. 3,13 pct. af selskabsskattegrundlaget. Nedsættelsen vil efter forslaget ske med virkning for den andel af selskabsskatten, der udbetales til kommunerne fra og med budgetåret 2021.

Nedsættelsen foreslås at ske ved, at satsen for kommunernes andel af selskabsskatten nedsættes fra 15,24 pct. til 14,24 pct. med virkning for den skat, der udbetales til kommunerne i 2022 og senere. Den andel af selskabsskatten, der skal udbetales til kommunerne i 2021, er allerede opgjort og fordelt på de enkelte kommuner. Nedsættelsen for dette år foreslås at ske derved, at den skat, der skal udbetales til den enkelte kommune, vil skulle reduceres til en andel på 14,24/15,24 af den allerede beregnede skat i henhold til hidtil gældende regler. Dermed vil der ikke være behov for, at kommunerne og Skatteforvaltningen skal foretage en ny beregning og fordeling af den skat, der er til udbetaling i 2021.

Der henvises til lovforslagets §§ 5-7.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Samlet vil lovforslaget give anledning til visse byrdefordelmæssige forskydninger mellem kommunerne.

Lovforslaget indebærer en øget statslig finansiering af kommunerne. Der er tale om en likviditetsforskydning mellem staten og kommunerne. Tiltag, som indebærer statslig

finansiering, fremgår i *tabel 1*. Forslaget indebærer samlet set finansiering på op til 6,5 mia. kr. i 2021, 7,1 mia. kr. i 2022 og 5,5 mia. kr. varigt.

Det bemærkes, at den faktiske statslige finansiering til kommunale skattestigninger og tilskud til kommunale skattnedsættelser vil afhænge af kommunernes vedtagne budgetter i de kommende 5 år, hvor tab ved udligningsreformen indføres.

Tabel 1

Statslig finansiering						
Mia. kr.	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Tilskud til skattnutralitet	0,4	0,6	0,7	0,7	0,6	0,3
Indfasning af tab og gevinster	-0,2	0,2	0,2	0,1	-	-
Tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Tilskud til udsatte hovedstadskommuner	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Permanent videreførelse af det ekstraordinære likviditetstilskud	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Kompensation for ændret uddannelsesstatistik	1,1	1,1	-	-	-	-
Ændret modregning af parkeringsindtægter	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Særtilskud til ø-kommuner	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Særtilskud til grænsenære kommuner	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Særtilskud til kommuner med boligområder med særlig høj kriminalitet	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
I alt	6,5	7,1	6,1	6,0	5,8	5,5

I bilag 2 er vist en tabel med de beregnede byrdefordelmæssige virkninger af lovforslaget.

I kolonne 12 er vist de samlede virkninger angivet for hver enkelt kommune i 1.000 kr., mens der i kolonne 13 er vist de samlede virkninger i procent af beskatningsgrundlaget i kommunen.

Gevinster og tab i kolonne 12, dog eksklusiv virkningen af det forhøjede ø-tilskud, indføres 2021-2025. Gevinster indføres hurtigere end tab, jf. forslaget § 11.

Nedsættelse af kommunernes andel af selskabsskatten vurderes ikke at medføre nævneværdige implementeringskonsekvenser for Skatteforvaltningen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 18. maj 2020 til den 25. maj 2020 været sendt i høring hos KL og Danske Regioner.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør "Ingen")	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør "Ingen")
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Samlet set vil lovforslaget give anledning til visse byrdefordelingsmæssige forskydninger mellem kommunerne. Forslaget indebærer samlet set øget statslig finansiering af kommunerne på op til 6,5 mia. kr. i 2021, 7,1 mia. kr. i 2022 og 5,5 mia. kr. varigt.	Samlet set vil lovforslaget give anledning til visse byrdefordelingsmæssige forskydninger mellem kommunerne. Forslaget indebærer samlet set øgede statslige udgifter på op til 6,5 mia. kr. i 2021, 7,1 mia. kr. i 2022 og 5,5 mia. kr. varigt.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter gældende bestemmelse i udligningsloven er overskriften til kapitel 2 affattet som "Landsudligning".

Det foreslås, at overskriften til kapitel 2 affattes som "Udligning af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov".

Forslaget er en konsekvens af den grundlæggende omlægning af strukturen i den generelle udligning.

Til nr. 2

Efter gældende regler i udligningslovens § 2, stk. 1, modtager en kommune, hvis udgiftsbehov er større end kommunens beregnede skatteindtægter et udligningstilskud. En kommunes udligningstilskud beregnes som 61 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

Efter gældende regler i § 2, stk. 2, betaler en kommune, hvis udgiftsbehov er mindre end kommunens beregnede skatteindtægter, et udligningsbidrag. En kommunes udligningsbidrag beregnes som 61 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

Efter gældende regler i § 2, stk. 3, finansieres udgifterne til kommunernes udligningstilskud dels af de kommunale udligningsbidrag og dels af staten.

Det foreslås at ændre § 2, stk. 1, således at der vil blive etableret en mellemkommunal udligningsordning, hvor kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis beskatningsgrundlag er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet.

I § 2, stk. 2, foreslås, at en kommunes tilskud eller bidrag pr. indbygger efter stk. 1 beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med en udligningsprocent på 75 pct. og med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter stk. 6. Det samlede tilskud eller bidrag for kommunen opgøres ved at gange kommunens tilskud eller bidrag pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

I § 2, stk. 3, foreslås, at der vil blive givet et tillæg til kommuner med et relativt lavt beskatningsgrundlag. Det foreslås, at kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er mindre end 90 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, modtager et tilskud, der beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og 90 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med en udligningsprocent på 20 pct. og med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter stk. 6. Det samlede tilskud for kommunen opgøres ved at gange kommunens tilskud pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

I § 2, stk. 4, foreslås, at kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end 125 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet, yder et bidrag, der beregnes som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og 125 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hele landet ganget med en udligningsprocent på 18 pct. og med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter stk. 6. Det samlede bidrag for kommunen opgøres ved at gange kommunens bidrag pr. indbygger med kommunens indbyggertal.

I § 2, stk. 5, foreslås, at hvis det samlede tilskud efter stk. 3 overstiger det samlede bidrag efter stk. 4, finansieres nettotilskuddet af alle kommuner efter indbyggertal. Overstiger det samlede bidrag efter stk. 4 det samlede tilskud efter stk. 3, tilbagebetales nettobidraget til alle kommuner efter indbyggertal.

I § 2, stk. 6, foreslås, at det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau vil blive opgjort som summen af provenuet af indkomstskat og grundskyld for alle landets kommuner divideret med det samlede kommunale beskatningsgrundlag.

Med forslaget vil der blive etableret en ny landsudligningsordning med en separat udligning af beskatningsgrundlag omkring landsgennemsnittet. Ordningen foreslås etableret som en såkaldt mellemkommunal ordning, altså som en omfordeling mellem landets kommuner.

Til nr. 3.

Efter gældende regler i udligningslovens § 3, stk. 1, opgøres en kommunes samlede udgiftsbehov som summen af kommunens aldersbestemte udgiftsbehov og kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov.

Efter de gældende regler i § 3, stk. 2, henregnes af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter i 2007 70 pct. til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov og 30 pct. til kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov. Fra og med 2008 forhøjes vægten af de socioøkonomiske udgiftsbehov hvert år med ¼ procentpoint, mens vægten af de aldersbestemte udgiftsbehov nedsættes med ¼ procentpoint.

Det foreslås at ændre § 3, stk. 1, således at kommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger er mindre end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet, yder et årligt tilskud til de kommuner, hvis udgiftsbehov er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet.

I § 3, stk. 2, foreslås, at en kommunes tilskud eller bidrag efter stk. 1 beregnes ved at gange forskellen mellem kommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet med kommunens indbyggertal og med en udligningsprocent på 93 pct.

I § 3, stk. 3, foreslås, at kommuner, hvis udgiftsbehov pr. indbygger er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet, modtager et yderligere tilskud. Tilskuddet foreslås beregnet ved at gange forskellen mellem kommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i hele landet med kommunens indbyggertal og med en udligningsprocent på 2 pct. Tilskuddet foreslås finansieret af alle kommuner efter indbyggertal.

I § 3, stk. 4, foreslås, at en kommunes udgiftsbehov opgøres som summen af kommunens aldersbestemte udgiftsbehov, jf. § 4, og kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov, jf. § 5.

I § 3, stk. 5, foreslås, at af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter vil 67 pct. blive henregnet til kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov og 33 pct. til kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov.

Med forslaget vil der blive etableret en ny landsudligningsordning med en separat udligning af udgiftsbehov omkring landsgennemsnittet. Ordningen foreslås etableret som en såkaldt mellemkommunal ordning, altså som en omfordeling mellem landets kommuner.

Som et led i de samlede foreslåede ændringer i opgørelsen af udgiftsbehovet foreslås vægten af det aldersbestemte og socioøkonomiske udgiftsbehov justeret til at udgøre henholdsvis 67,0 pct. og 33,0 pct. i 2021.

Til nr. 4.

Efter gældende regler i udligningslovens § 4 opgøres det aldersbestemte udgiftsbehov på den måde, at der for hver aldersgruppe, f.eks. antallet af 0-5 årige (dagpasning), antallet af 6-16 årige (skoler) osv., opgøres et enhedsbeløb, som afspejler den landsgennemsnitlige kommunale udgift til en person i den pågældende aldersgruppe. Opgørelsen sker på grundlag af en opdeling af befolkningen i 15 aldersgrupper. På grundlag af antallet af personer i hver aldersgruppe i den enkelte kommune kan kommunens aldersbestemte udgiftsbehov beregnes.

I opgørelsen af det aldersbestemte udgiftsbehov indgår endvidere efter de gældende regler i § 4 et kriterium for befolkningens bosætningsmønster, det såkaldte rejsetidskriterium.

Det foreslås i § 4, at det aldersbestemte udgiftsbehov fremover vil blive opgjort ud fra de 15 aldersgrupper samt et kriterium vedr. nedgang i befolkningstallet. Rejsetidskriteriet foreslås ændret til et nyt kriterium for befolkningstæthed, hvor det nye kriterium indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov.

Det foreslås i § 4, at kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet ændres og flyttes fra opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov til det aldersbestemte udgiftsbehov, og enhedsbeløbet til kriteriet fastlåses på 100.000 kr.

Kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet foreslås som udgangspunkt at indgå med en vægt på 0,62 pct. af den del af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter, som henregnes til det aldersbestemte udgiftsbehov, men hvis enhedsbeløbet ved denne vægt vil overstige 100.000 kr., nedsættes vægten på kriteriet, så enhedsbeløbet fastholdes på 100.000 kr. Det beregnede enhedsbeløb for de fastsatte aldersgrupper forhøjes proportionalt, så det samlede aldersbestemte udgiftsbehov udgør 67 pct. af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter.

Det foreslås endvidere, at kriteriet fremover vil blive opgjort som et gennemsnit over 3 år.

Det foreslås herudover, at kommuner, som har et højt beskatningsgrundlag, ikke kan indgå ved opgørelsen af kriteriet. Ved opgørelsen af kriteriet som udviklingen over 5 år, indgår i hver af de tre opgørelser, som indgår i det treårige gennemsnit, kun

kommuner med beskatningsgrundlag pr. indbygger, der i det år, som opgørelsen vedrører, er mindre end 125 pct. af det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger.

Det bemærkes, at der har været rejst kritik af det nuværende kriterium vedr. nedgang i befolkningstallet, da det opfattes som relativt ustabil. Store bevægelser i tilskud og udligning kan være en udfordring for den kommunale budgetlægning. Små ændringer i kriteriet kan give relativt store bevægelser i tilskud og udligning – ikke mindst, da det øgede udligningsniveau fra 2016 har øget kriteriets samlede betydning i systemet. Ligeledes har kommuner med forholdsvis højt skattegrundlag kunnet indgå i kriteriet. Kriteriet er således også forholdsvis følsomt over for registreringer af borgere i kommunerne.

Det er baggrunden for, at det foreslås at flytte kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet fra det socioøkonomiske udgiftsbehov til det demografiske udgiftsbehov for samtidig at fastsætte et "loft" for kriteriets enhedsbeløb i udgiftsbehovsopgørelsen. Ligeledes opgøres kriteriet som et gennemsnit over 3 år, muligheden for at opfylde kriteriet ud fra en udvikling over blot 2 år afskaffes, og kommuner med højt skattegrundlag udelukkes fra at kunne opfylde kriteriet.

Til nr. 5.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 5, stk. 1, opgøres det socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger efter § 3, stk. 1, som et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger ganget med et beregnet socioøkonomisk indeks for den enkelte kommune, jf. stk.

2. Det landsgennemsnitlige beløb pr. indbygger beregnes ud fra udgiftsandelen efter § 3, stk. 2, divideret med indbyggertallet i hele landet.

Det foreslås i § 5, stk. 1, 1. pkt., at § 3, stk. 1 ændres til § 3, stk. 4, og i 2. pkt. at § 3, stk. 2 ændres til § 3, stk. 5.

Bestemmelsen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, hvorved gældende § 3, stk. 1 og stk. 2, bliver til henholdsvis stk. 4 og stk. 5.

Til nr. 6.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 2, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af 25-49-årige uden erhvervsuddannelse med en andel på 16 pct.

Det foreslås, at § 5, stk. 2, nr. 2, affattes som antallet af 25-49-årige uden erhvervsuddannelse eksklusive indvandrere, som var over 20 år på indvandringstidspunktet, med en vægt på 13 pct.

Med den foreslåede bestemmelse ændres afgrænsningen af kriteriet "25-49 årige uden erhvervsuddannelse" og kriteriets vægt nedjusteres fra 16 pct. til 13 pct.

Den foreslåede ændring i afgrænsningen af kriteriet skal ses i lyset af den usikkerhed, der er om oplysninger om indvandreres medbragte uddannelse fra udlandet, og at der også fremadrettet er usikkerhed om disse oplysninger i Danmarks Statistiks Uddannelsesstatistik. Indvandrere, som var over 20 år på indvandringstidspunktet, udelades derfor af opgørelse, for så vidt muligt at gøre kriteriet uafhængig af denne problemstilling.

Det bemærkes, at tilpasningen i uddannelseskriteriet sker ved at udtage indvandrede fra alle lande, men det må forventes, at indvandrere fra ikke-vestlige lande i et vist omfang er kendetegnet ved et lavt uddannelsesniveau. Derfor har Finansieringsudvalget samtidig foreslået at øge vægten på kriteriet for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 7.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 3, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af udlejede beboelseslejligheder eksklusive kollegieboliger og andelslejligheder med en vægt på 5 pct.

Det foreslås, at § 5, stk. 2, nr. 3, affattes som antallet af billige privat udlejede boliger samt antal familier i privat udlejede enfamiliehuse fra før 1970 i landdistrikter og i byer op til 5.000 indbyggere og beboede sommerhuse med en vægt på 6 pct.

Med den foreslåede bestemmelse udgår det nuværende kriterium vedrørende udlejede beboelseslejligheder.

Der foreslås i stedet indført et nyt boligkriterium vedrørende billig privat udlejning og foretages en ændring af kriteriets vægt til 6 pct. Det nye boligkriterium vil blive opgjørt som antal privat udlejede boliger med husleje på maksimalt 5.000 kr. samt antal familier i privat udlejede enfamiliehuse bygget før 1970 beliggende i landdistrikter og i byer med maksimalt 5.000 indbyggere og antal familier i beboede sommerhuse. Husleje grænsen vil blive reguleret med huslejeudviklingen i nettoprisindekset.

Det bemærkes, at med den ændrede afgrænsning og det ændrede statistikgrundlag gøres kriteriet også mindre påvirkeligt, og samtidig forenkles opgørelsen af kriteriet. Det nye foreslåede boligkriterium bidrager også til en styrket forklaring af variationer i kommunernes udgifter til førtidspension tilkendt før 1. juli 2014. Kriteriet kan hertil forklare variationer i kommunernes skønnede merudgifter til kontanthjælp.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 8.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 4, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af diagnosticerede psykiatriske patienter, der i en periode på 10 år har været i kontakt med det psykiatriske sygehusvæsen, med en vægt på 5 pct.

Det foreslås i § 5, stk. 2, nr. 4, at vægten af kriteriet ændres fra 5 pct. til 2 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at der foretages en nedsættelse af vægten af kriteriet.

Det bemærkes, at ændringen skal ses i lyset af, at Finansieringsudvalgets analyser ikke kan påvise en sammenhæng mellem kriteriet og variationer i kommunernes udgifter på

beskæftigelsesområdet. Kriteriet har dog tidligere vist sammenhæng med udgifterne på sundhedsområdet.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 9.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 5, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af familier i bestemte boligtyper med en vægt på 15 pct.

Det foreslås, at § 5, stk. 2, nr. 5, affattes som antallet af almene familieboliger med en vægt på 12 pct.

Med den foreslåede bestemmelse udgår det nuværende kriterium vedr. familier i bestemte boligtyper.

Det nuværende kriterium opgøres som antal familier, der bor i almene boliger, privat udlejning med mangler, privat udlejning uden mangler bygget før 1920 beliggende i landdistrikter eller i byer med færre end 5.000 indbyggere, og beboede sommerhuse. Endvidere beregnes et tillæg, såfremt en kommune i byområder mellem 5.000 og 100.000 indbyggere har et antal familier i ældre privat udlejning, der overstiger 5 pct. af det samlede antal familier i kommunen og en andel af familier i kommunens almene boliger, der er lavere end gennemsnittet. Derudover udelades familier i ældreboliger i opgørelsen.

Med den foreslåede bestemmelse foreslås i stedet indført et nyt boligkriterium alene vedrørende almene boliger, og der foretages en ændring af kriteriets vægt til 12 pct.

Det bemærkes, at opgørelsen af det nye kriterium vil blive baseret på statistik fra Landsbyggefonden. Med den ændrede afgrænsning og ændrede statistikgrundlag vil kriteriet blive gjort mindre følsomt over for kommuners registreringer og samtidig forenkles opgørelsen af kriteriet. Indførelse af et nyt boligkriterium ses i lyset af Finansieringsudvalgets analyser, der indikerer et behov for justering af det nuværende kriterium.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 10.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 6, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af børn i familier, hvor forsørgerne har lav uddannelse og ikke er studerende med en vægt på 8 pct.

Det foreslås, at § 5, stk. 2, nr. 6, affattes som antallet af børn i familier, hvor forsørgerne har kort uddannelse, ikke er studerende og ikke er indvandrere, som var over 20 år på indvandringstidspunktet, med en vægt på 9 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en ændring i afgrænsningen af kriteriet "Børn i familier med lav uddannelse" og vil medføre en ændring af kriteriets vægt til fra 8 pct. til 9 pct.

Det bemærkes, at ændringen i afgrænsningen af kriteriet skal ses i lyset af den usikkerhed, der er i forbindelse med Danmarks Statistiks statistik om indvandreres medbragte uddannelse, og at der også fremadrettet er en vis usikkerhed om dette statistikgrundlag. Børn af indvandrere, som var over 20 år på indvandringstidspunktet, udelades derfor af opgørelse, for så vidt muligt at gøre kriteriet uafhængig af denne problemstilling.

Det bemærkes endvidere, at tilpasningen i uddannelseskriteriet sker ved at udtage indvandrede fra alle lande, men det må forventes, at indvandrere fra ikke-vestlige lande i et vist omfang er kendetegnet ved et lavt uddannelsesniveau. Derfor har Finansieringsudvalget samtidig foreslået at øge vægten på kriteriet for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 11.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 7, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af enlige på 65 år og derover med en vægt på 2,5 pct.

Det foreslås i § 5, stk. 2, nr. 7, at vægten af kriteriet ændres fra 2,5 pct. til 3 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at der foretages en forhøjelse af vægten af kriteriet.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 12.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 8, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af personer med en indkomst lavere end 60 pct. af medianindkomsten og bosat i Danmark i mindst 3 ud af de seneste 4 år med en vægt på 8 pct.

Det foreslås i § 5, stk. 2, nr. 8, at vægten af kriteriet ændres fra 8 pct. til 5 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at der foretages en nedsættelse af vægten af kriteriet.

Vægtjusteringen skal ses på baggrund af Finansieringsudvalgets analyser i udvalgets rapport fra 2018.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 13.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 9, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af udviklingshæmmede personer

på 65 år og derunder og antallet af 20-59-årige personer uden for arbejdsstyrken med øvrige handicap med en vægt på 5 pct.

Det foreslås i § 5, stk. 2, nr. 9, at vægten af kriteriet ændres fra 5 pct. til 4 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at der foretages en nedsættelse af vægten af kriteriet.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 14

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 10 indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af indvandrere og efterkommere med en vægt på 3 pct.

Det foreslås, at § 5, stk. 2, nr. 10, affattes som antallet af indvandrere og efterkommere, eksklusiv indvandrere med opholdsgrundlag som au pair med en vægt på 6 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en ændret afgrænsning af kriteriet "Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande", hvor personer med opholdstilladelse som au pairs tages ud af opgørelsen af kriteriet.

Når au pairs foreslås taget ud af udligningen, skal det ses i sammenhæng med, at denne gruppe ikke vurderes at indebære væsentlige merudgifter for kommunen.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at vægten af kriteriet forhøjes fra 3 pct. til 6 pct.

Det bemærkes, at denne vægtjustering skal ses i sammenhæng med ændringerne i kriteriet vedr. personer uden erhvervsuddannelse. Ændringen i uddannelseskriteriets afgrænsning kan indebære, at en gruppe indvandrere, som faktisk har et lavt uddannelsesniveau, ikke opfanges i kriteriet. Dette vurderes særligt at kunne være tilfældet for indvandrere fra ikke-vestlige lande, hvorfor vægten på kriteriet "Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande" foreslås hævet.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 15.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 11, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af 20-59-årige personer i arbejde, der forudsætter færdigheder på grundniveau med en vægt på 5 pct.

Det foreslås i § 5, stk. 2, nr. 11, at vægten af kriteriet ændres fra 5 pct. til 4 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at der foretages en nedsættelse af vægten af kriteriet.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 16.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 12, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet den årlige nedgang i befolkningstallet i kommunen, jf. stk. 3, med en vægt på 2 pct.

Det foreslås, at § 5, stk. 2, nr. 12, ophæves.

Det betyder, at kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet ikke længere indgår i opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov.

Ændringen skal ses i sammenhæng med, at kriteriet i stedet vil indgå i det demografiske udgiftsbehov med justeringer i opgørelsen.

Til nr. 17.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 15, stk. 2, nr. 13, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af 0-15-årige børn af enlige forsørgere med en vægt på 4 pct.

Det foreslås, at § 15, stk. 2, nr. 13, der bliver nr. 12, affattes som det gennemsnitlige antal af 0-15-årige af enlige forsørgere over 3 år med en vægt på 2 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en ændret afgrænsning af kriteriet vedr. antallet af 0-15-årige børn af enlige forsørgere, hvor kriteriet opgøres som et gennemsnit over tre år.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at der foretages en nedsættelse af vægten af kriteriet fra 4 pct. til 2 pct.

Justeringerne sker med henblik på at imødegå en risiko for, at kriteriet kan påvirke kommuners adfærd.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 18.

Efter den gældende regel i udligningslovens § 5, stk. 2, nr. 14, indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov kriteriet antallet af 0-17-årige børn, som er flyttet over en kommunegrænse mindst tre gange med en vægt på 2,5 pct.

Det foreslås i § 5, stk. 2, nr. 14, der bliver nr. 13, at vægten af kriteriet ændres fra 2,5 pct. til 3 pct.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at der foretages en forhøjelse af vægten af kriteriet.

Vægtjusteringen skal ses i sammenhæng med nedjusteringen af vægten på kriteriet vedr. børn af enlige forsørgere.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 19.

Det foreslås, at der i udligningslovens § 5, stk. 2, som nr. 14-18, indføres fire nye kriterier i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov. Det drejer sig om kriterierne "Afstand til nærmeste 500 arbejdspladser", "Regional ledighed for forsikrede ledige", "45-64 årige med begrænset erhvervserfaring" og "Lav middellevetid". Endvidere foreslås det nuværende rejsetidskriterium, der foreslås ændret til et kriterium for befolkningstæthed, flyttet til det socioøkonomiske udgiftsbehov.

Det foreslås, at der i § 5, stk. 2, nr. 14, indføres kriteriet afstand til nærmeste 500 arbejdspladser med en vægt på 2 pct. med henblik på at forbedre udgiftsbehovsopgørelsen i forhold til kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet. Finansieringsudvalgets analyser peger på, at strukturelle forhold også har betydning på beskæftigelsesområdet, og at det nye kriterium kan forbedre forklaringen af kommunernes variationer i udgifter til førtidspension tilkendt før 1. juli 2014, og det bidrager til forklaring af kommunernes variationer i skønnede merudgifter på førtidspensionsområdet.

Det foreslås, at der i § 5, stk. 2, nr. 15, indføres kriteriet regional ledighed for forsikrede ledige med en vægt på 2 pct. og i § 5, stk. 2, nr. 16 kriteriet antallet af 45-64 årige med begrænset erhvervserfaring med en vægt på 5 pct. De to kriterier foreslås indført med henblik på at forbedre udgiftsbehovsopgørelsen i forhold til kommunernes udgifter til dagpenge. Baggrunden for forslagene er blandt andet VIVE's analyser, der viser, at der er uforklarede forskelle i risikoen for langvarig forsørgelse mellem landsdele og risikofaktorer for langvarig forsørgelse, hvor de to nye kriterier bidrager til forklaring af variationer i kommunernes udgifter på dagpengeområdet.

Det foreslås, at der i § 5, stk. 2, nr. 17, indføres kriteriet befolkningstæthed opgjort som den gennemsnitlige rejseafstand til 2.000 indbyggere, dog højst kommunens indbyggertal, med en vægt på 1 pct. Det nuværende rejsetidskriterium foreslås ændret til et kriterium for befolkningstæthed og flyttet til det socioøkonomiske udgiftsbehov.

Det foreslås endvidere, at der i § 5, stk. 2, nr. 18, indføres kriteriet for lav middellevetid i forhold til den kommune, der har den højeste middellevetid med en vægt på 2 pct. Kriteriet foreslås indført for i højere grad at tage højde for, at ældre i kommuner med en lav gennemsnitlig levetid bliver tidligere svækkede og plejetrængende. Det skal ses i sammenhæng med ulighed i sundhed er afspejlet i store forskelle på den gennemsnitlige levetid i kommunerne. Der indgår i fordelingen af regionernes tilskud efter kriterier for udgiftsbehovet på sundhedsområdet således også efter gældende regler et kriterium for middellevetid.

De mere detaljerede regler om opgørelse af det enkelte kriterium, herunder hvilke statistikker der anvendes, og hvordan kriteriet afgrænses i forhold til disse statistikker, fastsættes i en årlig bekendtgørelse.

Til nr. 20.

Efter gældende regler i § 5, stk. 3, i udligningsloven opgøres nedgangen i befolkningstallet i kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet over en 5-årig eller en 2-årig periode.

Efter gældende regler i § 6 opgøres kommunens beregnede skatteindtægter, der indgår ved beregningen af landsudligningen, som kommunens beskatningsgrundlag ganget med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau.

Det foreslås, at kriteriet vedr. nedgang i befolkningstallet udgår af det socioøkonomiske udgiftsbehov.

Det foreslås endvidere, at den nuværende § 6 om opgørelsen af en kommunes beregnede skatteindtægter i landsudligningen ophæves som konsekvens af forslaget om omlægningen af strukturen i den generelle udligning.

Til nr. 21.

Den særlige hovedstadsudligning efter de gældende regler i udligningslovens §§ 7-11 og ordningen med udligningstilskud til kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud efter de gældende regler i udligningslovens § 12 foreslås ophævet.

Efter de gældende regler i § 12 er der for kommunerne uden for hovedstadsområdet i tillæg til landsudligningen en ordning for kommuner med et højt strukturelt underskud. Hvis en kommunes strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 95 pct. af det landsgennemsnitlige underskud pr. indbygger, ydes der tilskud til kommunen efter denne ordning.

Det foreslås, at kapitel 3 og 4 i udligningsloven ophæves.

Det betyder, at den særlige hovedstadsudligning og ordningen for kommuner med højt strukturelt underskud uden for hovedstadsområdet afskaffes. Det sker som konsekvens af den nye udligningsstruktur.

Til nr. 22.

Det gældende overudligningsloft, jf. udligningslovens § 13, indebærer, at ændringer i en kommunes udskrivningsgrundlag ikke kan udløse modgående bevægelser i udligningen, som overstiger 93 pct. af kommunens skatteprovenu af ændringen. En kommune vil således højst kunne komme til at miste 93 pct. af et ekstra skatteprovenu i udligning. Muligheden for overudligning skyldes, at en kommunes udligningsbeløb fastsættes uafhængigt af kommunens udskrivningsprocent, mens kommunens skatteprovenu afhænger af udskrivningsprocenten. Hvis en kommunes udskrivningsprocent er tilstrækkeligt lav, vil der således kunne opstå en situation, hvor en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag ville udløse en ændring i udligningsbeløbene, som ville overstige 93 pct. af ændringen i kommunens skatteprovenu.

Overudligningsreglen indebærer, at hvis en kommune er i en sådan situation, vil dens udligningsbeløb blive reduceret, således at en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag højst vil kunne resultere i en modgående ændring i udligningsbeløbene, som svarer til 93 pct. af kommunens ekstra skatteprovenu.

Det foreslås i § 13, stk. 1, at der udregnes en maksimal udligningsprocent for kommuner, som er omfattet af § 2, stk. 4. Den maksimale udligningsprocent beregnes som kommunens udskrivningsprocent, dog mindst 23,25 pct., ganget med 93 pct. og divideret med det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau efter § 2, stk. 6, hvorefter udligningsprocenten efter § 2, stk. 2 fratrækkes.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at grænsen for overudligning foreslås fastsat uændret til 93 pct. Det betyder endvidere, at overudligningsordningen fremover alene vil gælde for kommuner med et beskatningsgrundlag pr. indbygger, der er større end 125 pct. af det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger. Det betyder hertil, at der foreslås fastsat et nyt loft over rabatten i overudligningsordningen, så der kun gives rabat svarende til en udskrivningsprocent ned til 23,25 pct.

I § 13, stk. 2, foreslås, at hvis udligningsprocenten efter § 2, stk. 4, overstiger den maksimale udligningsprocent, korrigeres udligningen efter § 2, stk. 4, således at den maksimale udligningsprocent anvendes i udligningen efter § 2, stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at udligningen efter § 2, stk. 4, korrigeres, hvis udligningsprocenten efter § 2, stk. 4 overstiger den udregnede maksimale udligningsprocent. Korrektionen sker ved, at den maksimale udligningsprocent i stedet anvendes i udligningen efter § 2, stk. 4.

I § 13, stk. 3, foreslås, at den samlede korrektion efter stk. 2 fordeles i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal i hele landet.

Som følge af afskaffelsen af hovedstadsudligningen og forslaget om indførelse af et nyt loft over rabatten i overudligningsordningen foreslås den særlige bestemmelse efter gældende lovs § 13, stk. 5, for kommuner i hovedstadsområdet, der betaler i hovedstadsudligningen, afskaffet.

Til nr. 23

Den gældende kommunale budgetgaranti efter § 14, stk. 2, nr. 5, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner indebærer, at kommunerne under ét kompenseres for udviklingen i de kommunale udgifter på områder vedrørende indkomstoverførsler. Kompensationen sker ved regulering af bloktilskuddet.

Efter gældende § 14, stk. 2, nr. 5, i loven, omfatter den kommunale budgetgaranti bl.a. kommunernes mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til en række forsørgelsesydelse, tillægsydelse og indsatser som led i beskæftigelsesindsatsen. Bestemmelsen omfatter endvidere kommunale udgifter til bl.a. danskundervisning til udlændinge samt ydelse og aktivering efter integrationslovens kapitel 4-5, visse kommunale indtægter og tilskud efter integrationslovens kapitel 9 og udgifter til erhvervsgrunduddannelse i tilskudsåret.

De kommunale udgifter til de forsikrede ledige og personlig assistance til handicappede indgår dog ikke i budgetgarantien, idet kommunerne kompenseres særskilt for disse udgifter via beskæftigelsestilskuddet efter § 23 a.

Lovforslaget vil medføre, at kompensationen for kommunernes udgifter til de forsikrede ledige m.v. omlægges fra beskæftigelsestilskuddet til det generelle bloktilskud.

Den foreslåede ændring i § 14, stk. 2, nr. 5, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, vil medføre, at de kommunale udgifter til de forsikrede ledige m.v.

bliver omfattet af den kommunale budgetgarantiordning. Samtidig nedlægges beskæftigelsestilskuddet, jf. lovforslagets § 1, nr. 31.

Det foreslås endvidere, at § 14, stk. 2, nr. 5, litra a-d, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, affattes på ny. Med nyaffattelsen vil de kommunale udgifter til de forsikrede ledige m.v. blive omfattet med forsørgelsesydelse og indsatser m.v. i relevante litra i bestemmelsen, og der foretages enkelte præciseringer. Bestemmelsens indhold bliver dermed mere overskueligt.

Gældende § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, i loven, omfatter kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til kontanthjælp, uddannelseshjælp, aktivitetstillæg, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, ledighedsydelse, ressourceforløbsydelse, som led i et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, revalidering og førtidspension.

Det foreslås, at kommunernes udgifter til arbejdsløshedsdagpenge omfattes af § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, som led i nedlæggelsen af beskæftigelsestilskuddet. Arbejdsløshedsdagpenge udbetales til forsikrede ledige af arbejdsløsheds-kasserne, og det er kommunernes medfinansiering heraf til staten, der omfattes af budgetgarantien.

Dermed vil bestemmelsens litra a fremover omfatte forsørgelsesydelser og tillæg for modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, ledighedsydelse og ressourceforløbsydelse som led i et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb samt personer i revalidering og på førtidspension.

Der er med nyaffattelsen ikke sket materielle ændringer i budgetgarantiens indhold for så vidt angår de øvrige udgifter til forsørgelsesydelser og tillæg end arbejdsløshedsdagpenge.

Gældende § 14, stk. 2, nr. 5, litra b, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, omfatter kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til aktivering af kontanthjælps-, uddannelseshjælps-, overgangsydelses-, ledighedsydelsesmodtagere, personer i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, revaliderende, ledige selvforsørgende, nyuddannede ikkeforsikrede personer med handicap, som er ansat med løntilskud, og sygedagpengemodtagere, bortset fra driftsudgifter til aktivering af sygedagpengemodtagere, som er visiteret til kategori 1, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om sygedagpenge, dvs. hvor en fuld raskmelding forventes inden for 8 uger regnet fra første fraværsdag.

Det foreslås, at udgifter til aktivering af arbejdsløshedsdagpengemodtagere omfattes af § 14, stk. 2, nr. 5, litra b, som led i nedlæggelsen af beskæftigelsestilskuddet. Hidtil har den del af aktiveringsudgifterne, som omfatter driftsudgifter ved aktivering, været omfattet af bestemmelsens litra c, men da også udgifter til hjælpemidler inkl. undervisningsmaterialer og befordringsgodtgørelse samt løntilskud ved ansættelse af forsikrede ledige skal omfattes af budgetgarantien, er det hensigtsmæssigt at fjerne driftsudgifter ved aktivering af forsikrede ledige i litra c og samle aktiveringsudgifterne i litra b.

Budgetgaranti af driftsudgifter ved aktivering af arbejdsløshedsdagpengemodtagere omfatter uændret også tilbud om uddannelse inden for puljen til uddannelsesløft og den regionale uddannelsespulje efter §§ 96 og 97 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Udgifter vedrørende øvrige puljer er derimod ikke omfattet af budgetgaranti.

Dertil kommer, at det foreslås, at driftsudgifter i forbindelse med 6 ugers jobrettet uddannelse flyttes fra bestemmelsens litra c til litra b. Idet aktiveringsudgifter til arbejdsløshedsdagpengemodtagere med lovforslaget omfattes af litra b, hvor aktiveringsudgifter for ledighedsydelsesmodtagere i forvejen indgår, er begge målgrupper for 6 ugers jobrettet uddannelse nu omfattet af litra b, hvorfor der ikke er særskilt behov for at nævne 6 ugers jobrettet uddannelse i litra c.

Derudover foreslås det at fjerne præciseringen af udgifter til nyuddannede ikkeforsikrede personer med handicap, som er ansat med løntilskud. Med nedlæggelsen af beskæftigelsestilskuddet skal også udgifter til nyuddannede forsikrede personer med handicap, som er ansat med løntilskud, omfattes af budgetgarantien. Således omfattes alle udgifter til nyuddannede personer med handicap, som er ansat med løntilskud.

Dermed vil bestemmelsens litra b fremover omfatte kommunernes reale udgifter til aktivering af arbejdsløshedsdagpenge-, kontanthjælps-, uddannelseshjælps-, overgangsydelses-, ledighedsydelsesmodtagere, personer i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, revalidender, ledige selvforsørgende, nyuddannede personer med handicap, som er ansat med løntilskud, og sygedagpengemodtagere, bortset fra driftsudgifter til aktivering af sygedagpengemodtagere, som er visiteret til kategori 1, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om sygedagpenge, dvs. hvor en fuld raskmelding forventes inden for 8 uger regnet fra første fraværsdag.

Ved udgifter til aktivering af de omfattede persongrupper forstås f.eks. driftsudgifter ved aktivering i tilbud om vejledning og opkvalificering efter kapitel 14 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, partnerskabsaftaler efter lovens § 15, opkvalificering ved ansættelse efter lovens § 161, opkvalificering ved ansættelse og fastholdelse i fleksjob efter lovens § 162, udgifter til tilbud om ansættelse med løntilskud efter lovens kapitel 12, og udgifter til hjælpemidler inkl. undervisningsmaterialer, særlige udgifter, befordring og merudgiftsgodtgørelsen, jf. lovens kapitel 27 og § 179. Dertil kommer udgifter til 6 ugers jobrettet uddannelse af ledige arbejdsløshedsdagpengemodtagere og ledige fleksjobvisiterede, der modtager ledighedsydelse, efter lovens kapitel 9. Herudover omfattes også visse ordninger fra lov om compensation til handicappede i erhverv m.v., idet udgifter til tilbud med løntilskud ved ansættelse af nyuddannede personer med handicap efter lovens kapitel 5, opkvalificering i forbindelse med ansættelse efter lovens kapitel 5 a og udgifter til hjælpemidler og særlige udgifter, jf. lovens §§ 15 f, 15 g og 15 j, omfattes.

Befordringsgodtgørelse udbetales til forsikrede ledige af arbejdsløshedskasserne, og det er kommunernes medfinansiering heraf til staten, der omfattes af budgetgarantien.

Der indgår også driftsudgifter til danskuddannelse efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge, når det gives som tilbud efter kapitel 14 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Budgetgaranti af driftsudgifter ved aktivering omfatter også udgifter til undervisningsaktiviteter efter § 12 i lov om aktiv socialpolitik.

Udgifter til aktivering af sygedagpengemodtagere er omfattet af litra b, men dog med den begrænsning, at det – ligesom i dag – kun gælder udgifter for dem, hvor en fuld raskmelding forventes senere end 8 uger regnet fra første fraværsdag.

Efter gældende § 14, stk. 2, nr. 5, litra c, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, omfatter den kommunale budgetgaranti bl.a. kommunernes mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til driftsudgifter til aktivering af forsikrede ledige, førtidspensionister og unge under 18 år, samt driftsudgifter i forbindelse med 6 ugers jobrettet uddannelse, personer ansat i fleksjob og personer, som får tilskud til at drive selvstændig virksomhed efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås, at driftsudgifter til modtagere af forsikrede ledige udgår af bestemmelsen, da aktiveringsudgifterne til persongruppen efter lovforslaget omfattes af bestemmelsens litra b, og dermed udgår af litra c.

Det foreslås endvidere, at driftsudgifter i forbindelse med 6 ugers jobrettet uddannelse udgår af bestemmelsen, da aktiveringsudgifterne til arbejdsløshedsdagpenge- og ledighedsydelsesmodtagere efter lovforslaget omfattes af bestemmelsens litra b.

Dermed omfatter bestemmelsens litra c frem over driftsudgifter ved aktivering af førtidspensionister og unge under 18 år samt driftsudgifter vedrørende personer ansat i fleksjob og personer, som får tilskud til at drive selvstændig virksomhed efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Ved driftsudgifter vedrørende de omfattede persongrupper forstås driftsudgifter ved aktivering i tilbud om vejledning og opkvalificering efter kapitel 14 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, partnerskabsaftaler efter lovens § 15, opkvalificering ved ansættelse efter lovens § 161, kortvarige kurser efter § 162, udgifter til hjælpemidler inkl. undervisningsmaterialer, befordringsgodtgørelse og merudgiftsgodtgørelsen, jf. lovens kapitel 27 og § 179. Herudover omfattes også visse ordninger fra lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., idet udgifter til hjælpemidler m.v., jf. lovens §§ 15 f, 15 g og 15 j, omfattes.

Driftsudgifter ved aktivering af unge under 18 år omfatter ikke udgifter til godtgørelse til særligt udsatte unge under 18 år med behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats efter § 62, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Dette er i overensstemmelse med gældende fortolkning af reglerne.

Driftsudgifter for personer ansat i fleksjob eller som får tilskud til selvstændig virksomhed omfatter bl.a. udgifter til kortvarige kurser efter § 162 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og hjælpemidler efter lovens § 179.

Derimod vil selve løntilskuddet til fleksjob, hvad enten det er løntilskud til arbejdsgiveren efter den gamle ordning eller tilskud til personen ansat i fleksjob efter den nye ordning, fortsat ikke være omfattet af budgetgarantien i overensstemmelse med førtidspensions-/fleksjobreformen. Ligeledes skal heller ikke selve tilskuddet til selvstændig virksomhed være omfattet af budgetgaranti.

Det er uændret, at udgifter til løntilskud til arbejdsgivere, der ansætter førtidspensionister i løntilskudsjob (skånejob), ikke er omfattet af budgetgarantien.

Efter gældende § 14, stk. 2, nr. 5, litra d, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, omfatter budgetgarantien kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til mentorstøtte til samtlige persongrupper, der kan få mentorstøtte efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og

udgifter til jobrotationsydelse samt hjælpemidler til ikkeforsikrede personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v. eller selvstændig virksomhed.

Det foreslås, at udgifter til personlig assistance til handicappede omfattes af budgetgarantien i forbindelse med nedlæggelsen af beskæftigelsestilskuddet.

Derudover foreslås det at fjerne præciseringen af udgifter til hjælpemidler til ikkeforsikrede personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v. Med nedlæggelsen af beskæftigelsestilskuddet skal også udgifter til forsikrede personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse omfattes af budgetgarantien. Således omfattes alle udgifter til hjælpemidler i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse.

Dermed omfatter bestemmelsen udgifter til mentorstøtte, personlig assistance til handicappede og jobrotationsydelse, samt hjælpemidler til personer i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v. eller selvstændig virksomhed efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om kompensation til handicappede i erhverv.

Budgetgarantien for udgifter til mentorstøtte omfatter alle persongrupper, der kan få mentorstøtte efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lovens kapitel 26. Det gælder således også for personer, der ved mentoraftalens indgåelse er arbejdsløshedsdagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere og personer i ordinær beskæftigelse/uddannelse som fx SU-uddannelse. Det gælder uændret også for personer på ressourceforløbsydelse, som deltager i ressourceforløb eller jobafklaringsforløb. Budgetgarantien gælder uændret alene udgifter til mentorstøtte, der kan afholdes med hjemmel i kapitel 26 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og således ikke udgifter forbundet med at levere mentorydelsen som fx transportudgifter for kommunalt ansatte, der er mentorer.

Bestemmelsen omfatter som noget nyt udgifter til personlig assistance til handicappede. Personlig assistance til handicappede ydes efter kapitel 3 og 4 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. Personlig assistance kan ydes til ledige, lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, der på grund af en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand. Ledige personer med en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan få tilskud til personlig assistance under efteruddannelse forud for påbegyndelse af et konkret ansættelsesforhold. Under visse forhold kan jobcenteret yde støtte til personlig assistance under efter- og videreuddannelse.

Bestemmelsen omfatter ligesom hidtil kommunerens udgifter til jobrotationsydelse efter kapitel 22 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og udgifter til hjælpemidler i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v. eller selvstændig virksomhed, jf. lovens § 178. Endelig omfattes også visse ordninger fra lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., idet udgifter til hjælpemidler i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v., jf. lovens § 15 i, lige som hidtil er omfattet.

Til nr. 24.

Efter reglerne i udligningslovens § 14, stk. 4, 2. pkt., reguleres statens generelle tilskud til kommunerne forlods for statens andel af udgifterne til udligningstilskud i landsudligningen og udgifterne til udligningstilskuddet til kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud.

Det foreslås at ændre § 14, stk. 4, 2. pkt., således at det generelle tilskud til kommunerne forlods reguleres for udgifterne til finansiering af tilskuddet efter § 17 og kommunernes andel af udgifterne til finansiering af tilskuddet efter § 17 a.

Med lovforslaget foreslås den nuværende landsudligning og udligningstilskuddet til kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud afskaffet. Den forlods regulering af udgifterne til disse tilskud i det generelle tilskud til kommunerne afskaffes som følge heraf.

Med den foreslåede ændring i § 14, stk. 4, 2. pkt., foreslås, at kommunernes andel af udgifterne af det foreslåede tilskud efter § 17 a vil blive finansieret af det generelle tilskud til kommunerne.

Til nr. 25.

Det generelle udligningssystem er suppleret af nogle særlige tilskudsordninger med henblik på at kunne tage hensyn til særlige forhold, som ikke i tilstrækkeligt omfang dækkes af det generelle udligningssystem. Det drejer sig blandt andet om en pulje til særligt vanskeligt stillede kommuner, jf. § 16, og en pulje til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår, jf. § 17.

Særtilskudspuljen efter § 16 er efter loven i 2020 fastsat til et niveau på 202,5 mio. kr. Puljen har dog årligt været forhøjet og er for 2020 fastsat til 350 mio. kr. Puljen fordeles efter ansøgninger.

Det foreslås i § 16, at Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner, hvor tilskudsrammen udgør 350 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Det betyder, at særtilskudspuljen efter § 16 forhøjes permanent i forhold til det niveau, som fremgår af loven. Partierne bag aftalen om reform af udligningssystemet er enige om, at særtilskudspuljen fremadrettet fastsættes til 350 mio. kr. årligt.

En del af § 16-puljen har været anvendt til kommuner, som indgår et flerårigt udviklingspartnerskab.

Det begrænsede antal kommuner, der kan indgå et udviklingspartnerskab, skal opfylde generelle kriterier, der afspejler, at der er tale om økonomisk vanskeligt stillede kommuner med vedvarende strukturelle udfordringer.

Udviklingspartnerskaberne indebærer, at kommunen kan tildeles et flerårigt tilskud som led i en aftale, hvor kommunen med Social- og Indenrigsministeriet aftaler en række målsætninger, der skal forbedre kommunens økonomiske situation.

Det foreslås, at en del af puljen fremadrettet kan anvendes til at indgå udviklingspartnerskaber på op til 4 år med et begrænset antal kommuner efter kriterier for kommuner med særlige økonomiske udfordringer og behov for særlige tiltag og/eller tæt økonomisk opfølgning.

I forbindelse med puljen har det indgået i vurderingen af en kommunes behov for særtilskud, om kommunen har en finansieringsmæssig belastning vedrørende udgifter til sygedagpenge og dagpasning for personer, der bor i udlandet, men arbejder i Danmark.

Da denne finansieringsmæssige belastning vedrørende disse udgifter nu foreslås håndteret ved et separat særtilskud, jf. § 16 a, foreslås dette fremover ikke at udgøre et særligt hensyn ved fordelingen af § 16-puljen efter ansøgning.

Til nr. 26.

§ 16 a

Det foreslås i § 16 a, at Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til grænsenære kommuner i Syddanmark og Øresundsregionen, hvor tilskudsrammen udgør 100 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Efter § 16, stk. 2, foreslås, at de kommuner, der modtager tilskud i henhold til stk. 1, omfatter Aabenraa, Tønder, Sønderborg, Københavns, Tårnby, Glostrup og Helsingør Kommuner.

Tilskuddet foreslås at udgøre årligt 25 mio. kr. for Aabenraa Kommune, 25 mio. kr. for Københavns Kommune, 9 mio. kr. for Tønder Kommune, 17 mio. kr. for Sønderborg Kommune, 10 mio. kr. for Tårnby Kommune, 4 mio. kr. for Glostrup Kommune og 10 mio. kr. for Helsingør Kommune.

Forslaget skal ses på baggrund af, at nogle kommuner har særlige udgifter til tyske og svenske grænsependlere med arbejdssted i kommunen. Udgifter, som ikke fuldt ud dækkes af skatteindtægter eller igennem tilskuds- og udligningssystemet. Det foreslås på den baggrund, at der etableres et særtilskud på i alt 100 mio. kr.

Tilskuddet vil blive fordelt til tre grænsenære kommuner i Syddanmark samt kommuner i Øresundsregionen, der har det højeste antal grænsependlere pr. indbygger, dog med et loft på 25 mio. kr. til den enkelte kommune.

§ 16 b

Det foreslås i § 16 b, at Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner med boligområder med en særlig høj kriminalitet. Tilskudsrammen udgør 90 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Tilskuddet foreslås at udgøre årligt 25 mio. kr. for Københavns Kommune, 5 for Høje-Taastrup Kommune, 5 mio. kr. for Helsingør Kommune, 5 mio. kr. for Køge Kommune, 10 mio. kr. for Slagelse Kommune, 15 mio. kr. for Odense Kommune, 5 mio. kr. for Esbjerg Kommune, 5 mio. kr. for Kolding Kommune og 15 mio. kr. for Aarhus Kommune.

Forslaget skal ses på baggrund af, at en række kommuner er udfordret af at have boligområder med en høj kriminalitet. For at bekæmpe kriminalitet og herunder socialt bedrageri i disse områder foreslås det at tildele kommuner et tilskud på 5 mio. kr. årligt pr. boligområde. For boligområder med mere en 5.000 beboere udgør tilskuddet til kommunen 10 mio. kr. Tilskuddet udgør i alt 90 mio. kr. og finansieres af staten.

Til nr. 27.

§ 17 a

Det foreslås i § 17 a, at det nye udligningssystem ledsages af et nyt tilskud, som er målrettet udsatte ø- og yderkommuner.

I § 17 a, stk. 1, foreslås, at det samlede tilskud vil blive fastsat til 1,5 mia. kr., hvor 0,5 mia. kr. finansieres af kommunerne. Tilskuddet foreslået reguleret én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Den kommunale andel af tilskuddet finansieres fra og med tilskudsåret 2021 af det kommunale bloktilskud.

I § 17 a, stk. 2, foreslås, at det samlede tilskud efter stk. 1 fordeles mellem de tilskudsberettigede kommuner, jf. stk. 3, efter kommunernes indbyggertal ganget med en faktor som fastsat for hver kommune i stk. 3. I § 17 a, stk. 3, er angivet de foreslåede tilskudsberettigede kommuner med angivelse af en faktor for hver kommune.

I § 17, a, stk. 3, foreslås, at følgende 36 kommuner får tilskud efter ordningen: Faxe, Kalundborg, Sorø, Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Bornholm, Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nyborg, Svendborg, Nordfyn, Langeland, Ærø, Haderslev, Sønderborg, Tønder, Varde, Aabenraa, Lemvig, Struer, Syddjurs, Norddjurs, Samsø, Ringkøbing-Skjern, Morsø, Skive, Thisted, Brønderslev, Frederikshavn, Vesthimmerlands, Læsø, Mariagerfjord, Jammerbugt og Hjørring Kommuner.

Der lægges til grund, at det er en forudsætning for tilskud, at kommunen er en yder- og mellekommune uden for hovedstadsområdet og kommunens beskatningsgrundlag er mindre end 190.000 kr. pr. indbygger.

Herudover skal kommunen opfylde mindst 3 af følgende kriterier:

- Andel af 70+årige over 15,5 pct.
- Landdistriktsgrad over 60 pct. Landdistriktsgraden måles som antal indbyggere, der bor i landdistrikter eller by med op til 1.000 indbyggere i forhold til alle indbyggere i kommunen.
- Antal arbejdspladser pr. 100 17-64-årige under 79,5 pct.
- Ø og selvstændig kommune.
- Beskatningsgrundlag under 178.000 kr. pr. indbygger.
- Andel af "gamle" førtidspensionister pr. indbygger over 0,7 pct. I kriteriet indgår antal førtidspensionister, som har fået tildelt førtidspension før 2010 og som på tilkendelsestidspunktet var over 40 år.
- Andelen af førtidspensionister (alle førtidspensionister pr. indbygger) er over 1,75 pct.

Tilskuddets størrelse afhænger af, hvor mange kriterier kommunen opfylder og de tilskudsberettigede kommuners indbyggertal.

Fordelingen af tilskud forudsættes beregnet en gang for alle ud fra opfyldelsen af de opstillede kriterier og den beskrevne model for beregning af tilskud og herefter justeret alene med den relative udvikling i befolkningen i de kommuner, som er omfattet af ordningen, inden for den samlede tilskudsramme. Det vil ske ved, at der er opgjort en faktor for hver tilskudsberettigede kommune, som ganges på kommunen indbyggertal, og dette korrigerede indbyggertal anvendes ved fordelingen af det samlede tilskud.

§ 17 b

Det foreslås i § 17 b, at der etableres en særlig kompensationsordning for de kommuner, der har et byrdefordelingsmæssigt tab som følge af de foreslåede ændringer i udligningssystemet.

I § 17 b, stk. 1, foreslås, at den særlige kompensationsordning beregnes for tab ved omlægning af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af udlændingeudligning, udligning af dækningsafgift på offentlige ejendomme samt justering af selskabsskatteandel.

I § 17 b, stk. 2, foreslås, at de kommuner, der har et beskatningsgrundlag pr. indbygger på mindre end 180.000 kr. pr. indbygger og et tab, der oversiger 0,15 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, modtager et tilskud, der overstiger grænseværdien på 0,15 pct. af beskatningsgrundlaget.

I § 17 b, stk. 3, foreslås, at for de kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end 180.000 kr. pr. indbygger og et tab, der overstiger 0,4 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, vil tilskuddet blive fastsat til den del, der overstiger grænseværdien på 0,40 pct. af beskatningsgrundlaget.

I § 17 b, stk. 4, foreslås, at tilskud efter stk. 2 og stk. 3 finansieres af bidrag fra de øvrige kommuner efter indbyggertal.

I § 17 b, stk. 5, foreslås, at de byrdefordelingsmæssige tab og tilskud efter stk. 1-3 fastsættes efter de af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020.

Kompensationen foreslås beregnet en gang for alle efter de af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020 og tildelt med et fast beløb årligt, indtil næste gang der gennemføres en udligningsreform. Finansieringen ved bidrag fra de øvrige kommuner efter indbyggertal foreslås tilsvarende beregnet en gang for alle.

§ 17 c

Gennem en årrække er i de årlige aftaler med KL om kommunernes økonomi aftalt et ekstraordinært likviditetstilskud eller finansieringstilskud på 3,5 mia. kr.

Tilskuddet har i forlængelse heraf fremgået af aktstykke for statens bloktilskud til kommunerne og fordelt af Social- og Indenrigsministeren.

Det foreslås i § 17 c, stk. 1, at Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud på 3,5 mia. kr. til kommunerne.

Efter § 17 c, stk. 2, foreslås, at af tilskuddet efter stk. 1 vil blive fordelt med 1,5 mia. kr. til alle kommuner efter indbyggertal. Resten af tilskuddet vil blive beregnet efter kriterier for lavt beskatningsgrundlag og højt strukturelt underskud efter det opgjorte grundlag i tilskudsudmeldingen for 2020 pr. 25. september 2019. Tilskud reguleres herefter med udviklingen i befolkningen i kommunerne.

Ved fordelingen af finansieringstilskuddet for 2020 er 1,5 mia. kr. fordelt som et grundbeløb til alle kommuner efter indbyggertal. De resterende 2,0 mia. kr. er fordelt efter indbyggertal til kommuner, der opfylder kriterier om højt strukturelt underskud og lavt beskatningsgrundlag, hvoraf 1 mia. kr. er fordelt til kommuner med et strukturelt

underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet og 1 mia. kr. er fordelt til kommuner med et beskatningsgrundlag under 183.900 kr. pr. indbygger.

Lovforslaget indebærer en permanent videreførelse af likviditetstilskuddet på 3,5 mia. kr. Fordelingen foreslås at ske efter fastholdte parametre for 2020, dog opdateret med udviklingen i kommunernes befolkningsandel.

Til § 17 d

I § 17 d foreslås, at der etableres en overgangsordning, hvor virkningerne af reformen indføres over en årrække, så reformen er fuldt indfaset for alle kommuner i 2025.

I § 17 d, stk. 1, foreslås, at social- og indenrigsministeren i årene 2021-2024 yder et tilskud til de kommuner, der har et samlet byrdefordelingsmæssigt tab.

I § 17 d, stk. 2, foreslås, at de kommuner, der har et beregnet byrdefordelingsmæssigt tab på op til 0,5 pct. af beskatningsgrundlaget, vil modtage et tilskud i 2021 svarende til den del af tabet, der overstiger 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med 0,1 procentpoint frem til og med 2024.

I § 17 d, stk. 3, foreslås, at for de kommuner, der har et beregnet byrdefordelingsmæssigt tab, der overstiger 0,5 pct. af beskatningsgrundlaget, vil tilskuddet for 2021 blive fastsat til den del af det byrdefordelingsmæssige tab, der overstiger en grænse, som svarer til en femtedel af kommunens tab. Grænsen for tilskud forhøjes herefter årligt med en femtedel af kommunens tab frem til og med 2024.

I § 17 d, stk. 4, foreslås, at de kommuner, der har en beregnet byrdefordelingsmæssig gevinst, betaler et bidrag. Bidraget for 2021 vil blive fastsat til den del af den samlede byrdefordelingsmæssige gevinst, som overstiger 0,4 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Grænsen for bidrag forhøjes herefter årligt med 0,4 procentpoint frem til og med 2024.

I § 17 d, stk. 5, foreslås, at i det omfang det samlede bidrag efter stk. 4 overstiger det samlede tilskud efter stk. 2 og 3, tilbagebetales nettobidraget til alle kommuner efter indbyggertal.

I § 17 d, stk. 6, foreslås, at de samlede byrdefordelingsmæssige tab, tilskud og bidrag efter stk. 1-4 fastsættes efter de af Social- og Indenrigsministeriet opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020.

I § 17 d, stk. 1 og 4, foreslås, at overgangsordningen beregnes for tab og gevinster som følge af omlægningen af beskæftigelsestilskud, samlet omlægning til et nyt udligningssystem og tilpasning af udgiftsbehovet, justering af overudligningsordningen, justering af selskabsskatteandel, justering af udlændingeudligning, nyt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner, justering af hovedstadspuljen til et nyt tilskud til udsatte hovedstadskommuner, særlig kompensationsordning for tab, modregningen for indtægter for parkering, kompensation for visse udgifter til grænsependlere i Syddanmark og Øresundsregionen samt midler til kommuner med boligområdet med høj kriminalitet.

Beregningerne forudsættes at tage udgangspunkt i de beregnede byrdefordelingsmæssige konsekvenser angivet i bilag 2, dog fra regnet virkningen af forhøjet tilskud til ø-kommunerne Læsø, Ærø og Samsø.

De beregnede byrdefordelmæssige tab og gevinster til brug for opgørelsen af overgangstilskuddet foreslås beregnet en gang for alle efter de opgjorte konsekvenser pr. 26. maj 2020.

Ordningen indebærer i 2021 et overskud på 231 mio. kr., som fordeles mellem kommunerne efter indbyggertal. I 2022-2024 indebærer ordningen en statslig finansiering på 239 mio. kr. i 2022, 223 mio. kr. i 2023 og 68 mio. kr. i 2024

Til § 17 e

I § 17 e foreslås det, at der etableres tilskudsordninger, der skal understøtte, at skatten samlet set ikke stiger som følge af en reform af udligningssystemet.

I § 17 e, stk. 1. foreslås der etableret en tilskudsordning, hvor der ydes et tilskud til de kommuner, som gennemfører en nedsættelse af udskrivningsprocenten for årene 2021 til 2025, uden forhøjelse af andre skatter. Der foreslås, at tilskuddet til den enkelte kommune som følge af skattenedsættelser højst kan udgøre 90 pct. af provenutabet i første og andet år, 85 pct. i tredje år, 80 pct. i fjerde år og 75 pct. i femte år.

Den foreslåede bestemmelse efter stk. 1 betyder, at staten finansierer op til 90 pct. af kommunens provenutab ved en nedsættelse af udskrivningsprocenten det første og andet år. I tredje år finansierer staten op til 85 pct. af provenutabet og 80 pct. i fjerde år og 75 pct. i femte år. I år seks og frem frafalder tilskuddet.

I § 17 e, stk. 2, foreslås der etableret en tilskudsordning, hvor der ydes et tilskud til de kommuner, der i 2020 har en udskrivningsprocent over 26,3 pct. og som gennemfører en nedsættelse af udskrivningsprocenten for årene 2021 til 2025 uden forhøjelse af andre skatter. Det foreslås, at tilskuddet for hvert tilskudsår fra og med det år, hvor udskrivningsprocenten nedsættes, udgør 100 pct. af provenutabet.

Den foreslåede bestemmelse efter stk. 2 betyder, at staten permanent finansierer det fulde provenutab for nedsættelser af udskrivningsprocenten ned til 26,3 pct., der gennemføres i perioden 2021 til 2025, uden forhøjelse af andre skatter.

De foreslåede bestemmelser efter stk. 1 og 2 indebærer, at tilskuddet til skattenedsættelser ikke kan anvendes til nedsættelser i grundskyld eller dækningsafgift af forretningsejendomme.

I § 17 e, stk. 3, foreslås det, at den samlede tilskudsramme til skattenedsættelser efter stk. 1-2 svarer til rammen for skatteforhøjelser. Rammen til skatteforhøjelse følger indfasningen af tab over perioden 2021 til 2025. Det foreslås således, at den samlede tilskudsramme højst kan udgøre 398 mio. kr. for 2021, 308 mio. kr. til for 2022, 228 mio. kr. for 2023, 175 mio. kr. for 2024 og 68 mio. kr. for 2025.

Den foreslåede bestemmelse efter stk. 3 betyder, at rammen til skattenedsættelser for de enkelte år i perioden 2021 til 2025 højst kan udgøre den fastsatte ramme til skatteforhøjelser i det enkelte år svarende til de årligt indfasede tab. Det betyder, at det ikke er muligt at akkumulere ramme over perioden.

I § 17 e, stk. 4, foreslås det, at tilskud efter stk. 1 og 2 fordeles af social- og indenrigsministeren efter ansøgning for kommunerne for de enkelte år. Det foreslås videre, at der i udmøntningen af tilskud vil skulle tages hensyn til ansøgte skatteforhøjelser i året. Med den foreslåede bestemmelse fastlægges det, at

skattenedsættelser med tilskud ikke kan overstige den efter ansøgning tildelte ramme til skatteforhøjelser i året. Den foreslåede bestemmelse efter stk. 4 betyder, at social- og indenrigsministeren årligt i perioden 2021 til 2025 fordeler tilskud om skattenedsættelse efter ansøgning fra kommunerne inden for rammen til skatteforhøjelser i året. Det vil sige, at muligheden for at gennemføre skattenedsættelser med tilskud efter denne bestemmelse afhænger af den efter ansøgte tildelte ramme til skatteforhøjelser i året. Det følger af den indgåede aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem, at Social- og Indenrigsministeriet ved udmøntningen af tilskuddet bl.a. vil lægge vægt på, at skatten sættes ned i kommuner med en høj udskrivningsprocent.

I § 17 e, stk. 5, 1. pkt., foreslås det, at tilskuddet efter stk. 1 bortfalder forholdsmæssigt, hvis kommunen igen forhøjer udskrivningsprocenten, eller den samlede beskatning øges i tilskudsperioden. I stk. 5, 2. pkt., foreslås det, at tilskud efter stk. 2 bortfalder helt, hvis kommunen igen forhøjer udskrivningsprocenten, eller den samlede beskatning øges.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5, 1. pkt., betyder, at tilskuddet efter den generelle tilskudsordning i stk. 1 bortfalder forholdsmæssigt, hvis den samlede beskatning i kommunen stiger i tilskudsperioden. Det betyder, at tilskuddet reduceres – eller helt bortfalder - hvis kommunen i løbet af tilskudsperioden igen forhøjer udskrivningsprocenten eller forhøjer en af de andre kommunale skattearter i perioden. Tilskuddet bortfalder forholdsmæssigt, således at der kun ydes tilskud til den del af skattenedsættelsen, der ikke er neutraliseret af andre skatteforhøjelser. Tilskuddet reduceres eller bortfalder fra og med det år, hvor der gennemføres en modgående skatteforhøjelse.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5, 2. pkt., betyder, at det permanente tilskud for nedsættelser af udskrivningsprocenten ned til 26,3 pct. efter stk. 2 bortfalder helt, hvis udskrivningsprocenten igen forhøjes eller den samlede beskatning øges. Det betyder, at tilskuddet bortfalder fuldt ud, såfremt kommunen forhøjer udskrivningsprocenten eller forhøjer en af de andre kommunale skattearter i perioden. Tilskuddet bortfalder fuldt ud uanset om der gennemføres skatteforhøjelser, der er mindre end skattenedsættelsen, der udløste tilskuddet. Tilskuddet bortfalder fuldt ud fra og med det år, hvor der gennemføres en skatteforhøjelse.

Med den samlede beskatning menes der den samlede provenuændring som følge af ændringer i udskrivningsprocenten, grundskyldspromillen eller promillen for udskrivning af dækningsafgift til erhvervsejendomme.

Efter gældende regler nedsættes statstilskuddet til kommunerne ved en samlet forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning, jf. lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning. Statstilskuddet nedsættes i en kombination af individuel og kollektiv modregning. I de gældende regler er der fastsat regler om undtagelse for kommuner, der har nedsat skatten tidligere og har optjent "frit lejde".

Disse gældende regler indebærer, at kommuner, der i nærmere angive periode har sat skatten ned, har "frit lejde" til at kunne forhøje skatten tilsvarende uden at blive omfattet af en individuel modregning efter lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning.

I § 17 e, stk. 6, foreslås det, at indkomstskattenedsættelser i de kommuner, der modtager tilskud efter stk. 1, i en periode på 6 år ikke vil indgå i den foreslåede "frit lejde" bestemmelse efter § 3 i denne lov, , som indebærer, at kommuner, der fra og med budgetåret 2021, nedsætter skatten fritages helt eller delvist for eventuel individuel modregning ved en samlet skattestigning.

Den foreslåede bestemmelse efter stk. 6 betyder, at det ikke er muligt for kommunen at få tilskud og samtidig optjene frit lejde til at sætte skatten op. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at muligheden for at optjene frit lejde suspenderes i tilskudsperioden tillagt et år. Efter denne periode på i alt 6 år vil de gennemførte skattenedsættelser fra og med budgetåret 2021 igen indgå i beregningen af den enkelte kommunes frit lejde.

I § 17 e, stk. 7, foreslås det, at indkomstskattenedsættelser ned til 26,3 pct. i de kommuner, der modtager tilskud efter stk. 2 ikke vil indgå i den foreslåede "frit lejde" bestemmelse efter § 3 i denne lov, som indebærer, at kommuner, der fra og med budgetåret 2021 nedsætter skatten, fritages helt eller delvist for eventuel individuel modregning ved en samlet skattestigning.

Den foreslåede bestemmelse efter stk. 7 betyder, at det ikke er muligt for kommunen at få tilskud og samtidig optjene frit lejde til at sætte skatten op. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at skattenedsættelser ned til 26,3 pct., der har udløst et permanent tilskud ikke kan indgå i beregningen af det frie lejde. Såfremt kommunen mister tilskuddet som følge af en skatteforhøjelse vil kommunens gennemførte skattenedsættelse fra og med budgetåret 2021 indgå i beregningen af det frie lejde fra det år, der følger efter første år uden tilskud.

Efter gældende regler nedsættes statstilskuddet til kommunerne ved en samlet forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning, jf. lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning. Opgørelsen af den kommunale skatteforhøjelse beregnes på baggrund af gennemførte ændringer i udskrivningsprocenten, grundskyldspromillen og promillen for udskrivning af dækningsafgift af erhvervsejendomme.

I § 17 e, stk. 8, foreslås det, at gennemførte nedsættelser af udskrivningsprocenten med tilskud efter § 17 e ikke vil indgå i opgørelse af forhøjelsen af den samlede skatteudskrivning efter § 1, stk. 2 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning.

Den foreslåede bestemmelse efter stk. 8 betyder, at skattenedsættelser med tilskud, som aftalt med udligningsreformen, holdes uden for gældende regler om kommunernes skattefastsættelse. Det vil formentlig indebære, at der i perioden 2021-2025 vil kunne opgøres en samlet skatteforhøjelse efter § 1, stk. 2., i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning, idet gennemførte skattenedsættelser med tilskud ikke indgår i opgørelsen.

Hertil bemærkes, at gennemføres skatteforhøjelser i kommuner med tab som følge af udligningsreformen, der har fået tildelt ramme efter ansøgning, vil social- og indenrigsministeren efter budgetlægningen fastsætte en ramme svarende til den samlede forhøjelse som følge heraf. Derved vil disse kommuner ikke blive modregnet i statstilskuddet uanset, at skattenedsættelser med tilskud efter § 17 e holdes uden for

opgørelsen af den samlede skatteudskrivning efter § 1, stk. 2 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning.

§ 17 f

I § 17 f, stk. 1, foreslås det, at Social- og Indenrigsministeren yder et tilskud inden for en tilskudsramme på 1.123,5 mio. kr. for hvert af årene 2021 og 2022 til de kommuner, hvor Social- og Indenrigsministeriet pr. 26. maj 2020 har opgjort et tab som følge af manglende uddannelsesoplysninger før revisionen af Uddannelsesstatistikken, der er gennemført i 2017.

I § 17 f, stk. 2, foreslås, at de tilskudsberettigede kommuner vil omfatte Ballerup, Brøndby, Dragør, Herlev, Albertslund, Hvidovre, Rødovre, Tårnby, Helsingør, Egedal, Frederikssund, Halsnæs, Gribskov, Bornholm, Køge, Roskilde, Solrød, Odsherred, Holbæk, Faxe, Kalundborg, Ringsted, Slagelse, Stevn, Sorø, Lejre, Lolland, Næstved, Guldborgsund, Vordingborg, Middelfart, Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nyborg, Odense, Svendborg, Nordfyn, Langeland, Ærø, Haderslev, Sønderborg, Tønder, Esbjerg, Aabenraa, Fredericia, Kolding, Horsens, Holstebro, Lemvig, Struer, Syddjurs, Norddjurs, Odder, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Hedensted, Skive, Viborg, Morsø, Thisted, Brønderslev, Frederikshavn, Vesthimmerland, Læsø, Rebild, Mariagerfjord, Jammerbugt, Aalborg og Hjørring Kommuner.

§ 17 g

I § 17 g foreslås, at tilskud til Furesø Kommune fra den nuværende § 19-pulje opretholdes for 2021 i overensstemmelse med det, som tidligere regeringer har aftalt med Furesø Kommune som led i aftalen om de økonomiske vilkår for sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner.

Til nr. 28.

Efter den gældende § 19 er der en særtilskudspulje til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder. Puljen finansieres af bidrag fra samtlige kommuner i hovedstadsområdet. Bidraget udgør 0,05 procent af beskatningsgrundlaget. For 2020 udgør puljen i alt 236,6 mio. kr.

Som en del af aftalen af 19. maj 2005 om de økonomiske vilkår for sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner, ydes Furesø Kommune et årligt tilskud, som for 2020 udgør 77,3 mio. kr. Tilskuddet er videreført til og med 2021 som en del af den nye aftale af 8. marts 2011 og finansieres af § 19-særtilskudspuljen. Den resterende af § 19-særtilskudspuljen fordeles af social- og indenrigsministeren efter konkrete ansøgninger.

I tilknytning til forslaget om afskaffelse af hovedstadsudligningen foreslås en omlægning af særtilskudspuljen efter udligningslovens § 19.

I § 19, stk. 1, foreslås, at Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til udsatte kommuner i hovedstadsområdet. Det foreslås, at samtlige kommuner i hovedstadsområdet bidrager hertil med 0,04 pct. af kommunernes beskatningsgrundlag for 2020. Det foreslås endvidere, at kommuner i hovedstadsområdet, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2020 er større end 120 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet, yder et ekstra bidrag på 1 pct. af den del af kommunens

beskatningsgrundlag, der overstiger 120 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2020 for kommunerne i hovedstadsområdet.

I § 19, stk. 2, foreslås, at tilskudsrammen vil blive fastsat til at udgøre 604,6 mio. kr. og reguleres én gang årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

I § 19, stk. 3, foreslås, at det samlede tilskud efter stk. 2 fordeles mellem de tilskudsberettigede kommuner, jf. stk. 4, efter kommunernes indbyggertal ganget med en faktor, som fastsat for hver kommune i stk. 4. I § 19, stk. 4, er angivet de foreslåede tilskudsberettigede kommuner med angivelse af en faktor for hver kommune.

I § 19, stk. 4, foreslås, at de tilskudsberettigede kommuner omfatter følgende 15 kommuner: Ballerup, Brøndby, Glostrup, Herlev, Albertslund, Hvidovre, Høje-Taastrup, Rødovre, Ishøj, Tårnby, Frederikssund, Køge, Halsnæs, Stevn og Lejre kommuner.

Der lægges til grund, at det er en forudsætning for tilskud, at kommunens beskatningsgrundlag er mindre end 220.000 kr. pr. indbygger.

Kommunen skal herudover opfylde mindst et af følgende kriterier:

- Andel af almene boliger pr. indbygger over 12 pct. og beskatningsgrundlaget under 215.000 kr. pr. indbygger.
- Tabte leveår i forhold til middellevetid for 65+ årig i forhold til indbyggertallet over 47 pct.
- Andel af "gamle" førtidspensionister (tilkendt førtidspension før 2010 og over 40 år på tilkendelsestidspunktet) pr. indbygger over 0,7 pct.
- Yder- eller mellemkommune.
- Hvis en kommune har et provenu fra selskabsskat på mere end 6.000 kr. pr. indbygger, tæller det negativt, så kommunen dermed opfylder et mindre af ovenstående kriterier.

Tilskuddets størrelse afhænger for den enkelte kommune af, hvor mange kriterier kommunen opfylder og de tilskudsberettigede kommuners indbyggertal.

Fordelingen af tilskud forudsættes beregnet en gang for alle ud fra opfyldelsen af de opstillede kriterier og den beskrevne model for beregning af tilskud og herefter justeret alene med den relative udvikling i befolkningen i de kommuner, som er omfattet af ordningen, inden for den samlede tilskudsramme. Det vil ske ved at der er opgjort en faktor for hver tilskudsberettigede kommune, som ganges på kommunen indbyggertal, og dette korrigerede indbyggertal anvendes ved fordelingen af det samlede tilskud.

I § 19, stk. 5, foreslås, at bidrag efter stk. 1 er beregnet efter det opgjorte grundlag pr. 26. maj 2020. Social- og indenrigsministeren regulerer bidraget fra og med 2021 én gang årligt med udviklingen i den samlede tilskudsramme efter stk. 2.

Til nr. 29.

Efter gældende regler i udligningslovens § 21, stk. 2, ydes til Læsø, Samsø og Ærø Kommuner et samlet tilskud på 69,8 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2010 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den

kommunale sektor. Social- og indenrigsministeren fastsætter de nærmere regler om fordelingen af tilskuddet. Det samlede tilskud for 2020 udgør 88,1 mio. kr.

Det foreslås i § 21, stk. 2, at tilskuddet forhøjes med 60 mio. kr.

Med forslaget forhøjes det samlede tilskud for 2020 på 88,1 mio. kr. med 60 mio. kr. til 148,1 mio. kr.

Tilskudsforhøjelsen vil blive fordelt med 20 mio. kr. hver til Læsø, Ærø og Samsø Kommuner.

Til nr. 30.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 22, stk. 1, er der en særskilt udlændingeudligningsordning, hvor der ydes et årligt tilskud pr. flygtning, indvandrer og efterkommer, som i 2020 udgør 6.228 kr. Herudover ydes yderligere tilskud pr. flygtning, indvandrer og efterkommer i aldersgrupperne 0-5 år og 6-16 år på henholdsvis 6.091 kr. og 25.017 kr. i 2020 niveau.

Efter § 22, stk. 2, ydes desuden årligt tilskud til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende sociale udgifter til flygtninge, der er meddelt opholdstilladelse før den 1. januar 1999, og som den 1. januar i tilskudsåret har haft opholdstilladelse i Danmark fra 7½ år til 10½ år. Tilskuddet pr. flygtning fastlægges til henholdsvis 29.318 kr., 19.543 kr. og 9.774 kr. pr. flygtning med opholdstilladelse i henholdsvis fra 7½ år til 8½ år, fra 8½ år til 9½ år og fra 9½ år til 10½ år.

Efter § 22, stk. 3, bidrager samtlige kommuner til de årlige tilskud efter stk. 1 og 2 i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal.

Efter § 22, stk. 4, reguleres de i stk. 1 og 2 nævnte beløb fra og med 2007 en gang årligt med pris- og lønudviklingen for den kommunale sektor.

Det foreslås at ændre § 22, stk. 1, således at der til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende flygtninge, indvandrere og efterkommere ydes et årligt tilskud. Tilskuddet foreslås ydet med 6.500 kr. pr. flygtning og indvandrer, som pr. 1. januar i beregningsåret har haft opholdstilladelse i Danmark fra 0 til 10 år eksklusiv indvandrere med opholdsgrundlag som au pair. Der foreslås ydet yderligere tilskud på henholdsvis 10.000 kr. pr. 0-5-årig flygtning, indvandrer og efterkommer og 17.500 kr. pr. 6-16-årig flygtning, indvandrer og efterkommer.

I § 22, stk. 2, foreslås, at samtlige kommuner bidrager til de årlige tilskud efter stk. 1 i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal.

I § 22, stk. 3, foreslås, at Social- og indenrigsministeren regulerer de i stk. 1 nævnte beløb fra og med 2021 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Med forslaget i § 22, stk. 1, foreslås, at der vil ske en tilpasning af målgruppen for basistilskuddet, som i 2020 udgør 6.228 kr., så efterkommere ikke indgår i beregningen af basisbeløbet. Endvidere foreslås ikke at medtage flygtninge og indvandrere med en opholdstid på mere end 10 år ved beregningen af basisbeløbet samt indvandrere med opholdsgrundlag som au pair. Basisbeløbet foreslås afrundet til 6.500 kr.

Det foreslås endvidere, at tilskudsbeløbene pr. 0-5 årig og 6-16-årig ændres til henholdsvis 10.000 kr. og 17.500 kr. Ved beregningen af beløb knyttet til aldersgrupperne 0-5 årige og 6-16-årige foreslås at bibeholde den nuværende afgrænsning af målgruppen, så den fortsat omfatter flygtninge, indvandrere og efterkommere i de to aldersgrupper.

Med lovforslagets § 22, stk. 2 og stk. 3, foreslås de gældende regler om finansiering af tilskuddet og regulering af tilskudsbeløb videreført.

Efter gældende lovs § 22, stk. 2, ydes et årligt tilskud til dækning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende sociale udgifter til flygtninge, der er meddelt opholdstilladelse før den 1. januar 1999 og som fra den 1. januar i tilskudsåret har haft opholdstilladelse i Danmark fra 7½ år til 10½ år. Denne ordning er udfaset i tilskudsåret 2010, og bestemmelsen gælder derfor ikke mere.

Til nr. 31.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 23 a kompenseres kommunerne under ét kompenseres fuldt ud for de kommunale nettoudgifter til indsatsen for de forsikrede ledige gennem et beskæftigelsestilskud.

Beskæftigelsestilskuddet består af:

- Et grundtilskud, som svarer til den enkelte kommunes samlede tilskud i året to år før tilskudsåret opreguleret til tilskudsårets forventede pris- og lønniveau og reguleret for ændringer i love og regler på de områder, der er omfattet af beskæftigelsestilskuddet.
- Et merudgiftsbehov, der for kommunerne under ét beregnes som forskellen mellem kommunernes grundtilskud og de skønnede kommunale nettoudgifter for tilskudsåret.

Der udmeldes et foreløbigt beskæftigelsestilskud til kommunerne i året før tilskudsåret. Herefter foretages der er en midtvejsregulering af merudgiftsbehovet i tilskudsåret og en efterregulering af merudgiftsbehovet i året efter tilskudsåret

Grundtilskuddet opgøres i forbindelse med den foreløbige udmelding af tilskuddet i året før tilskudsåret og ændres som udgangspunkt ikke ved midtvejsreguleringen og efterreguleringen.

Det foreslås, at beskæftigelsestilskuddet nedlægges med virkning fra 2021.

Det betyder, at kommunernes udgifter til indsatsen for de forsikrede ledige ikke længere vil blive kompenseret via det særlige beskæftigelsestilskud, men i stedet via det generelle bloktilskud. Reguleringen af bloktilskuddet sker ved, at kommunernes udgifter til de forsikrede ledige med virkning fra 2021 vil indgå i budgetgarantien efter § 14, stk. 2, nr. 5 i udligningsloven, jf. § 1, nr. 23 ovenfor.

Ændringen skal ses på baggrund af, at det nuværende beskæftigelsestilskud efterhånden vil få en stadig svagere sammenhæng med den enkelte kommunes faktiske udgifter på området. Det skyldes, at den væsentligste del af den enkelte kommunes beskæftigelsestilskud består af et grundtilskud, som er forankret i den historiske situation i kommunen. Der vil være en tendens til, at udviklingen for en række kommuner vil indebære, at kommunens beskæftigelsestilskud vil fjerne sig

stadig mere fra de faktiske udgifter på området, fordi udviklingen i ledigheden i disse kommuner ikke svarer til gennemsnittet for landsdelen.

Til nr. 32.

Efter gældende lovs § 23 b, stk. 1, ydes et særligt tilskud til kommuner, hvor udviklingen i bruttoledigheden for forsikrede ledige i perioden fra 1. kvartal i året før tilskudsåret til 1. kvartal i tilskudsåret er væsentlig højere end udviklingen i landsdelen.

Efter § 23 b, stk. 2, Tilskuddet ydes til kommuner, hvor udviklingen i ledigheden i perioden fra 1. kvartal i året før tilskudsåret til 1. kvartal i tilskudsåret for de forsikrede ledige overstiger udviklingen i landsdelen tillagt 5 procentpoint. For disse kommuner beregnes tilskuddet som et af beskæftigelsesministeren fastsat beløb pr. bruttoledig ganget med det antal ledige, hvormed udviklingen i ledigheden i kommunen overstiger udviklingen i landsdelen tillagt 5 procentpoint fratrukket 0,01 pct. af kommunens budgetterede beskatningsgrundlag for tilskudsåret.

Det foreslås i § 23 b, stk. 2, at 5 procentpoint ændres til 3 procentpoint.

Det betyder, at ordningen ændres sådan, at tilskud gives til de kommuner, hvor udviklingen i bruttoledigheden for forsikrede ledige ligger mere end 3 procentpoint over udviklingen i landsdelen som helhed. Ordningen videreføres herudover uændret.

Ændringen vil medføre, at en større andel af kommunerne vil kunne modtage tilskud fra forsikringsordningen, hvis deres ledighed blandt forsikrede ledige stiger. Lovforslaget vil medføre, at flere kommuner vil kunne modtage en direkte støtte i de situationer, hvor de oplever et større udsving i ledigheden i forhold til udviklingen i landsdelen som helhed.

Til nr. 33.

Det følger af § 7 i lov om kommunal ejendomsskat, at en række ejendomme er fritaget for grundskyld. Dette gælder bl.a. offentligt ejede ejendomme, som ikke henligger ubenyttede eller anvendes til landbrug, havebrug eller skovdrift eller erhvervsmæssigt til udleje, jf. § 7, stk. 1, litra b, i lov om kommunal ejendomsskat. Hvis kun en del af en ejendom opfylder betingelserne for fritagelse for grundskyld, omfatter fritagelsen alene den del af grundværdien, der falder på denne del.

For offentligt ejet ejendomme, der er fritaget for grundskyld, kan kommunerne imidlertid opkræve dækningsafgift af såvel grundværdien som den såkaldte forskelsværdi, dvs. forskellen mellem ejendomsværdien og grundværdien, jf. § 23, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunal ejendomsskat. Dækningsafgiften er til dækning af udgifter, som ejendommene medfører for kommunen.

For grundværdiens vedkommende kan dækningsafgiften opkræves med halvdelen af kommunens grundskyldspromille, dog højst 15 promille. For forskelsværdiens vedkommende kan dækningsafgiften højst opkræves med en promille på 8,75. Denne fastsættes af kommunen.

Der foreslås i § 23 c, stk. 1 og 2, at der vil blive etableret en udligning af kommunernes provenu fra evt. dækningsafgift på offentlige ejendomme på 10 pct. Det indebærer, at kommuner med et provenu over landsgennemsnittet bidrager med 10 pct. af forskellen ift. landsgennemsnittet. Kommuner med et provenu under

landsgennemsnittet modtager et tilskud på 10 pct. af forskellen ift. landsgennemsnittet.

Det foreslås i § 23 c, stk. 3, at Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om kommunernes indberetning af oplysninger om provenu af dækningsafgift på offentlige ejendomme.

Det forudsættes, at der vil blive fastsat nærmere regler om, at kommunerne til brug for udligningsordningen indberetter oplysninger om den enkelte kommunes realiserede provenu fra dækningsafgift på offentlige ejendomme for seneste regnskabsår. Indberetningen forudsættes foretaget én gang årligt i året efter regnskabsåret. Kommunens indberetning skal være påtegnet af kommunens revisor og forsynet med revisorens erklæring.

Til nr. 34.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 24, stk. 1, sker afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. §§ 16 og 19, enten efter en af social- og indenrigsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret, jf. stk. 2, eller efter en beregning foretaget på grundlag af bestemmelserne i stk. 3-7.

Det foreslås at ændre § 24, stk. 1, så der i bestemmelsen ikke længere refereres til §§ 16 og 19, men kun til § 16.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af forslaget om, at der ikke længere vil blive fordelt tilskud efter ansøgning efter lovens § 19.

Til nr. 35.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 27, stk. 1, opgøres det beskatningsgrundlag, der indgår i beregning af tilskud og bidrag for tilskudsåret efter denne lov, jf. §§ 6, 11 og 14, på grundlag af det udskrivningsgrundlag, kommunerne budgetterer med for tilskudsåret, jf. § 7 i lov om kommunal indkomstskat, og Social- og Indenrigsministeriets skøn over de afgiftspligtige grundværdier i kommunen.

Det foreslås at ændre § 27, stk. 1, så der i bestemmelsen ikke længere refereres til §§ 6 og 11, men refereres til §§ 2 og 14.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at den nuværende statsfinansierede landsudligning, jf. § 6, og hovedstadsudligningen, jf. § 11, foreslås afskaffet.

Det er endvidere en konsekvens af, at opgørelsen af beskatningsgrundlaget fra og med tilskudsåret 2021 vil indgå i beregningen af den foreslåede udligning af beskatningsgrundlag efter § 2 og fortsat efter gældende regler i særlige tilfælde ved fordelingen af statstilskuddet efter § 14.

Til nr. 36.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., opgøres de nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår i beregning af tilskud og bidrag for tilskudsåret efter denne lov, jf. §§ 3, 8 og 11, på grundlag af kommunernes samlede budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter i beregningsåret korrigeret for skønnede merudgifter henholdsvis mindreudgifter fra beregningsår til tilskudsår som følge af ændringer i udgifts- og

opgavefordelingen og ændringer i den statslige regulering af kommunernes virksomhed efter § 14, stk. 2.

Det foreslås at ændre § 28, stk. 1, 1. pkt., så der i bestemmelsen ikke længere refereres til §§ 8 og 11, men kun refereres til § 3.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at den nuværende hovedstadsudligning foreslås afskaffet, hvor opgørelsen af nettodrifts- og anlægsudgifter for kommunerne i hovedstadsområdet indgår i opgørelsen af udgiftsbehov, jf. § 8, og i opgørelsen af beregnede skatteindtægter, jf. § 11, til brug for hovedstadsudligningen. Derfor skal der i bestemmelsen ikke længere refereres til §§ 8 og 11.

Til nr. 37.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 29, 1. pkt., henregnes ved opgørelse af det folketal, der indgår ved beregning af tilskud og bidrag efter denne lov, til folketallet i en kommune personer, for hvilke kommunen i henhold til lov om social service, lov om aktiv socialpolitik, lov om almene boliger m.v. og lov om social pension har den generelle betalingsforpligtelse.

Dette kaldes betalingskommunefolketallet, og det opgøres af Danmarks Statistik på baggrund af CPR.

Det foreslås at ændre § 29, 1. pkt., så der ved opgørelsen af det indbyggertal i kommunen, der indgår ved beregning af tilskud og bidrag efter denne lov, anvendes antallet af personer, der er bopælsregistreret i kommunen.

Forslaget vil medføre en omlægning, så tilskuds- og udligningssystemet generelt baseres på bopælskommunefolketallet.

Omlægningen sker på baggrund af et arbejde i Finansieringsudvalget, hvor udvalget har gennemgået datagrundlaget for kriterier i tilskuds- og udligningssystemet for at undersøge, om kommunerne har mulighed for og incitamenter til at tilrettelægge kommunale registreringer, så det påvirker datagrundlaget for udligningen.

I forhold til betalingskommunefolketallet er det vurderet, at der kan være en risiko i forhold til påvirkeligheden og kvaliteten af oplysninger om betalingskommune, da de er baseret på kommunale registreringer, som foretages direkte til anvendelse til udligningsformål.

Til nr. 38.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 31, 1. pkt., fastsætter Social- og indenrigsministeren regler om beregningen og opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov, jf. §§ 3-5 og 8-10, herunder fastsættelsen af afgrænsningen af de aldersgrupper, der indgår ved beregning af det aldersbestemte udgiftsbehov efter § 4, nr. 1, og § 9, nr. 1.

Det foreslås at ændre § 31, 1. pkt., så der i bestemmelsen ikke længere refereres til §§ 8-10 eller til § 9, nr. 1.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at den nuværende hovedstadsudligning foreslås afskaffet, hvor reglerne for beregningen og opgørelsen af hovedstadskommunernes udgiftsbehov fremgår af lovens §§ 8-10 og § 9, nr. 1. Derfor skal der i bestemmelsen ikke længere refereres til §§ 8-10 eller til § 9, nr. 1.

Til nr. 39.

Efter de gældende regler i udligningslovens § 35, stk. 2, afregnes tilskud og bidrag efter denne lov bortset fra tilskud efter §§ 16 og 19 sammen med afregning af indkomstskat til kommunerne efter lov om kommunal indkomstskat, således at tilskud og bidrag efter denne lov tillægges henholdsvis fratrækkes indkomstskattebeløbet til kommunerne.

Det foreslås at ændre § 35, stk. 2, så der i bestemmelsen ikke længere refereres til § 19.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af forslaget om, at der fra og med 2021 ikke længere vil blive fordelt tilskud efter ansøgning efter lovens § 19. Derfor skal der i bestemmelsen ikke længere refereres til §§ 16 og 19, men kun til § 16.

Til § 2

Efter reglerne i lov om regionernes finansiering § 4, stk. 6, nr. 9, indgår i opgørelsen af udgiftsbehovet til fordelingen af statens generelle tilskud til regionerne på sundhedsområdet kriteriet gennemsnitlig rejsetid til 18.000 indbyggere ganget med antallet af indbyggere med en vægt på 5 pct.

Efter reglerne i lov om regionernes finansiering § 5, stk. 5, nr. 2, indgår i opgørelsen af udgiftsbehovet til fordelingen af statens generelle tilskud til regionerne på udviklingsområdet kriteriet gennemsnitlig rejsetid til 18.000 indbyggere ganget med antallet af indbyggere med en vægt på 5 pct.

Det foreslås at ændre § 4, stk. 6, nr. 9, og § 5, stk. 5, nr. 2, så det nuværende rejsetidskriterium erstattes af kriteriet befolkningstæthed opgjort som den gennemsnitlige rejseafstand til 18.000 indbyggere ganget med antallet af indbyggere med en vægt på 5 pct.

Forslaget vi medføre, at rejsetidskriteriet ændres til et kriterium for befolkningstæthed beregnet på baggrund af rejseafstande til nærmeste 18.000 medborgere (i lige linje) fra Danmarks Statistik. Det giver en enklere opgørelse og kriteriet vil kunne opdateres årligt.

Forslaget om justeringer i det nuværende rejsetidskriterium i regionernes tilskudssystem er afledt af de justeringer, som foreslås i udgiftsbehovsopgørelsen i det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

Til § 3

Efter gældende regler nedsættes statstilskuddet til kommunerne ved en samlet forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning, jf. lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning. Statstilskuddet nedsættes i en kombination af individuel og kollektiv modregning. I gældende regler er endvidere fastsat regler om undtagelse for kommuner, der har nedsat skatten tidligere og optjent "frit lejde".

I gældende bestemmelser efter § 8-9 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning er der fastsat regler om undtagelse for kommuner, der har nedsat skatten tidligere og optjent "frit lejde".

Bestemmelserne indebærer, at de kommuner, der i nærmere angivne perioder har sat skatten ned, optjener "frit lejde" til at kunne forhøje skatten tilsvarende uden at blive omfattet af en eventuel individuel modregning af statstilskuddet.

Gældende bestemmelser om "frit leje" er opdelt i to paragraffer, hvoraf § 8 vedrører kommuner, der ikke indgik i en kommunesammenlægning pr. 1. januar 2007, mens bestemmelsen efter § 9 vedrører kommuner, der indgik i en kommunesammenlægning pr. 1. januar 2007.

Til nr. 1

Det foreslås, at beløb efter § 9 ikke længere fratrækkes i opgørelsen af enkeltkommuners provenuændring efter § 3 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning. Det er en konsekvensrettelse af, at det med dette lovforslag foreslås, at § 9 ophæves.

Til nr. 2

Gældende bestemmelse om "frit lejde" efter § 8 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning, vedrører kommuner, der ikke indgik i en kommunesammenlægning pr. 1. januar 2007.

Med § 3 foreslås der en nulstilling af "frit lejde" ordningen, hvor tidligere optjent frit lejde pr. budgetåret 2020 bortfalder.

I nr. 2 foreslås det, at der affattes en ny bestemmelse om "frit lejde", hvor kommuner får reduceret en beregnet skattestigning efter § 3 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning, hvis kommunens samlede beskatning er nedsat i perioden fra og med budgetåret 2021. Den foreslåede regel om "frit lejde" efter nr. 2 vil gælde for alle kommuner uanset om de indgik i en kommunesammenlægning eller ej pr. 1. januar 2007.

"Frit lejde"-ordningen vurderes at bidrage til en væsentlig usikkerhed i forhold til kommunernes overholdelse af den aftalte kommunale skattefastsættelse. "Frit-lejde"-ordningen vurderes desuden at være mindre væsentlig med muligheden for tilskud til skattenedsættelser.

En nulstilling af ordningen vil betyde, at allerede optjent "frit lejde" bortfalder. Fremadrettet vil det fortsat være muligt for kommuner, der sætter skatten ned, at optjene "frit lejde" til igen at kunne sætte skatten op uden en individuel nedsættelse af statstilskuddet. Bestemmelsen betyder, at kommuner der sætter skatten ned fra og med budgetåret 2021 vil kunne optjene "frit lejde" til igen at kunne sætte skatten op uden individuel modregning af statstilskuddet.

Skattenedsættelser i de kommuner, der modtager tilskud efter de foreslåede bestemmelser i § 17 e, vil i en periode på 6 år ikke medgå i opgørelsen af "frit lejde".

Skattenedsættelser med permanent tilskud ned til 26,3 pct. efter § 1, 17 e, medgår ikke i opgørelsen af frit lejde.

Til nr. 3

Gældende bestemmelse om "frit lejde" efter § 9 i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning, vedrører kommuner, der indgik i en kommunesammenlægning pr. 1. januar 2007.

Med den foreslåede nulstilling af "frit lejde" ordningen, hvor tidligere optjent "frit lejde" efter §§ 8 og 9 bortfalder, vil der fremadrettet gælde de samme regler for alle kommuner, uanset om de indgik i en kommunesammenlægning eller ej.

Derfor foreslås det efter nr. 3 at § 9 ophæves. Det betyder, at der fremadrettet kun vil være én bestemmelse om "frit lejde" ordningen, som gælder for alle kommuner. Det er en konsekvens af den nye bestemmelse om "frit lejde" efter nr. 2.

Til § 4

Til nr. 1

De gældende regler om nedsættelse af statstilskuddet som følge af indtægter fra parkering indebærer, at kommunerne kan beholde 30 pct. af bruttoindtægterne fra betalingsparkering.

Den foreslåede ændring af § 1, stk. 1, indebærer, at der indføres et fast loft på indtægter fra betalingsparkering. Loftet fastsættes for tilskudsåret 2020 til 320 kr. pr. indbygger og reguleres årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Formålet med loftet er at fastsætte et maksimum for, hvor mange indtægter fra betalingsparkering den enkelte kommune kan beholde og således understøtte, at det ikke er fiskale hensyn, der ligger bag beslutningen om betalingsparkering.

Bestemmelsen vil betyde, at den enkelte kommune kan beholde samtlige indtægter fra betalingsparkering, der ligger under loftet, mens indtægter, der overstiger loftet, vil blive modregnet fuldt ud.

Set i forhold til den nuværende modregningsordning vil bestemmelsen betyde, at den enkelte kommune vil kunne beholde en større andel af indtægterne fra betalingsparkering. Derved understøttes kommunernes mulighed for at foretage investeringer i parkeringsanlæg.

Til nr. 2

De gældende regler om nedsættelse af statstilskuddet som følge af indtægter fra parkering indebærer, at kommunerne samlet kan beholde ca. 30 pct. af bruttoindtægterne fra parkeringsafgifter. De gældende regler indeholder desuden en bestemmelse om, at forrentning og afskrivning på investeringer i parkeringsanlæg kan fratrækkes ved opgørelsen af modregningen. Det gælder kommunens hidtidige investeringer og de planlagte investeringer, som er taget eller tages i brug i perioden 2018-2020.

Med den nye ordning for modregning af parkeringsindtægter vil indtægter fra parkeringsafgifter ikke længere være omfattet af modregningsordningen. Derfor ophæves de gældende regler om parkeringsafgifter i § 2, og § 3, stk. 2, jf. lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering.

Det betyder, at kommunens statstilskud ikke vil blive modregnet med et beløb svarende til 20 pct. af kommunens bruttoindtægter fra parkeringsafgifter efter § 2. Kommunerne vil stadig som følge af de indgåede aftaler om parkeringskontrol aflevere omkring 50 pct. af indtægterne til staten, jf. færdselslovens bestemmelser. Da

indtægter fra parkeringsafgifter ikke længere indgår i modregningsordningen, er der ikke behov for en definition af indtægter fra parkeringsafgifter efter § 3, stk. 2.

Den foreslåede ordning indebærer, at § 4 ophæves, da fradraget for kommunens omkostninger til afskrivning og forrentning af parkeringsanlæg, der er taget i brug inden den 2. maj 2018 eller er taget eller tages i brug i perioden 2018-2020, afskaffes.

Til nr. 3

Efter gældende bestemmelse kan social- og indenrigsministeren fastsætte nærmere regler om opgørelse af indtægter fra betalingsparkering og parkeringsafgifter samt omkostninger til afskrivning og forrentning af anlægskapital vedrørende parkeringsanlæg.

Det foreslås, at bestemmelsen konsekvensrettes, således at der ikke længere skal fastsættes regler om opgørelse af indtægter fra parkeringsafgifter samt omkostninger til afskrivning og forrentning af anlægskapital vedrørende parkeringsanlæg.

Til nr. 4

Efter gældende bestemmelse i § 6 fastsættes det, hvilke oplysninger kommunerne skal indberette til Social- og Indenrigsministeriet.

Det foreslås, at bestemmelsen konsekvensrettes, således at det kun er indtægter fra betalingsparkering, der skal indberettes. Det betyder, at kommunen ikke længere skal indberette oplysninger om parkeringsafgifter eller omkostninger til afskrivning og forrentning af parkeringsanlæg.

Til § 5

Kommunerne modtager efter gældende regler en andel på 15,24 pct. af provenuet af selskabsskatten fra fonde m.v., der omfattes af fondsbeskatningsloven, jf. fondsbeskatningslovens § 13, 1. pkt.

Det foreslås at ændre § 13, 1. pkt., så kommunernes andel af selskabsskatten fra fonde m.v. nedsættes til 14,24 pct. Det indebærer, at kommunernes andel af selskabsskatten vil blive reduceret med 1 procentpoint.

Det foreslås endvidere at ophæve 2. og 3. pkt. i fondsbeskatningslovens § 13, idet bestemmelserne har udtømt deres virkning. Bestemmelserne fastsætter satserne for kommunernes andel af selskabsskatten for indkomstårene 2014 og 2015, dvs. den selskabsskat, der er udbetalt til kommunerne i 2017 og 2018.

Til § 6

Til nr. 1

Efter reglerne i lov om kommunal indkomstskat § 6, 1. pkt., fastsætter kommunalbestyrelsen en udskrivningsprocent for indkomstskatten for det pågældende kalenderår. Udskrivningsprocenten skal angive forholdet mellem på den ene side de beløb, der skal udskrives som kommunal indkomstskat, og på den anden side det udskrivningsgrundlag, som kommunen har lagt til grund for budgettet. Efter § 6, 2.

pkt., er det fastsat, at hvis der ved beregningen af udskrivningsprocenten fremkommer flere decimaler, så skal den første forhøjes med 1, og de øvrige bortkastes.

Det foreslås at ændre § 6, 2. pkt., således at den anden decimal vil skulle medtages. Fremkommer der flere decimaler end to, vil den anden decimal skulle forhøjes med 1, i stedet for den første decimal som i dag, og den tredje og eventuelle efterfølgende decimal vil skulle fjernes.

Med forslaget om at medtage en ekstra decimal ved fastsættelsen af udskrivningsprocenten foreslås det, at den enkelte kommune skal have bedre mulighed for at ramme et givent provenu. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med budgetlægningen for de år, hvor de enkelte kommuner kan få tab som følge af indfasning af udligningsreformen.

Til nr. 2

Efter gældende regler modtager kommunerne en andel på 15,24 pct. af provenuet af selskabsskatten, jf. fondsbeskatningslovens § 13, 1. pkt. og selskabsskattelovens § 23, 1. pkt.

Kommunernes andel af selskabsskatten for et indkomstår udbetales til kommunerne 3 år senere. Det fremgår af § 11, stk. 4, i lov om kommunal indkomstskat, der har følgende ordlyd: "Staten udbetaler i et budgetår til den enkelte kommune den kommunale andel af skat af aktieselskaber m.v. efter selskabsskatteloven og af fonde efter fondsbeskatningsloven vedrørende indkomståret 3 år før budgetåret samt reguleringer vedrørende tidligere indkomstår."

Kommunernes andel af selskabsskatten for indkomståret 2018 udbetales således til kommunerne i 2021. Kommunerne og Skatteforvaltningen har i maj 2020 foretaget en endelig opgørelse af kommunernes andel af selskabsskatten for 2018 i henhold til de gældende regler, herunder de gældende bagatelgrænser i § 10, stk. 3, og § 11, stk. 3, i lov om kommunal indkomstskat.

Det foreslås at indsætte et nyt 2. pkt. i § 11, stk. 4, i lov om kommunal indkomstskat. Det foreslås herved, at den andel af selskabsskatten, som kommunerne skal have udbetalt i 2021, reduceres.

Efter den foreslåede ændring reduceres andelen til 14,24/15,24 i forhold til den skat, den enkelte kommune skulle have modtaget i henhold til de hidtidige regler, jf. §§ 10-11 i lov om kommunal indkomstskat. Forslaget svarer til, at den kommunale andel af selskabsskatten reduceres med 1 procentpoint fra 15,24 pct. til 14,24 pct., hvis der ses bort fra bagatelgrænserne.

Der er tale om en overgangsordning, som efter forslaget kun vil gælde selskabsskatten for indkomståret 2018, hvor den kommunale andel afregnes til kommunerne i 2021.

Baggrunden for den foreslåede overgangsordning er at undgå, at der efter en lovændring vil skulle foretages nye beregninger af kommunernes andel af selskabsskatten for 2018. Der er således for indkomståret 2018 allerede i maj 2020 foretaget en beregning af kommunernes andel af selskabsskatten og en endelig fordeling af provenuet mellem de enkelte kommuner i overensstemmelse med de gældende regler, herunder ved anvendelse af bagatelgrænserne.

Hvis det i stedet var blevet foreslået at reducere satsen på 15,24 pct. for den kommunale andel af selskabsskatten, ville det være nødvendigt at foretage nye beregninger af provenuet til hver enkelt kommune. Det skyldes, at bagatelgrænserne ville skulle anvendes i forhold til en reduceret kommunal andel af selskabsskatterne.

Dette kan illustreres med følgende eksempel:

Et selskab, der driver virksomhed i flere kommuner, har i 2018 en skattepligtig indkomst på 1,6 mio. kr., hvilket udløser en selskabsskat på 352.000 kr. Efter gældende regler udgør den kommunale andel 15,24 pct. eller 53.645 kr. Da denne andel overstiger bagatelgrænsen på 51.000 kr. for 2018, er der efter gældende regler foretaget en beregningsmæssig fordeling af provenuet mellem de enkelte kommuner, hvor selskabet driver virksomhed.

Hvis satsen for den kommunale andel af selskabsskatten var reduceret til 14,24 pct. allerede fra indkomståret 2018, ville kommunernes andel af skatten i eksemplet kun udgøre 50.125 kr. Da denne andel er mindre end bagatelgrænsen for 2018, ville der ikke skulle foretages nogen fordeling blandt kommunerne. Den kommune, selskabet er hjemmehørende i, skulle beholde hele provenuet. Det ville således være nødvendigt at foretage en helt ny beregning af selskabsskatten og dens fordeling mellem kommunerne.

Med den foreslåede fremgangsmåde vil det ikke være nødvendigt for Skatteforvaltningen og kommunerne at foretage nye beregninger af den kommunale andel af selskabsskatten og fordelingen mellem de enkelte kommuner. Den allerede foretagne beregning fra maj 2020 vil kunne lægges til grund og anvendes uændret, idet det provenu til hver enkelt kommune, som er beregnet efter de gældende regler, efter forslaget blot vil skulle reduceres forholdsvis efter den foreslåede brøk.

Med den foreslåede ordning vil kommunernes andel af selskabsskatten for 2018 og den indbyrdes fordeling mellem kommunerne ganske vist blive ændret en smule i forhold til den gældende fordeling, men der vil være tale om ganske små forskelle, da forskellene kun opstår i situationer, hvor bagatelgrænserne har betydning for beregningen.

Til § 7

Kommunerne modtager efter gældende regler en andel på 15,24 pct. af provenuet af selskabsskatten fra selskaber m.v., der omfattes af selskabsskatteloven, jf. selskabsskattelovens § 23, 1. pkt.

Det foreslås at ændre § 23, 1. pkt., så kommunernes andel af selskabsskatten fra selskaber m.v. nedsættes til 14,24 pct. Det indebærer, at kommunernes andel af selskabsskatten vil blive reduceret med 1 procentpoint.

Det foreslås endvidere at ophæve 2. og 3. pkt. i selskabsskattelovens § 23, idet bestemmelserne har udtømt deres virkning. Bestemmelserne fastsætter satserne for kommunernes andel af selskabsskatten for indkomstårene 2014 og 2015, dvs. den selskabsskat, der er udbetalt til kommunerne i 2017 og 2018.

Til § 8

Det følger af § 4 i lov om Det Centrale Personregister, at enhver med et personnummer tildelt efter lovens § 3, stk. 1, registreres i CPR med de oplysninger, der er anført i bilag 1 til loven.

Af bilag 1, nr. 12, til CPR-loven fremgår, at dataindholdet i CPR, jf. § 4, bl.a. er eventuelle oplysninger om kommunale forhold, herunder oplysninger om tidligere opholdskommune, når denne kommune har den generelle betalingsforpligtelse (lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner § 29).

Registrering i CPR af oplysninger om tidligere opholdskommune, når denne kommune har den generelle betalingsforpligtelse, sker til brug for den kommunale udligning.

Det foreslås, at nr. 12 i bilag 1 til CPR-loven ændres, således at oplysninger om tidligere opholdskommune, når denne kommune har den generelle betalingsforpligtelse efter § 29 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, udgår som en del af dataindholdet i CPR.

Forslaget indebærer, at kommunerne fremover ikke længere skal registrere sådanne oplysninger i CPR, ligesom allerede registrerede oplysninger i CPR om tidligere opholdskommune, når denne kommune har den generelle betalingsforpligtelse, jf. § 29 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, vil blive slettet.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 37, hvorved § 29 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner foreslås ændret, således at tilskuds- og udligningssystemet fremover baseres på bopælskommunefolketallet og ikke som efter gældende ret tillige betalingskommunefolketallet.

Til § 9

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2020 og har virkning fra og med tilskudsåret 2021, jf. dog stk. 2. Det fremgår af udligningsloven, at tilskuds- og udligningsbeløb skal udmeldes til kommunerne senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret.

I stk. 2 foreslås det, at lovens § 1, nr. 31, finder ikke anvendelse for efterregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2020. For denne regulering finder de hidtil gældende regler i § 23 a i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Det vil sige at efterreguleringen af beskæftigelsestilskuddet for 2020 foretages efter de hidtil gældende regler i § 23 a.

Lovforslaget indebærer, jf. § 1, nr. 31, at beskæftigelsestilskuddet ophæves med virkning fra tilskudsåret 2021, men med henblik på at sikre en korrekt kompensation af kommunerne for tilskudsåret 2020 er det nødvendigt at gennemføre midtvejsreguleringen og efterreguleringen af beskæftigelsestilskuddet for 2020.

Kommunerne har fået udmeldt det foreløbige tilskud for 2020, som udbetales i løbet af året i månedlige rater. For kommunerne under ét svarer det foreløbige tilskud for 2020 til statens skøn i august 2019 over kommunernes udgifter til de forsikrede ledige for 2020.

Efter de gældende regler skal der senest den 1. juli 2020 udmeldes en midtvejsregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2020 baseret på et fornyet skøn i juni

2020 over kommunernes udgifter til de forsikrede ledige i 2020. Midtvejsreguleringen afregnes til kommunerne i de sidste tre måneder af 2020.

Herefter skal der efter de gældende regler senest den 1. juli 2021 foretages en efterregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2020. Ved efterreguleringen af tilskuddet sikres det, at kommunerne under ét kompenseres fuldt ud for de kommunale nettoudgifter til indsatsen for de forsikrede ledige. Samtidig foretages fordelingen af efterreguleringen således, at der sikres fuld dækning af udgifterne på landsdelsniveau.

Det foreslås i stk. 3, at lovforslagets § 4 finder anvendelse for fastsættelse og afregning af nedsættelser af statstilskuddet som følge af indtægter fra parkering fra og med regnskab 2019. Det betyder, at gældende regler i medfør af lov nr. 699 af 8. juni 2018 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering ikke finder anvendelse for regnskab 2019.

I stk. 4 foreslås det, at regler fastsat i medfør af bekendtgørelse nr. 543 af 28. april 2020 om opgørelse af kommunale parkeringsindtægter til brug for opgørelsen af nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af en ny bekendtgørelse i medfør af § 5 i lov nr. 699 af 8. juni 2018 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering. Det betyder, at der til brug for beregning af nedsættelsen i kommuners statstilskud efter lovforslagets § 4 anvendes oplysninger om indtægter fra betalingsparkering vedrørende 2019, som kommunerne har indberettet i maj 2020 i henhold til bekendtgørelse nr. 543 af 28. april 2020.

I stk. 5 foreslås det, at nedsættelsen af satsen for den kommunale andel af selskabsskatten til 14,24 pct., har virkning for indkomståret 2019 og senere indkomstår, dvs. for den andel af selskabsskatten, der udbetales til kommunerne i 2022 og senere år.

Da de love, der foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil lovforslaget ikke gælde for Færøerne og Grønland.